

PROTOKÓŁ NR XLVII/22

XLVII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego

kadencji 2018-2023

17 października 2022 roku, godz. 11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XLVII zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, otwieram XLVII sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo informuję, iż na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa - obrady sejmiku województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej samorządu województwa. Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego przyznał Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego Profesorowi zw. dr hab. Jerzemu Kazimierzowi Babiakowi, Panu Robertowi Jackowi Czechowskiemu, Panu Janowi Frydrykowi, Panu Jerzemu Stanisławowi Zarzyckiemu. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudacje.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek wraz z Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietą Anną Polak wręczają „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu

Profesor zw. dr hab. Jerzy Kazimierz Babiak: Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Radni Województwa Lubuskiego, Szanowni Państwo Parlamentarzyści, Szanowni Państwo, otrzymywać jakąkolwiek nagrodę jest zawsze miło, jest to zawsze miły moment i ten moment myślę, będziemy pamiętać wspólnie, tak jak tutaj zostaliśmy wyróżnieni, nagrodzeni. Dziękuję serdecznie Kapitulę tego wyróżnienia, dziękuję serdecznie członkom Sejmiku Wojewódzkiego. Mam nadzieję, że będziemy dobrze reprezentować Województwo Zielonogórskie w dalszej naszej działalności. Szanowni Państwo, ponieważ jestem jedną osobą, zorientowałem się, spoza województwa, zatem może budzić pewne zastanowienie, że znalazłem się w tak dostojnym, liczonym gronie. W zasadzie w laudacji powiedziano mniej więcej prawie wszystko, nawet przypomniano mi pewne elementy mojego życiorysu, które są już dosyć odległe, także dziękuję za to przypomnienie mi pewnych faktów. Ja chciałem tylko uzupełnić, że rzeczywiście z Ziemią Lubuską, z Województwem Zielonogórskim mam styczność od bardzo dawna. Mianowicie kiedyś istniał tu Wydział Praw i Administracji, przez lata byłem pracownikiem tego wydziału, wykształciliśmy wiele osób, które później zajmowały różne, wysokie, stanowiska w administracji państwowej. Współpracowałem także jako recenzent książek o województwie byłego Rektora Uniwersytetu prof. Czesława Osękowskiego. Z nowszych czasów jest dla mnie ogromną dumą, nie została wymieniona tu liczba, z tego powodu pozwolę sobie pochwalić się, wypromowałem 11 doktorów, z których chyba jako najważniejszego dla mnie, najbliższego jest zacny Pan prof. Waldemar Sługocki. Pan prof. Sługocki był moim magistrantem, następnie doktorantem, a następnie miałem przyjemność być również recenzentem jego pracy habilitacyjnej. Z dumą wspominam naszą współpracę i myślę, że ona się na tym nie zakończy. Jeszcze chciałbym dodać, bo też wymienione było króciutko, że w późniejszych czasach miałem możliwość brać udział w kształceniu pokaźnej liczby kadry terenu województwa, mianowicie tzw. punkt konsultacyjny Uniwersytetu w Słubicach. Przez długie lata byłem pracownikiem tego punktu konsultacyjnego. I też jak już mowa o nazwiskach, to jest też dla mnie pewnym zaszczytem, że 4-krotny burmistrz Słubic jest również moim doktorantem. A

zatem te kontakty z Ziemią Zielonogorską, z Ziemią Lubuską datują się od bardzo dawna i tak jak wspomniałem odznaczanie z jednej strony jest podsumowaniem doczasowych działalności, a z drugiej jest zachętą do kontynuowania tych dobrych tradycji. W imieniu odznaczonych wszystkich serdecznie dziękuję. Dziękuję Państwu za uwagę.

Robert Jacek Czechowski: Ja tylko dodam dwa zdania. Serdeczne dzięki za nagrodę. Traktuję to jako nagrodę dla wszystkich pracowników teatru. Obiecuję Państwu, że zrobię to, o czym mówiłem od 15 lat, zostawię po sobie Teatr Lalek dla dzieciaków. Już w listopadzie dzięki wsparciu organizatorów, dzięki współpracy z Panem Prezydentem uda się to skończyć. A za chwilę kolejna niespodzianka, modernizacja klasycznej części teatru, jak przyjdziecie Państwo za półtora roku, zobaczycie salę godną waszych wrażliwości i waszej wyobraźni. Serdeczne dzięki. Zapraszam do teatru.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Dyrektorze. Dziękuję Panie Profesorze. Jeszcze raz wszystkim serdecznie gratuluję. Szanowni Państwo Radni, głosowania odbędą się przy wykorzystaniu systemu radni.info. Bardzo proszę, aby w czasie sesji Sejmiku nie wylogowywać się z systemu. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do sprawdzenia obecności – proszę przejść do okna, w którym mają Państwo otwarty system do głosowania. Rozpoczynam sprawdzanie obecności, proszę kliknąć w pole „kworum”. Stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji obecnych jest 30, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokół z XLVI sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego został umieszczony w systemie radni.info. Protokół przyjmujemy w końcowej części obrad sesji. Szanowni Państwo Radni, w przerwie sesji, poinformuję o której godzinie, zapraszam na spotkanie z Przewodniczącym Sejmiku Przewodniczących Klubów Radnych. Chcemy porozmawiać o zapytaniach i interpelacjach.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Przystępujemy do uchwalenia porządku obrad XLVII sesji Sejmiku. Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego, proponuję rozszerzenie porządku obrad o:

- punkt 10.1. – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 695/22;
- punkt 15.1. – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 694/22;
- punkt 15.2. – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące wzrostu cen paliw i energii oraz sytuacji energetycznej województwa lubuskiego;
- punkt 15.3. – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące sytuacji lubuskich przedsiębiorców w kontekście podwyżek cen energii i gazu.

Materiały i projekty uchwał będące przedmiotem sesji dostępne są w systemie radni.info. Szanowni Państwo informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu, proszę kliknąć w pole „zabierz głos”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Jeżeli chcą Państwo zgłosić „wniosek formalny”, bądź zabrać głos „ad vocem” w czasie dyskusji, proszę kliknąć w odpowiednie pole. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie, czas jednej wypowiedzi to maksymalnie 2 minuty. Nie dotyczy to wniosku o odwołanie Marszałka Województwa. Wyznaczam 4 minuty. Szanowni Państwo, proponuję zmianę kolejności punktów tj. punkt 16 rozpatrzyć po punkcie 2. Czy mają Państwo wnioski do porządku obrad sesji? Poddaję pod głosowanie zmianę kolejności punktów tj. punkt 16 rozpatrzyć po punkcie 2, proszę o głosowanie. Dziękuję.

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania zmieniono kolejność punktów porządku obrad.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 10.1. – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 695/22.

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 10.1.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 15.1. – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 694/22. Dziękuję.

29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 15.1.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 15.2. – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące wzrostu cen paliw i energii oraz sytuacji energetycznej województwa lubuskiego.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący w sprawie formalnej, można?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Tak, proszę Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, ja nie wiem kto inicjował projekt tego stanowiska Sejmiku, ale on jest bardzo przeterminowany, ponieważ w tej chwili niektóre elementy postulatów, które są zawarte w tym stanowisku, są przedmiotem już prac parlamentarnych, rządowych, uregulowane są te kwestie, zorganizowane. Więc kompletnie nie w tempie jest to stanowisko, jest przeterminowane po prostu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. Jesteśmy w tym punkcie. Radni zdecydują czy dołączamy ten punkt do porządku obrad, czy nie. A będziemy rozmawiać, jeżeli ten punkt zostanie zaakceptowany i wprowadzony do sesji. Proszę o głosowanie.

21 radnych za, 7 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o

punkt 15.2.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 15.3. – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące sytuacji lubuskich przedsiębiorców w kontekście podwyżek cen energii i gazu. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

22 radnych za, 4 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 15.3.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie.

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Porządek obrad stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Punkt 16.

Rozpatrzenie wniosku o odwołanie Marszałka Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Podczas sesji Sejmiku 8 sierpnia br. Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość złożył wniosek o odwołanie Pani Elżbiety Anny Polak z funkcji Marszałka Województwa Lubuskiego. Zgodnie z art. 37 ust. 3 ww. ustawy, sejmik województwa może odwołać marszałka województwa większością co najmniej 3/5 głosów ustawowego składu sejmiku, w głosowaniu tajnym. Głosowanie w sprawie odwołania sejmik przeprowadza po zapoznaniu się z opinią komisji rewizyjnej na następnej sesji po tej, na której zgłoszono wniosek o odwołanie, nie wcześniej jednak niż po upływie 1 miesiąca od dnia zgłoszenia wniosku. O odczytanie opinii Komisji Rewizyjnej proszę Panią Helenę Hatkę – Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej.

Wniosek o odwołanie Pani Elżbiety Anny Polak z funkcji Marszałka Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, Państwo Parlamentarzyści i inne osoby, które nam towarzyszą w tej sesji. Ja reprezentuję Komisję Rewizyjną w związku z tym przeczytam Państwu opinię Komisji Rewizyjnej, która została przez Komisję Rewizyjną wypracowana po zbadaniu wniosku Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, wysłuchaniu Pani Marszałek. I jednocześnie w tej komisji pracują Radni, którzy reprezentują różne opcje w Sejmiku i to znalazło odzwierciedlenie też w wyniku głosowania. Chciałabym, żebyście Państwo mieli taką świadomość.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka odczytuje opinię Komisji Rewizyjnej.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Przewodnicząca. Czy są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Przepraszam bardzo. Chciałabym odpowiedzieć na zarzuty jako Marszałek Województwa.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Nie wystarczy w odpowiednim czasie?

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: To znaczy?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Wystąpienia klubowe, radni i na końcu oczywiście oddam głos Pani Marszałek. Pierwsza Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola. Bardzo proszę Pani Radna.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, zgłosiliśmy już w lipcu wniosek o odwołanie Pani Elżbiety Polak z funkcji Marszałka Województwa. Wniosek uważamy za zasadny. Uczestniczyłam jako wnioskodawca w Komisji Rewizyjnej, przedstawiałam wszystkie szczegóły w tym aspekcie. Komisja Rewizyjna z oczywistych względów matematycznych zagłosowała tak jak zagłosowała. Ja jednocześnie pozwolę sobie uszczegółwić ten wniosek w zakresie postępowania w przypadku podejrzenia mobbingu. Mieliśmy okazję wysłuchać w szczegółach informacji od Pani Marszałek, one się nie pokrywają z zasadami, które powinny obowiązywać i wypływają z funkcji nadzoru, i pełnionej funkcji. Wobec tego

pozwolicie Państwo, że przytoczę w jaki sposób powinien zareagować organ nadzorczy w przypadku, kiedy zostaje stwierdzony mobbing. Przeciwdziałanie mobbingowi jest obowiązkiem pracodawcy, wszyscy wiemy, że wynika to z kodeksu pracy. Z wyroku sądu najwyższego wynika, że pracodawca powinien także dobierać kadrę zarządzającą i określać jej kompetencje z poszanowaniem zasady zapobiegania mobbingowi, pouczając zatrudniane osoby o konieczności przestrzegania reguł mających przeciwdziałać niepożądanym relacjom międzyludzkim w miejscu pracy i negatywnych w skutkach takich zachowań. A nadto ustanowić procedury pozwalające na szybkie ujawnienie i wyeliminowanie przejawów mobbingu. Wyrok sądu najwyższego wskazuje także, że obowiązek przeciwdziałania mobbingowi nie polega jedynie na działaniach dotyczących przypadków wystąpienia tego zjawiska, ale również na działaniach zapobiegawczych, które powinny być realne i efektywne. Zgodnie z uchwałą Sejmiku w sprawie przyjęcia Statutu Województwa z 9 września 2013 roku i zgodnie ze Statutem naszego województwa to Zarząd kontroluje działalność Wojewódzkich Samorządowych Jednostek Organizacyjnych. Do zadań Marszałka należy organizowanie pracy Zarządu. Ponadto według Statutu Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Gorzowie Wlkp., zgodnie z uchwałą Sejmiku w § 2 ust. 4, nadzór nad Ośrodkiem sprawuje Zarząd Województwa. Chociaż bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem Ośrodka sprawuje Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Przesądza to jednak ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku, prawo o ruchu drogowym. Zgodnie z tym Zarząd Województwa sprawuje nadzór nad Ośrodkiem. Podjęcie nadzoru definiowane jest w doktrynie prawa, w prawie administracyjnym podaje, że sensem funkcji nadzoru jest zdobycie jak najszerszej informacji z działalności organu podporządkowanego, który jest obserwowany przez podmiot nadzorczy pod kontem wytyczonego kryterium, które zestawia się z powziętymi działaniami. Może ono dotyczyć legalności, celowości, gospodarności, itd. W momencie wykrycia zaistniałych nieprawidłowości mogą zostać użyte środki nadzoru, które w sposób jednostronny i wiążący nakładają na organ nadzorowany obowiązek wykonania określonych dyrektyw. W tej sytuacji organ nadzoru powinien wkroczyć, tym bardziej, że mobbing dotyczył osoby dyrektora, a więc nie tylko nadzorowanej, lecz i powoływanej przez Zarząd Województwa. Brak działania Zarządu, którego pracę organizuje Marszałek naraża Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego na odpowiedzialność prawno-pracowniczą,

a także szkodę wizerunkową. W toku naszych zapytań i interpelacji, myślę także w toku dyskusji, radni będą mogli także kontynuować te informacje, powziętą wiedzę w zakresie innych wątków. Wydaje się, że sprawa, która została tutaj postawiona ewidentnie wskazuje na brak właściwego nadzoru ze strony Pani Marszałek.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Radna. Proszę Pani Radna Wioleta Haręźlak.

Przewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Wioleta Haręźlak:

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni, jesteśmy świadkami drugi raz składania wniosku o odwołanie Pani Marszałek Elżbiety Anny Polak. Przed chwilą też byliśmy świadkami tego, że Pani Marszałek chciała zabrać głos, aby wyjaśnić nam sprawę, która została zawarta we wniosku. Pani Marszałek trochę późno, bo miała Pani dużo czasu, żeby spotkać się z klubami, żeby całą sprawę wyjaśnić. Pani dzisiaj chce to zrobić, to jest mało wiarygodne i myślę, że to jest nie fair w stosunku do wszystkich radnych. Szanowni Państwo, Klub Samorządowe Lubuskie absolutnie zgadza się z wszystkimi zarzutami zawartymi w tym wniosku. Też nigdy klub nie ukrywał negatywnych ocen związanych z działaniami Pani Marszałek i Zarządu Województwa. Szanowni Państwo, mamy jednak świadomość, że wszystkie grupy wsparcia, całe otoczenie Pani Marszałek będzie walczyło o stanowiska i synekury, bo też i te frukty są bogate. Zatem ci wszyscy, którzy są uzależnieni od Zarządu Województwa, którzy są wręcz ubezwłasnowolnieni, nie będą przyjmowali żadnych racjonalnych argumentów dotyczących oceny pracy Pani Marszałek. I na koniec, Pani Marszałek, chciałam wrócić do Pani wpisu na Facebooku, bo myślę, że jest on niezwykle wymowny. Otóż polecała Pani na swojej stronie pozycję znanej autorki „Magia olewania”. Droga Pani, ta sama autorka napisała jeszcze jedną książkę i tytuł brzmi „Ogarnij się” i może w takiej kolejności należałoby zająć się twórczością tej autorki. W odróżnieniu od klubów partyjnych, Klub Samorządowe Lubuskie nigdy nie wprowadza dyscypliny, natomiast w ocenie pracy Pani Marszałek jesteśmy jednomyślni. Oceniamy tę pracę negatywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Przewodnicząca i poproszę Pana Radnego Sebastiana Ciemnoczołowskiego.

Przewodniczący Klubu Radnych Platforma Obywatelska Sebastian Sylwester

Ciemnoczołowski: Dziękuję Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, szkoda, że Pani Marszałek nie mogła wyjaśnić tutaj zgromadzonym, szczególnie, że sesja jest nadawana on-line, każdy ma prawo do obrony. Więc bardzo zadziwia mnie taka opinia i głos, że ktoś się poczuł urażony, że oskarżony chciałby zabrać głos w swojej sprawie i wyjaśnić to, co zresztą już wielokrotnie było wyjaśniane, ale nie na tym forum i nie w takim ważnym miejscu i czasie, kiedy głosujemy nad tak istotnym wnioskiem. Zresztą odnoszę wrażenie, że te wszystkie wnioski, bo to jest już przecież drugi taki wniosek w ostatnim czasie, one się biorą tak naprawdę z bezradności Państwa i taki chyba brak wglądu w samego siebie i tego, jak oceniają was lubuszanie. A oceniają bardzo negatywnie i tego typu akty, jak w ostatnim czasie, nieudane zresztą, próba kilkukrotnego odwołania Zarządu Województwa, ale także doprowadzenia do pewnego rodzaju paraliżu poprzez wyprowadzanie niektórych radnych z klubów i zawiązywanie się różnych koalicji było bardzo negatywnie oceniane przez wyborców, co potwierdzają badania. Zresztą PiS w ostatnich sondażach wyborczych symulacji do Sejmu zajmuje 3 miejsce z wynikiem 22% za Polską 2050, za PSL-em, którzy w tym bloku są tutaj razem sklasyfikowani i Koalicją Obywatelską, która ma 35% poparcia. I może to by wystarczyło, albo może by tak 8 liter wystarczyło skierować do Państwa, ale wolę być jednak merytoryczny. Wszystko w tej sprawie zostało opisane, afera jaką Państwo nazywacie, została tak naprawdę nazwana przez waszą Gazetę Lubuską, która nie jest już organem niezależnym, dlatego, że jest kupiona przez spółkę rządową, spółkę Skarbu Państwa. I tzw. media obajtowskie, szczególnie dziennikarze o niezbyt chyba cennej reputacji postanowili, że kogoś oskarżą bez sądu, wydadzą wyrok i będą co drugi dzień o tym pisać w Gazecie Lubuskiej. Jak na razie przypomnę fakty, w tej sprawie toczy się postępowanie prokuratorskie, zresztą prokuratura została zawiadomiona przez Zarząd Województwa, nie przez nikogo więcej. Podobnie Państwowa Inspekcja Pracy też została zawiadomiona, żeby wyjaśnić tę sprawę, przez Zarząd Województwa. Jeżeli ktoś by miał coś na sumieniu, to na pewno nie zgłaszałby do tego typu organów. Wszystkie czynności w tej sprawie zostały podjęte we właściwym czasie zgodnie ze wszystkimi przewidzianymi regulaminami i postępowaniami, które są w gotowości. Dalej trwa śledztwo, a Państwo wydajecie wyrok. Państwo chcecie odwołać Marszałka, kiedy nie macie jeszcze żadnej wiedzy na ten temat. Po drugie w tej sprawie do sądu sam wniosek o wyjaśnienie tej sprawy

złożył, odwołany zresztą z funkcji, Pan Dyrektor WORD-u. Odwołany z funkcji, dlatego, że WORD musi funkcjonować, a Państwo i Państwa Gazeta bardzo tę sprawę utrudniały. Mam nadzieję, że w tej sprawie jak najszybciej zapadnie wyrok. Zresztą w tej sprawie, myślę, będziemy o tym dyskutować w późniejszym punkcie, wstępna opinia wydała już Państwowa Inspekcja Pracy i jestem ciekawy Państwa, jak zareagujecie na tę opinię Państwowej Inspekcji Pracy. Żadne fakty w tej sprawie nie dają nie tylko prawa do z góry oskarżania kogoś, a tym bardziej złożyć wniosek można w każdej sprawie, nawet najbardziej głupi wniosek, natomiast będziemy go głosować. Ja bym na Państwa miejscu, jeżeli chcecie być uczciwi, to poczekał na wydanie w tej sprawie opinii właściwych instytucji. I tak może na końcu, żeby już Państwa nie drażnić za bardzo, to ja bym proponował, żeby zamiast dmuchanych przez was, wydumanych afer, zająć się tym co Polaków, a szczególnie tutaj Lubuszan martwi. A martwi wasza nieudolność, jeżeli chodzi o załatwienie sprawy Odry. Gdzie był Wojewoda w tym czasie? Chcecie przykryć waszą nieudolność wnioskiem o odwołanie? Wojewoda zareagował po miesiącu, nie wiedział co się dzieje. Rozgłaszaliście jakieś teorie o zmianie kierunku prądu w Odrze, która ze strony granicy nagle wróciła i popłynęła w góry. Zajmijcie się poważnymi sprawami, zajmijcie się cenami prądu, paliw, gazu, zajmijcie się inflacją. To są ważne rzeczy, które dzisiaj martwią Lubuszan, Polaków, ale także Lubuszan, tutaj na ścianie zachodniej. A poczekajcie na wyrok. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Panie Radny Surmacz, bardzo proszę. Będzie miał Pan swój czas.

Przewodniczący Klubu Radnych Platforma Obywatelska Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Państwa wniosek uważamy, jako klub, za bezzasadny, niemerytoryczny, nie złożony we właściwym czasie, próbujący przykryć waszą nieudolność, szczególnie tutaj w województwie i służb Wojewody. W imieniu klubu informuję, że będziemy oczywiście głosować przeciwko temu wnioskowi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Panie Radny. I proszę Pana Przewodniczącego Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Klubu Radnych Polskie Stronnictwo Ludowe Zbigniew Jan Kołodziej: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, w naszym klubie na ten temat

dyskutowaliśmy dosyć długo i stwierdzamy, że Pani Marszałek nie straciła zaufania po wyborach i my jako radni wybieraliśmy ją na to stanowisko, i w dalszym ciągu uważamy, że tę funkcję powinna pełnić. Afera z WORD-em, jak wspomniał przedmówca, na pewno powinna być wyjaśniona w najbliższym czasie, a nie na dzisiejszej sesji. Bo takie mam odczucia, że temat z tym związany jest główną przyczyną odwołania Pani Marszałek. My jako klub będziemy głosowali przeciwko odwołaniu Pani Marszałek z tego stanowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, pozwólcie, że wystąpię w imieniu Klubu Bezpartyjni Samorządowcy. Z przykrością patrzymy na te wszystkie sprawy, które wiążą się z tym wnioskiem. Sprawa jest tak nagłaśniana, że na pewno to dla województwa dobrze nie służy. Ja to miałem taki pomysł, nawet prosiłem, Prawo i Sprawiedliwość ogłosiło, że będzie taki wniosek składało, choć wydawało mi się, że to nie Wojewoda powinien składać takie informacje, tylko raczej Przewodnicząca Klubu, a nie Wojewoda i Pani Europeoseł. Chciałem nawet, żeby to było na poprzedniej sesji, ale ustawa ma swoje prawa i musiało to czekać aż do dzisiaj, żeby na nowo te tematy wszystkie odgrzebywać. Ja już publicznie wypowiedziałem się na temat tego, co się dzieje w WORD-zie, choć wszystkiego na pewno nie wiemy. Te wszystkie instytucje, które mają się tym zająć pewnie się wypowiedzą. Chodź na pewno jakieś niedociągnięcia tam były, przynajmniej ja tak uważam. Ale wydają mi się, że to nie jest powód, żeby odwoływać Marszałka. Wydawałoby mi się, jeżeli to jest najważniejsza taka sprawa, prosiłem o przyspieszenie, żeby ten temat jak najszybciej rozstrzygnąć. Natomiast jeżeli chce się odwołać Marszałka, to wypadaloby, a nawet w dobrze funkcjonującym urzędzie, można znaleźć mnóstwo takich rzeczy, nie zostało to zrobione, nie było żadnej dyskusji między klubami. A jeżeli mamy coś poprzec, to musimy wymieniać się na argumenty. Szanowni Państwo, ja jeszcze w czwartek po południu miałem wątpliwości, pojechałem sobie z moim psem Dyzio na spacer i posłuchałem Radia Zachód. Proszę Państwa, ja czegoś bardziej obrzydliwego nie słyszałem, felieton o odwołaniu Pani Marszałek, gdzie zbrukane zostały wszystkie świętości, gdzie zbrukana została też sama ustawa samorządowa, ja z całą świadomością i przekonaniem uważam, i będę uważał, że to jedna z najlepszych reform jakie w ogóle były, gdzie zbrukana została czy pokazano negatywny stosunek do Unii Europejskiej, do Niemiec. Moje życie, jestem w tym

wieku, że akurat się zaczynało, kiedy żeśmy o tym zaczęli rozmawiać, moje życie zawodowe, to wszystko szło razem. Ja nie jestem euroentuzjastą, ale dzisiaj może łatwo jest powiedzieć, kiedy rozwój gospodarczy jest już na takim poziomie, chodzi o kryzys, ale rozwinął się przede wszystkim dlatego, że zanim nawet jeszcze byliśmy kandydatem do Unii, to tylko dlatego inwestycje tutaj szły, że już jest postanowione. I dzisiaj mamy przeciwko temu, gdzie zmieszano odwołanie Pani Marszałek z dostawami węgla, Poczdamem, gdzie byliśmy tutaj, nie wiem po co. Wszystko to co możliwe wrzucono do jednego kotła. I teraz ja się pytam, bo rozumiem, że to jest jedna całość jakaś tam, tej całej sprawy, czy ja mam też głosować w tym momencie za wyjściem z Unii Europejskiej, czy ja mam negatywnie oceniać ustawę samorządową? U nas nie ma w klubie dyscypliny i podejmiemy to samodzielnie. Ale ja bym nie chciał, i tutaj jeszcze odniosę się do, nie wiem co Pani Wioleta miała tutaj na myśli, ale wydaje mi się, że się lubimy i ja nie chcę, żeby mi Pani oceniała, że jestem niezależny. Akurat ostatnio jestem po weryfikacji oświadczeń majątkowych i popatrzcie sobie na te swoje oświadczenia majątkowe, czy tam te zarobki, czy wasze dochody to są, nawet też możecie moje, przecież tam też jest, porównać, czy to są akurat z uczciwej pracy czy matka partia dała? (głosy sali) Ja bardzo boleje nad tym do czego my dojedziemy stosując takie metody. Jeżeli nie pozwalacie mi skończyć, to ja dziękuję. Bardzo proszę, zamykam wystąpienia klubowe, proszę o zgłoszenia wszystkich radnych, którzy chcą zabrać głos w tym punkcie. Bardzo proszę, Pan Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, ja jestem euroentuzjastą, byłem, jestem i będę. I tak w gwoli rozweselenia, bo było o Dyzio, to ja powiem, że ktoś kiedyś, członek Prawa i Sprawiedliwości, Ludwik Dorn powiedział „Sabo, nie idźcie tą drogą”. I nie idźmy tą drogą, bo Szanowni Państwo.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidło: To Kwaśniewski powiedział.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, chcąc odwołać Marszałka Województwa Lubuskiego jest o wiele więcej argumentów, jak ten opisany we wniosku. Oczywiście Klub Bezpartyjni, który nie jest politycznym ogniwem nikogo, żadnej dyscypliny nie miał i nie będzie miał, oceniamy indywidualnie. Mamy również swoje argumenty i uwagi do funkcjonowania

Województwa Lubuskiego i Zarząd Województwa o tym doskonale wie, Państwo również w większości. Natomiast skończmy z tą wojną polsko-polską. Ja wiem, że to jest chyba szalenie ciężkie w tym okresie. A gdybyście, Szanowni Państwo, chcieli iść na argumenty, to co przed chwilą próbował powiedzieć Pan Waław Maciuszonek, to znaleźlibyśmy wiele, wiele innych argumentów do tego, żeby uczynić ten krok. Zarządzanie potrzebuje spokoju. Jak dzisiaj, posługując się argumentacją, którą niejednokrotnie używają rządzący, w Polsce dokonano wyboru na Prawo i Sprawiedliwość, więc dajmy im pracować. W Województwie Lubuskim dokonano wyboru na większość, którą stanowi Platforma Obywatelska z PSL-em. Ale tak abstrahując od tego co Zbyszek nam powiedział, że jako koalicjant podstawowy od lat, długo dyskutowali, to mnie to dziwi, jak można długo dyskutować na tym wnioskiem Zbyszku? Chyba, że jest coś o czym nie wiemy. Także, Szanowni Państwo, kończąc dyskusję, usprawiedliwiając kilka niezrozumiałych kwestii Waława Maciuszonka, prosimy o zrozumienie i żeby Województwo Lubuskie się rozwijało, a nie zwijało. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. Proszę Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Tutaj chciałem się odnieść do pewnych fragmentów wypowiedzi Pana Radnego Sebastiana Ciemnoczołowskiego. Otóż we wniosku o dowołanie Pani Marszałek, a tym samym całego Zarządu Województwa, nikt nie przesądza o tym czy to molestowanie seksualne miało miejsce czy nie, od tego są stosowne organy. Natomiast odnosimy się we wniosku i podajemy jako przyczynę odwołania niepodjęcie stosownych kroków prawnych, które są dosyć precyzyjnie prawem określone i które nie były podjęte. Jak wiemy po około 3 miesiącach pierwszą rekcją było zawieszenie w prawach członkowskich Dyrektora Gorzowskiego WORD-u. Więc tak, stosowne organy badają sprawę, ale zarzut dotyczy chowania sprawy pod dywan i pewnych działań opresyjnych wobec domniemanej poszkodowanej i tu jest ten problem. Dlatego, że to pod naciskiem członków Zarządu Województwa, jak się dowiadujemy, została skierowana sprawa do prokuratury, ale przeciwko tej Pani, która jest domniemaną poszkodowaną. Więc jakby jedyną reakcją było chowanie sprawy pod dywan, a następnie opresja wobec pracownicy gorzowskiego WORD-u. Jeszcze chciałem się odnieść do takiej, jakby tradycyjnej już, krytyki władz państwowych, tym razem

kolejna napaść na Pana Wojewodę. Otóż Pan Wojewoda koordynował ogromną akcją, sprawnie przeprowadzoną, wylawiania śniętych ryb z Odry. A w tym czasie Pani Marszałek biegała po konferencjach prasowych i mówiła bardzo szkodliwe rzeczy, które też przyniosły pewne szkody przedsiębiorstwom położonym nad Odrą, mówiąc, że przyczyną śnięcia ryb była rtęć, co było bardzo niebezpiecznym wprowadzaniem opinii publicznej w błąd. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. Proszę o zabranie głosu Pana Radnego Marka Cieślaka.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, Wysoki Sejmiki, ja chciałbym się odnieść do kilku rzeczy. Mianowicie twierdzą, jestem przekonany, że opinia, którą przytoczyła Pani Helena Hatka, nie jest opinią komisji, ja nad nią nie głosowałem, być może przeoczyłem, ale jeśli tak się stało, to składam votum separatum tak zwane, słowo odrębne. Ta opinia, nie jest opinią komisji. Tak twierdzą i oczywiście możecie Państwo z tym dyskutować i obalać. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Szanowni Państwo, głos ma Pan Marek Cieślak.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Natomiast generalnie w całej sprawie to uważam, że rzeczywiście Państwa uzasadnienie wniosku oddaje to co powiedziała Pani wnioskodawca „wydaje się” i Państwu się wydaje, bo nic nie zostało, że tak powiem, udowodnione i tego należałoby się trzymać. Jest tutaj zarzut od Pana Łatwińskiego, że Pani Marszałek nie wykonała należytych kroków prawnych. Z tego co wiem, to wykonała, zawiadomiła prokuraturę. Co prokuratura z tym faktem zrobiła czy też co zrobi, to już jest sprawa, nie dla nas. Prokuratura ma wiedzieć i tyle. Dziwne, że nie zrobiła tego Pani poszkodowana, ani policji, ani prokuratury nie zawiadamiając, uznając za, powiedziałbym, właściwe zawiadomienie Pani Posłanki. Moim zdaniem niesłusznie. To tyle co chciałem powiedzieć. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. I Pani Radna Helena Hatka.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Szanowni Państwo, treść opinii, którą Państwu przeczytałam była znana wszystkim członkom Komisji

Rewizyjnej, była odczytana, mieli możliwość wniesienia poprawek do treści, to po pierwsze. Po drugie, Komisja Rewizyjna jest zobowiązana odnieść się do treści wniosku, który został złożony przez Klub Prawa i Sprawiedliwości i badać argumenty dając prawo zabrania głosu i wnioskodawcy, i też obrony dla Marszałka Województwa Lubuskiego. W związku z tym, ja nie rozumiem Pana Marka, o co chodzi, miał możliwość na Komisji Rewizyjnej pracować nad treścią stanowiska Komisji Rewizyjnej. A podjął decyzję, dlatego, że głosował przeciwko odwołaniu Marszałek Województwa Lubuskiego. Więc sądzę, że to jakieś nieporozumienie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:
Dziękuję Pani Radna. Pan Radny Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:
Dziękuję bardzo. Wysoki Sejmiku, w całej rozciągłości podziwiam pogląd Pani Marszałek, wyrażony na piśmie, doręczony nam, iż Zarząd Województwa zrobił wszystko, co w tej sprawie należało zrobić, chociaż nie zrobił jednego. Mianowicie nie wydał wyroku, nie orzekł o karze, bo to nie do niego należało, te rozstrzygnięcia należą do prokuratury i do sądu, ta sprawa znajduje się w tych organach. Ja odniosę się praktycznie do jednego zdania, które Pani Przewodnicząca Gośniowska-Kola zamieściła w swoim wniosku i powtórzyła kilka razy. Mianowicie to jest zdanie, które brzmi tak: „Po ujawnieniu afery przez media Pani Marszałek dopuszcza się bezprzykładnego ataku na dziennikarzy redakcji, aż do żądania zerwania współpracy z autorem publikacji włącznie”. Ciężki zarzut, gdyż to zarzut wywierania niedozwolonego nacisku na wolne media. Chociaż Gazeta Lubuska nie jest żadnym wolnym medium, jest próba propagandowa Prawa i Sprawiedliwości, ale o tym była już mowa, ja to zdanie popieram. Otóż, Szanowni Państwo, pozwolą Państwo, że odniosę się przede wszystkim do publikacji Gazety Lubuskiej, gdyż na tych publikacjach opiera się praktycznie wniosek, na publikacjach w tej gazecie zawartych, między innymi do autora, o którym to autorze wspomina Pani Przewodnicząca Gośniowska-Kola. Opowiem Państwu jedną historię, otóż pewien czas temu na jednym z portali społecznościowych ukazał się następujący wpis anonimowy, pod adresem powszechnie szanowanej osoby w naszym mieście dziennikarki. Otóż autor napisał tak: „Napisałaś tekst godny k..., jesteś moralnym dnem, za 5 zł robisz każdemu loda, jesteś sprzedajną dziennikarką”. Pokrzywdzona

zgłosiła się do policji, policja niezwłocznie ustaliła autora tego wpisu, autorem był nie jaki ██████████, czołowy propagandzista Gazety Lubuskiej, autor tych kłamliwych artykułów, także o Pani Marszałek i Zarządzie. Ale to nie koniec. Doszło do sprawy, na sprawie tenże ██████████ wyblagał ugodę, zobowiązał się do przeproszenia pokrzywdzonej i uiszczenia 700 zł na cel społeczny. Nigdy nie przeprosił pokrzywdzonej, 700 zł dopiero ściągnął z niego komornik. Ale to nie wszystko. Po pewnym czasie ukazał się wpis w mediach społecznościowych autora tego samego i już pod swoim nazwiskiem napisał tak: „Chciałbym, aby prezydentowi miasta doradzał fachowiec, a nie włazodupna dziennikarka, która za pieniądze robi wszystko”, tenże ██████████. I to nie wszystko, Szanowni Państwo. Na przestrzeni lat 2006-2021 tenże ██████████ był 8-ktrotnie karany, za oszustwo, za fałszerstwo, za naruszenie prawa prasowego i 5-krotnie za oszczerstwo, pomówienie pod adresem wielu, wielu osób. Jeżeli Pani Przewodnicząca Gośniowska-Koła wie coś o tym, to dziwię się, że podpisała się pod takim wnioskiem. Szanowni Państwo, i ktoś taki, a za nim Gazeta Lubuska stroją się w piórka obrońców praw kobiet, pouczają nas o moralności, przyzwoitości. Ubrał się diabeł w ornat i ogonem zamiata, Szanowni Państwo. Nie można dać wiary takiej gazecie, która kogoś takiego zatrudnia, dziennikarstwo jest zawodem szlachetnym, dziennikarz jest osobą zaufania publicznego i jeżeli ktoś taki jest zatrudniany przez gazetę, to ta gazeta traci natychmiast wiarygodność. I apel Pani Marszałek o weryfikację kadr, taki apel był rzeczywiście zawarty w tym piśmie do wydawcy, był w interesie tejże gazety, pozbadźcie się tego człowieka, bo tracicie wszelką wiarygodność. Tego nie zrobili i nie bardzo wierzę, że to zrobią po dzisiejszej sesji albo enuncjacji w Gazecie Wyborczej, gdzie jest ten człowiek opisany. Szanowni Państwo, daliście, mówię tutaj do Gazety Lubuskiej, małpie do ręki brzytwę, chociaż może nie brzytwę, bo Gazeta Lubuska nie jest brzytwą, jest raczej tępą pałą i ten człowiek wymachuje na prawo i lewo krzywdząc, szkalując, rzucając oszczerstwami pod adresem wielu osób, w tym przypadku pod adresem Pani Marszałek i Zarządu. Jest to działanie absolutnie niedopuszczalne. Jeżeli ktoś kiedyś powiedział, jak wychyciłem, że od kiedy tego człowieka zatrudniono, Gazeta Lubuska stała się gazetą bagienną, to ma rację, Szanowni Państwo. Tak media nie powinny funkcjonować i te enuncjacje pisane przez tego człowieka nie mają żadnego stopnia wiarygodność. Nie można na nim opierać swojego wniosku, to co wy zrobiliście, mówię tutaj do Radnych PiS-u. Bo ██████████ nie jest sam, za nim stoi PiS, za nim stoi Gazeta Lubuska, za nim stoi

Stowarzyszenie Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej. Nie wiem czy Państwo wiecie, że on został wiceprzewodniczącym zarządu regionu tejże organizacji dziennikarskiej. Ja nie chciałem ujawniać tych danych o tym człowieku, bo na losie jego mi w ogóle nie zależy, ale kiedy się dowiedziałem, że on został wiceprzewodniczącym zarządu regionu, poinformowałem o tym to stowarzyszenie, żadnej reakcji. Kiedy zobaczyłem co on wypisuje na temat Zarządu, na temat Pani Marszałek, poinformowałem o tym Gazetę Lubuską, żadnej reakcji, żadnego działania. Odsunięcia kogoś takiego niewiarygodnego, skompromitowanego haniebnymi czynami, w przeszłości potwierdzonej wyrokami sądowymi, nie było, do dzisiaj zresztą nie ma. Ja myślę, że Szanowni Państwo, jeżeli są tutaj na sali przedstawiciele Gazety Lubuskiej, przedstawiciele Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, to chciałbym zwrócić się czy też zapytać was, czy jesteście dumni z kogoś takiego, kogo posiadacie w swoim gronie, kogoś takiego kogo zrobiliście przewodniczącym swojej organizacji. Być może nie ma tutaj nikogo z dziennikarzy Gazety Lubuskiej, być może nie ma nikogo ze Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej, ale być może mnie słuchacie, więc wyciągnijcie jakiegokolwiek wnioski z tego, co w tej chwili mówię i z tego, co jest powszechnie wiadomo choćby w moim mieście od wielu, wielu lat. Szanowni Państwo, ja się zastanawiałem, dlaczego kogoś takiego jak ██████████ zatrudniła Gazeta Lubuska, odpowiedź jest jedna, bo żaden uczciwy, przyzwoity dziennikarz w tej gazecie się nie zatrudni. Gazeta Lubuska i PiS potrzebują ludzi do mokrej roboty, do roboty, którą wykona tenże człowiek za każde pieniądze, które mu się zapłaci i on to robi, Szanowni Państwo. Moje wystąpienie jest nie tyle donosem na tego człowieka, bo z obrzydzeniem myślę o nim i mówię, ale moje wystąpienie jest kierowane troską o media, o wiarygodność mediów w ogóle. Chociaż to, że media publiczne dzisiaj będące pod butem PiS-u kiedykolwiek uzyskają wiarygodność czy odzyskają wiarygodność, moje oczekiwania są chyba płonne. Dlatego też nie mam żadnych złudzeń, może się mylę, obym się mylił, że tenże człowiek zostanie usunięty poza margines życia publicznego, choćby przez to, że zwolnią go z tej Gazety Lubuskiej, raczej spodziewam się kolejnej fazy, kolejnej fali hejtu, nagonki na Marszałek, na Zarząd Województwa, na mnie osobiście, co już zresztą miało miejsce. Ale trudno. O demokrację, o wolne media trzeba walczyć także w ten sposób. I na koniec w sprawie innej, o której mówił Pan Radny Cieślak przed chwilą, który ma po stokroć rację, mówiąc, że sprawozdanie Pani Radnej Hatki było

nieuczciwe. Pani Radna Hatka powiedziała, że komisja ustaliła szereg nagannych zachowań Pani Marszałek, a następnie oświadczyła, że to stanowisko nie uzyskało większości, a więc tego stanowiska nie ma, Komisja Rewizyjna niczego nie ustaliła. Proszę być uczciwą Pani Radna referując sprawozdanie, referując stanowisko jakie zajęła komisja. Komisja odrzuciła projekt tej uchwały, więc żadnych ustaleń o rzekomo nagannym postępowaniu Pani Marszałek nie było. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. Proszę ad vocem zgłosił się Pan Marek Cieślak, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Tak, ja właśnie jeszcze wracam do tej sprawy. Chciałem właściwie dokładnie powiedzieć, to co powiedział przedmówca. Ale dodam, że nie przypominam sobie wniosku Pani Przewodniczącej, chyba, że było to w czasie, kiedy mnie jeszcze nie było, bo spóźniłem się 2 minuty albo 3 na komisję, przeprosiłem, że Pani pyta nas, członków komisji, o to czy się zgadzamy z sugestiami zawartymi w tej opinii. Uważam, że ta opinia byłaby prawdziwa i dobra do przyjęcia, gdyby Pani Przewodnicząca, nie wiem kto ją pisał, użyła słowa takiego jak Pani Gośniowska-Kola: „wydaje się”. „Wydaje się”, bo to nie są fakty, to są w najlepszym wypadku przypuszczenia, na których można oprzeć tego typu ciężkie oskarżenie. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. I proszę Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, dyskutujemy o wszystkim, ale nie o tej sprawie, o esencji tego wniosku, który został złożony. Faktem jest, że wniosek złożony w tytule afery w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego, to wierzchołek góry lodowej dotyczącej jakości, albo bylejakości nadzoru sprawowanego przez Zarząd Województwa nad jednostkami bezpośrednio podległymi, czy departamentami. Jedna z afer zwana aferą „praca za seks” jest w toku postępowania organów, organu prokuratury i sądu. Natomiast druga afera, która miała miejsce została zamieciona pod dywan, nazwijmy to po imieniu. Dotyczy to afery z 2020 roku związanej z sprawą, która nie odbyła się przed sądem, bo zawarto ugodę, ale w wyniku tej ugody WORD wypłacił kwotę 112 tys. netto, do tego należy doliczyć koszty dodatkowe,

nieżyjącej księgowej. Otóż na moje pytanie, podczas Komisji Rewizyjnej, zadawane kilkakrotnie podczas interpelacji, czy Zarząd Województwa wiedział o tym, że takie nieprawidłowości miały miejsce i czy wyciągnął konsekwencje od dyrekcji WORD-u, odpowiedzi na interpelację z dnia 10 sierpnia do dziś – 17 października, nie mam, bo odpowiedź jest nie wygodna. Na jedną z interpelacji odpowiedź otrzymałam, która mówi wprost, że Zarząd zatwierdził, tam jeszcze się dodaje, że Sejmik. Oczywiście dyrektor przygotowujący odpowiedź wprowadza w błąd, bo Sejmik przyjmuje informację, a Zarząd zatwierdza. Skoro Zarząd zatwierdził sprawozdanie finansowe, to był świadomy tego, że miały tam miejsce nieprawidłowości. W związku z tym nieprawdą jest to, co tutaj padło na konferencji prasowej, że kontrola prowadzona przez służby Pani Marszałek nie wykazała nieprawidłowości. Owszem kontrola, a tu mam masę załączników, które dostałam, nie wykazała, to kwestia zdolności ludzi kontrolujących, bo mieli wskazanie, w których obszarach należy sprawdzać. Proszę Państwa, to sprawozdanie, które otrzymaliśmy jako Sejmik do przyjęcia, bądź odrzucenia, jest dziwnym sprawozdaniem i praktyką stosowaną w Urzędzie Marszałkowskim. Załączniki finansowe, które tutaj w sprawozdaniu są wymagają pieczętki, przynajmniej pieczętki księgowego, tu nie ma, sprawozdanie za następny rok, nie ma. Patrzyliście Państwo czy ktokolwiek parafował z nadzoru Zarządu Województwa Lubuskiego te sprawozdania? Nie. Otóż w sprawozdaniu za 2020 rok, w którym to wypłacono 60% odszkodowania, koszty związane z odszkodowaniem zostały wrzucone w koszty operacyjne, ale już w części opisowej nikt się nie zająknął, że to odszkodowanie, to jest wynik niefrasobliwej, niewłaściwej polityki prowadzonej w Wojewódzkim Ośrodku. W sprawozdaniu, w którym wypłacono 40% w 2021 roku, tu już nawet nie ma kwoty wrzuconej w koszty operacyjne. A zatem Zarząd Województwa wiedział, że są nieprawidłowości, od dyrekcji Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego nie wyciągnął konsekwencji. A zatem Pani Marszałek prowadzi niewłaściwą politykę kadrową, bo Pani Marszałek pyta Wicemarszałka, Wicemarszałek w dół, jeżeli nie poradzili sobie, nie sprawdzili nieprawidłowości, nie parafowali sprawozdań, Pani Marszałek powinna wnioskować o odwołanie członka Zarządu, a członek Zarządu dalej o odwołanie dyrektora, a Państwo tę aferę zamietliście. I gdyby nie fakt, że mąż nieżyjącej księgowej poirytowany, że kolejny raz w WORD-zie gorzowskim dzieją się rzeczy złe, w końcu otworzył karty, przesłał do radnych wszystkie pisma i każdy kto chciał przeczytać, to to przeczytał, proszę Państwa. A zatem Pani Marszałek, Pani też na Komisji Rewizyjnej, która opiniowała

wniosek o Pani odwołanie, była 3-krotnie przeze mnie pytana: „Pani Marszałek czy Zarząd wiedział o nieprawidłowościach i zatwierdził?”, Pani Marszałek odpowiedziała tak: „wykonaliśmy wyrok”, przejęzyczenie, to nie wyrok to zapisy ugody. Ale co to znaczy „wykonaliśmy”? Przecież stroną był WORD, a nie Zarząd Województwa, mogliście wykonać partyjną robotę, bo wyciszyliście sprawę. Wyciszyliście sprawę, zostały zapłacone pieniądze, miały miejsce działania mobbigujące, bo o to skarżyła się nieżyjąca księgowa, a Państwo tego nie podjęliście. Proszę Państwa, to nie są jedyne, my mówimy o wszystkich, o gazecie, o węglu, o ropie i nie wiem jeszcze o czym będziemy mówić, o przepisach na ciasta świąteczne. A my mówimy o braku nadzoru Zarządu Województwa nad jednostkami podległymi. Pani Marszałek, dzisiaj w tym wniosku jest kwestia tylko WORD-u, ale mamy tutaj dziesiątki pism kierowanych przez ludzi, którzy mówią o tym, że są nieprawidłowości. Dlaczego Pani Marszałek blokuje próbę zwrócenia Pani uwagi na te nieprawidłowości? Ja 3-krotnie jako Radna próbowałam do Pani dotrzeć, skontaktować się i uprzedzić, że mamy kolejne nieprawidłowości. Pani Marszałek, nie czuję się urażona, bo to po Pani stronie jest, po prostu, błąd, że Pani nie znalazła minuty na rozmowę ze mną. Ale Pani Marszałek zignorowała ludzi, którzy 3-krotnie pisali do Pani pisma, nie mogła Pani spotkać się ani z ludźmi, ani z Radną. Ja z Panią o trendach, modzie, nie chciałam rozmawiać, tylko o problemach, które są. Pani Marszałek, takich tematów, na które Pani jako osoba odpowiedzialna za politykę kadrową nie zwraca uwagi, jest szereg. Jest ogromna arogancja ludzi bezpośrednio Pani Marszałek czy pośrednio Pani podlegających. Chociażby fakt, że przez 4 lat funkcjonowania w Sejmiku otoczenie Pani Marszałek nie zna zasad precedencji samorządowej. Pani Marszałek, to, że Wicemarszałek potrafi powiedzieć: „Ja Pani wygraweruję tabliczkę za starania” to Pani Marszałek ja bym na baczność postawiła, u mnie by więcej się nie powtórzyło, ale ta beztroska polega na tym, że teraz kierownik kultury mówi do ludzi kultury „będziecie mi grać, tak ja każę”. Dyrektor na spotkaniach otwartych uprawia politykę, nie odpowiada na merytoryczne zarzuty. I tak kolejno możemy mówić w nieskończoność. Wobec tego nie bawmy się we wnioski, które muszą mieć 18 głosów, proszę Państwa, dlatego, że koalicjanci są zainteresowani słabym marszałkiem, słabym zarządem, wtedy można więcej wziąć. Natomiast ja oczekuję dymisji Zarządu, dziś powinniśmy przyjąć dymisję Zarządu. Państwo sobie nie radzicie, jest dowolność. Na kwestię Odry, kiedy mówimy już na fali ogólnopolskiej,

że jest problem z Odrą, pytany dyrektor, proszę Państwa, ile mamy zrzutów na lubuskim odcinku Odry...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:
Pani Radna, dwukrotny czas.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Proszę mi pozwolić, wszyscy mieli niepilnowany czas. Jedno zdanie dokończę. ...odpowiada, że nie wie i ma problem z otrzymaniem informacji. Proszę Pani, jeden telefon, jeden e-mail, wszystkie odpowiedzi są. Albo pracują pracownicy, albo nie. Pani Marszałek, ja Pani mówiłam w maju, że przyjęliście dokumenty z błędami – tu, na czerwono, błędy szkolne, błędy pokazujące, że nikt dokumentów nie przeczytał. To jest Program Rozwoju Lubuskiej Kultury, to jest jakiś paszkwil na środowisko oświatowe zajmujące się edukacją artystyczną pisaną. Proszę Pani, to są dokumenty raportu, w którym dyrektorzy piszą bzdety takie, że gdzieś bije tam w głowie dzwon, tylko nie wiedzą, w którym kościele. Państwo nie reagujecie. Przecież my, jako radni, wam to zgłaszamy. To nie jest dzisiaj sesja, na której mówię, na każdej komisji. Popatrzcie ile jest pisanych interpelacji. Ja nie chcę słabego Zarządu biernego, ja nie chcę słabego Marszałka. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:
Dziękuję i proszę Pana Radnego Zbigniewa Kościka.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Witam Państwa. Moi Państwo, jestem generalnie etatystą i chciałbym Państwa uwagę zwrócić na jeden, ale bardzo istotny element, w którym się poruszamy w zasadzie przynajmniej od 7 lat, a w ostatnim okresie w sposób szczególny ten trend jest zauważalny. Dzisiaj Prawo i Sprawiedliwość wyciąga „żółtą kartkę” dla Pani Marszałek. Jest to – nie ulega wątpliwości – nasze ustrojowe prawo, mamy prawo z tego korzystać. Proszę nam nie zarzucać, jako osoby ceniące sobie konstytucję, itd., że gdzieś tutaj następuje przekroczenie litery prawa. Wręcz przeciwnie – wręczamy Pani Marszałek „żółtą kartkę”. Jaka jest reakcja z Państwa strony? Cytując klasyka: „prawdziwa cnota krytyk się nie boi”. Jesteście ludźmi inteligentnymi, zamiast spróbować się wsłuchać w te argumenty, spróbować je przeanalizować, a przede wszystkim odnieść się do naszej serdecznej prośby, żeby z pewnych złych nawyków zrezygnować – one tutaj się pojawiają w wystąpieniach radnych samorządu województwa – to myślę, że

Państwa reakcja jest po prostu jednoznacznie krytyczna. Nie chcecie rozmawiać po prostu o tych różnych bolączkach. Nie na miejscu uznaję przytaczanie jakichś sondaży, Moi Państwo. Sebastian, o czym one mają świadczyć? Ja ci powiem rzecz, której jestem pewny, że przyjdzie... (głos z sali) taki moment, Kolego, kiedy Państwo stracie władzę w samorządzie województwa, ale także przyjdzie taki moment, że my stracimy władzę rządową. To jest rzecz naturalna – taka jest demokracja. A tymczasem wszyscy tutaj ślubowaliśmy, że będziemy działać i bronić interesów państwa polskiego, czyli wszystko dla pomyślności ojczyzny, naszej wspólnej. I myślę, że ten mój zarzut, jako etatysty, człowieka, który szczególną atencją darzy wspólne nasze państwo, jest coś, czego absolutnie nie jestem w stanie tolerować od dłuższego czasu, czyli taka alienacja Pani Marszałek i was wszystkich Państwo, tworzenie jakby autonomii takiej samorządowej województwa w źle ujętym aspekcie. To powtarzanie z uporem maniaka – przepraszam za określenie – „rząd PiS-u”, „minister PiS-u”, te stanowiska, Moi Państwo. Ja już nie będę ruszał tej kwestii Niemców, bo zaraz ruszycie z odsieczą, że jak przedstawiciel PiS-u, to musi przytaczać argumenty przeciwko Niemcom. To jest zauważalne i to jest bardzo złe. Czy my mamy dobre przykłady? Mamy, Moi Państwo, dobry przykład i z tej sesji byłem bardzo dumny. To była ta sesja, kiedy byli przedstawiciele rządu Rzeczypospolitej Polskiej na sesji w kwestii bonów, pamiętacie Państwo? Kiedy bardzo merytorycznie przedstawiciele rządu rozmawiali o tych bonach, ale co mnie bardzo ujęło: kiedy tytułowali Państwa szefa, prof. Sługockiego – „Panie Ministrze”, a Pan Poseł Sługocki z wielką atencją wypowiadał się o przedstawicielach rządu. To jest rzecz, która mnie bardzo boli: my się nie nauczyliśmy kohabitacji. Może to się kiedyś zmieni, ale tak, jak powiedziałem jako etatysta, jest wielka przywara. Pani Marszałek mogę zarzucić to, że stała się ikoną opozycji antyrządowej. To nie jest rola Marszałka Województwa Lubuskiego. To jest działanie przeciwko temu, co jest napisane. Mamy razem działać na rzecz interesów państwa polskiego – po prostu. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Panie Radny. Prosił o głos Pan Kazimierz Łatwiński. Bardzo proszę Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Chciałem się odnieść do słów Pana Radnego Marka Cieślaka, to wpisuje się w Państwa taki front krytyki Pani poszkodowanej. Otóż Pan Marek Cieślak zarzuca, że Pani [REDAKOWANE] nie zgłosiła sprawy do prokuratury. Pani poszkodowana odnosiła się do tego szeroko i kilkakrotnie dlaczego nie zgłosiła sprawy do prokuratury. Nie zgłosiła dlatego, że Pan Dyrektor WORD-u był wieloletnim szefem zarządzania kryzysowego w naszym województwie w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim i miał ogromne koneksje wśród policjantów i przedstawicieli innych służb, epatował zdjęciami na stronach internetowych. I ja rozumiem Panią poszkodowaną, że mogła spodziewać się, że ta sprawa, ze względu na te koneksje, nie będzie obiektywnie załatwiona, a że uzyska zrozumienie wśród aktywistek i aktywistów takich organizacji jak „Kongres Kobiet”. I dlatego zgłosiła się do posłanki, do kobiety z Platformy Obywatelskiej. I dlatego też Państwo akurat powinni to rozumieć, jako aktywiści tych organizacji kobiecych, dlaczego Pani poszkodowana nie zgłosiła tej sprawy do prokuratury, bo mogła mieć takie obawy, że ta sprawa nie będzie prowadzona obiektywnie. Tu widzę, że Pan Jabłoński się uśmiecha, bo usłyszał „Lubuski Urząd Wojewódzki”, ale Pan Dyrektor WORD-u był w różnych konfiguracjach politycznych tym Dyrektorem, a odszedł z tegoż urzędu właśnie teraz, przy obecnie panującej władzy. Także konkludując: zamiast pomóc, jako przedstawiciele ruchu kobiecego, Państwo atakujecie poszkodowaną i prawdopodobnie tak będzie dalej w kolejnych przypadkach, że interes Państwa władzy będzie większy niż pomoc kobietom w sytuacji, kiedy trzeba im rzeczywiście pomóc.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. I proszę Pana Radnego Jana Świrepo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, Szanowni Radni, Pani Marszałek, tak się składa, że w moim długim życiu służyć ojczyźnie i jej obywatelom można przy każdej władzy, ale trzeba zachować zwykłą uczciwość. Trzeba powiedzieć co jest dobre, a co jest złe. I tu, w tym przypadku, kiedy słowo jest przeciwko słowu, zdecydować powinien sąd. Trudno jest sądzić, bo to, co się stało w przestrzeni medialnej, ja nazywam to „samosądem publicznym” – „samosądem publicznym” nad człowiekiem, którego nie osądzono. A ile znam ludzi na stanowiskach, którzy byli posądzeni, którym zmarnowano całe życie rodzinne i przywrócono z powrotem. Nawet i u nas są burmistrzowie, którzy siedzieli i teraz

pełnią tę funkcję. Dzięki czemu siedzieli? Dzięki temu, że niesprawdzone wiadomości, że nagonka spowodowała, że tych ludzi osądzono. I tu chciałbym się odnieść też do Pani Gośniowskiej-Koli, która powiedziała, że ona przedstawiała te argumenty na Komisji Rewizyjnej, ale wiadomo, że z względów matematycznych komisja tak zdecydowała, a nie inaczej. Chcę Pani powiedzieć, że ja świadomie głosowałem, żeby odrzucić ten wniosek – świadomie, bo po pierwsze: to było słowo przeciwko słowu i sąd powinien zdecydować. I drugie: ja z tym człowiekiem pracowałem 8 lat i mogę wydać o nim za tamten czas pozytywną opinię. Ja nie mówię czy on jest teraz, w tej chwili winien czy nie winien, ale taką nagonkę i takie mówienie, to ja uważam, że dla mnie nie jest godne dla tych, którzy pełnią rolę w Sejmiku radnych czy też inne. My powinniśmy decydować o tym i nie można dzisiaj mówić, że ktoś jest mobbingowany czy nie. Trzeba mówić prawdę, nie bać się, bo jeżeli jest zło, to trzeba to zło tępić zawsze, a nie ukrycie czy anonimami, czy jakimiś innymi donosami. Dlatego też składam wniosek, aby przerwać tę dyskusję i przystąpić do głosowania. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. Czy to jest wniosek formalny? Proszę Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Dziękuję Panie Przewodniczący. Wysoki Sejmiku, na wstępie znamienna czynność. Zwróciłem się do Pani Marszałek o udostępnienie mi dokumentu, który określa zasady postępowania w przypadku zgłoszenia mobbingu. I co się dzieje? Odmawia mi się dostępu do tego dokumentu. Nazywa się go dokumentem wewnętrznym, pracownicy są zaznajomieni, znają procedury i się odmawia dostępu. Sugerowałem w paru miejscach, żeby Pani Marszałek zajrzała na strony internetowe wielu instytucji publicznych, gdzie tego typu dokumenty, cały tryb postępowania jest publicznie określony – szczególnie właśnie tam, gdzie takie urzędy są podatne. To są urzędy sfeminizowane, gdzie możliwości ewentualnie tego typu nadużyć w relacjach pracodawca – pracownik są dużo większe albo prawdopodobieństwo jest dużo większe. Proszę Państwa, średnio kompetentny urzędnik administracji publicznej nie powinien mieć żadnych wątpliwości co do sposobu postępowania w razie powzięcia informacji o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Szanowni Państwo, tu są tak radykalnie mieszane pojęcia – „winny w procesie karnym”, ewentualnie „podejrzany w postępowaniu przygotowawczym”, a „niedopełnienie

obowiązku urzędnika” – to są zupełnie odrębne sprawy. Każdy urzędnik, który dowie się o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z pełnioną funkcją, ma prawny obowiązek niezwłocznie zawiadomić organy ścigania. I to jest napisane w przepisach prawa karnego – niezwłoczny. Co to znaczy „niezwłoczny”? To różnie umownie jest przyjmowane, ale to jest 7 dni. To jest możliwość sformułowania wniosku i skierowania zawiadomienia. Nie podjęto w tym Urzędzie Marszałkowskim prawem nakazanych czynności. Do kogo miała się zgłosić pokrzywdzona? Jest członkiem Platformy Obywatelskiej. Jest przyjęta w uwarunkowaniu ciągłości zatrudnienia, zadysponowania sobą, poniżeniem, oddaniem swojej godności na użytek przełożonego. Co robi Pani Poseł, a potem w konsekwencji Pan Marszałek i Pani Marszałek? Jakies nieformalne zgłoszenie, jakieś nieformalne rozmowy. Proszę Państwa, to jest gadka dla naiwnych. Nie ma „nieformalnych rozmów”, jak się pełni funkcje publiczne. Przecież ta Pani nie przyszła do Pani Poseł czy do Pana Marszałka, czy Pani Marszałek porozmawiać sobie o pieczeniu ciasteczek, tylko o nadużyciu, potencjalnym nadużyciu, możliwości nadużycia popełnionego przez nadzorowanego dyrektora. Pani Marszałek, pierwsze sygnały, na trwogę, w sposobie funkcjonowania gorzowskiego WORD, do Marszałek Województwa wpłynęły 1,5 roku wcześniej – zanim ujawniono sprawę domniemanego mobbingu. Używam słowa celowo i podkreślam: „domniemanego”. Bo kwestia prawno-karna tego czynu jest odrębną, a kwestia urzędnicza i zachowania urzędników, którą tu właśnie oceniamy, jest zupełnie odrębną. Wtedy nie podjęto żadnych czynności. Szanowni Państwo, główna księgowa – to jest dla mnie, jako kierownika urzędów centralnych, nie do wyobrażenia sytuacja, że główna księgowa nadzorowanej mi jednostki, sygnalizuje nieprawidłowości w postępowaniu swojego przełożonego, jest sygnalistą w rozumieniu prawnym. Powinna być ochroniona prawnie i powinna być szczególnie traktowana przez wyższych przełożonych, którzy nadzorują funkcjonowanie urzędu. Nic nie zrobiono. Na co się zdobyto? Na aroganckie – w tych okolicznościach oczywiście, szczególnie w tych okolicznościach – sformułowanie, że jak nie jest zadowolona z decyzji kierownictwa Urzędu Marszałkowskiego, to może sobie pójść do sądu. My to znamy. To jest „ad Kalendas Graecas”. Mecenas Wierchowicz doskonale wie, co to znaczy dzisiaj „pójść do sądu”. To się idzie na całe lata. Inni, obecni na tej sali, wiedzą, że to nie tylko na lata – to na dekady. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Głós ma Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Sędzią w swojej sprawie osobistej – bo to osobista sprawa stała się w momencie, kiedy te zawiadomienia formalne, oficjalne do Pani Marszałek popłynęły – był Pan Dyrektor, oczywiście, Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, bo to on zadysponował publicznymi pieniędzmi, on – żeby ukryć sprawę – wypłacił należne odszkodowania, przyznając się w ten sposób do nadużyć, które popełnił, zwalniając dyscyplinarnie, uwalniając przestrzeń personalną dla następnego zatrudnionego w tej jednostce. Czysta patologia w zarządzaniu i w nadzorowaniu jednostek samorządowych. Mam pytanie do Pani Marszałek: czy odwołani dyrektorzy WORD-u nadal pozostają w stosunku pracy w WORD-zie i jakie pobierają wynagrodzenia? I jak długo ten stosunek pracy będzie jeszcze trwał? Bo wiem, że zwyczajowo postępuje się w sposób naganny, powiedziałbym patologiczny. Więc pytam, czy ta sytuacja nie ma miejsca też w przypadku tej jednostki? Pani Marszałek, nie można odejść od kwestii katastrofy przyrodniczej, która miała miejsce w naszym województwie i na właściwie w całym biegu Odry i Pani wymyślenia i postawienia publicznie kwestii zawartej trucizny w Odrze – rtęci – w stopniu ponadskalowym, które zasiało panikę, które w konsekwencji wywołało potężne reakcje służb ratunkowych. Przecież Pani wie, że „rtęciowa Marszałek”, to już jest hasło, które do Pani przylgnie i tego zanieczyszczenia Pani z siebie nie zmyje, niezależnie od wszystkiego – od tych politycznych „zmywaczy”, które za chwilę zostaną na tej sali uruchomione. Szanowni Państwo, jeszcze się odniosę tylko króciutko do wypowiedzi Pana Mecenasa Wierchowicza: chyba to nie jest etyczne, Panie Mecenasie. Był Pan w sporze osobistym z dziennikarzem. Pan wie doskonale, że ja jestem krytyczny również wobec tej osoby. Był Pan w sporze osobistym, chyba był Pan też pełnomocnikiem w innych postępowaniach i podnosi Pan tę sprawę w tej chwili publicznie, nie polemizując w ogóle z zarzutami, które są publikowane – bo one są prawdziwe. Ja rozumiem, że wolna prasa wam przeszkadza, bo tzw. „wolni dziennikarze” z poprzedniej Gazety Lubuskiej, dziwnym trafem są na etatach dzisiaj w Urzędzie Marszałkowskim. Wtedy byli propagandystami waszej polityki, a dzisiaj są twórcami propagandy właśnie w Urzędzie Marszałkowskim. I to jest dla was,

to jest właśnie wolność. Ja nazywam to korupcją, sprzedajnością, łajdactwem zwyczajnym.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Panie Radny, dwukrotny czas Pan już przekroczył.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Już kończę. Ta sprawa nie jest o to czy ten dziennikarz napisał to, co napisał, czy powiedział to, co powiedział. Ta sprawa jest o to, że w 2020 roku nie podjęto żadnych działań, a w 2022 podjęto zbyt późno. I nie miałbym pretensji żadnych do Urzędu Marszałkowskiego, nie miałbym żadnych pretensji do Pani Marszałek, gdyby w obu tych sytuacjach zareagowano w sposób naturalny w tych sytuacjach – jak przywoici urzędnicy, jak etyczni urzędnicy: czynnościami, które by z pewnością powstrzymały Pana [REDAKTOR] przed tym, co mogło nastąpić później, ale przede wszystkim nie musiałyby płynąć setki tysięcy złotych na odszkodowania i na wynajmowanie późniejszych kancelarii prywatnych, które będą w różnych procesach Panią Marszałek reprezentować. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. Ad vocem chciał zabrać głos Pan Przewodniczący Jerzy Wierchowicz. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:

Krótko Pan Przewodniczący pozwoli. Otóż doczekałem czasów, kiedy Radny Surmacz powołuje się na moje zdanie, że 7 lat czeka się w sądzie na sprawę. 7 lat czeka się w sądzie na sprawę dlatego, że tak PiS reformuje sądy. Od 7 lat robi wszystko, żeby doprowadzić na skraj przepaści sądownictwo. Sądownictwo ma być podległe PiS-owi, ale to się nie uda. Ten rok jeszcze jakoś wytrzymamy. I druga sprawa: mówi Pan o nieetycznym moim zachowaniu. Ja nie jestem w żadnym sporze z tym człowiekiem, o którym mówiłem, ale nazywanie go „dziennikarzem” i przy pomocy tego człowieka szykanowanie Pani Marszałek, szykanowanie Zarządu, szykanowanie Platformy, jest czymś haniebnym. Wykazałem kto to jest i za tym stoi Gazeta Lubuska, która się okrywa hańbą takiego człowieka zatrudniając. Dlatego też nie przyjmuję jakiegokolwiek zarzutu o moim nieetycznym postępowaniu. Uważałem, że wobec tego, że redakcja wiedząc o przeszłości [REDAKTOR], nic w tej sprawie nie zrobiła – musiałem to powiedzieć publicznie. Czas najwyższy, by Gazeta Lubuska to

zrozumiała, bo wiary w to, że Gazeta Lubuska odzyska kiedykolwiek wiarygodność, żadnej nie mam. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Panie Radny. Proszę Pani Radna Anna Synowiec.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Szanowni Państwo, dzisiaj się wypowiadam nie tylko jako radna, jestem również czynnym adwokatem. Jestem matką, jestem też kobietą, która czynnie uczestniczy w Kongresach Kobiet i opowiada się za prawami kobiet. Mam jednak takie wrażenie, bo dzisiaj Pan Radny Surmacz powiedział „o co jest ta sprawa”? Ta sprawa jest o odwołanie Marszałek Polak i poszukanie pretekstu – moim zdaniem haniebnego pretekstu – do tego, żeby odwołać Panią Marszałek, bo nikt z nas na tej sali, na pewno nie jest osobą, która by popierała i akceptowała mobbing, molestowanie w pracy. A wiele osób, które tutaj dzisiaj siedzą, zarządzają ludźmi, są pracownikami, ale też właśnie nadzorują pracę innych osób. I każdy z nas, każdy z nas, kiedyś może się tak zdarzyć, że będzie stał po jednej bądź drugiej stronie. I każdy ma prawo do obrony, ale Państwo czytając wnioski o odwołanie Marszałek Polak, czytając Gazetę Lubuską, jedną stronę już skazali. Ja nie będę mówić o domniemaniu niewinności, bo wszyscy o tym doskonale wiemy, że takie domniemanie niewinności istnieje. Nie będę mówić, że Pani pokrzywdzona i również potencjalny podejrzany – bo jeszcze nie wiemy czy przedstawiono takie zarzuty – mają rodziny, bliskich, funkcjonują w środowiskach. Można kogoś bardzo łatwo zniszczyć. Ja uzyskałam tylko informację w zasadzie z publikacji Gazety Lubuskiej. Jest to bardzo jednostronnie przedstawiony materiał – nawet nie powiem, że dowodowy, bo nie jestem w stanie ocenić tej sytuacji. Jeżeli Państwo są w stanie to zrobić, to jesteście nieuczciwi. Bo nigdzie Państwo nie przeczytali jakie jest stanowisko Pana ██████████. Wiem jedno: wytaczanie procesu o zniesławienie jest jedyną możliwością i próbą osoby, która jest oskarżana o zachowania mobbingowe, molestowanie, do tego, żeby bronić swoich praw. I nie myliłabym, bo tutaj uważam, że może przez przypadek, Pan Radny Łatwiński może wprowadza właśnie opinię w błąd dlatego, że się toczą dwie sprawy karne. Jedna sprawa jest z prywatnego aktu oskarżenia Pana ██████████ o zniesławienie – przynajmniej takie są doniesienia publiczne, bo do nich się będę odnosić, a druga sprawa została zainicjowana przez Panią Marszałek Polak, czyli złożony został wniosek o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Nikt nie przesądzał, że Pan

██████████ jest winny, ale wobec tego pokrzywdzona ma prawo do obrony swoich praw. Dlaczego niezwłocznie? Padło takie słowo dzisiaj – Pan Radny Marek Surmacz użył słowa „niezwłocznie”. Tak, ale my wiemy doskonale też o tym, że oprócz tego, że dochodzą do nas informacje publiczne, potrzebne jest spotkanie. I nie będę oceniać jak to spotkanie przebiegało, bo doskonale wiemy, że wrywkowe nagrania zostały przedstawione, które mnie szokują, bo w sprawie o molestowanie, o mobbing, pytanie o partyjną wiedzę kogokolwiek jest dla mnie nie na temat dlatego, że osoba pokrzywdzona – jak dobrze wiemy – powinna się skierować do Państwowej Inspekcji Pracy, ewentualnie złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Spotkanie Pani Marszałek Polak z ewentualną pokrzywdzoną było zasadne, żeby dowiedzieć się czy pokrzywdzona w tym zakresie oczekuje pomocy. Jak się okazało, w tamtym momencie, nie było złożone jeszcze zawiadomienie. To zrobiła właśnie niezwłocznie Pani Marszałek Polak po tym, jak dowiedziała się, że sama pokrzywdzona tego nie zrobiła. Mogę powiedzieć jedno, że budowanie opinii na jednostronnej narracji mediów Gazety Lubuskiej, może dotknąć każdego z Państwa i każdy z was może zostać osądzony – teraz, jutro, a może wtedy, kiedy na przykład PiS nie będzie miał możliwości wpływania na medium, którym jest Gazeta Lubuska. Organami wyjaśniającymi w tej sprawie jest – tak, jak powiedziałam – Państwowa Inspekcja Pracy. I z tego, co wiem, jest raport i mogą być Państwo bardzo zdziwieni co tak naprawdę wynikło z tego raportu. Ale sprzeciwiam się temu, żeby ktokolwiek używał słowa wobec pracowników gorzowskiego WORD-u, że jest to afera „praca za seks”. W tej instytucji pracuje kilkadziesiąt osób, które kompetencjami uzyskały tam zatrudnienie. Jest to stygmatyzowanie tych osób i tak to wygląda w Gorzowie, gdzie mieszkam. Chciałabym też powiedzieć o Pani ██████████. Z przykrością muszę powiedzieć, że jest to rzeczywiście osoba, która nie może się wypowiedzieć w dniu dzisiejszym. Może to zrobić jej mąż. Nie chcę przesądzać co się wydarzyło i dlaczego Pani ██████████ nie pracuje w WORD-zie, ale wiem jedno: jest też narracja, która nie jest pełna i wprowadzająca w błąd i opinię publiczną, i wszystkich nas. Ugoda zawarta w sądzie dotyczyła postępowania związanego z odwołaniem pracownika, który zakwestionował dyscyplinarne rozwiązanie stosunku pracy. To nie jest sprawa, że ktokolwiek w WORD-zie potwierdził, że ta Pani była poddana mobbingowi bądź ktokolwiek z WODR-u potwierdził, że doszło tam do jakichkolwiek nieprawidłowości. Ja powiem jedno: występując w sądzie uważam, że ugoda jest najlepszym rozwiązaniem. Jeżeli Pani

██████████ wtedy podpisała tę ugodę, to nikt z nas nie powinien tego oceniać. Zrobiła to świadomie. Był przy tym sąd, który bada czy taka umowa nie jest krzywdząca dla którejś ze stron. I ostatnia dygresja: chyba muszę się przyzwyczać do tego, że Pani Marszałek Polak jest takim „Tuskiem Lubuskiego”. Wszystko co złe, Szanowni Państwo, zwalacie na Panią Marszałek, zupełnie bezpodstawnie i nie chciałabym, żeby było tak, że będzie to ofiara Państwa naprawdę bezzasadnego wniosku. Także ja dzisiaj oczywiście będę głosować przeciwko wnioskowi, który jest moim zdaniem niemerytoryczny, oparty na doniesieniach medialnych. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Radna. Ad vocem Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, ja tylko bym chciał się odnieść do jednej rzeczy. Naprawdę to jest sąd polityczny nad Panią Marszałek. Przecież my o tym wiemy – wszyscy, jak tu siedzimy. My nie rozstrzygamy czy ktoś jest winien karnie, czy nie jest winien karnie. Jeżeli w 2020 roku służby Pani Marszałek zostały zawiadomione o nieprawidłowościach w WORD-zie i nie było reakcji i doszło do ugody, zapłacono, bo ta Pani czuła się skrzywdzona dyscyplinarnym zwolnieniem – z jakiego powodu? Nie z niedopełnienia obowiązku, tylko za wichrzycielstwo, prześladowana była. Za to. To nie jest kategoria mobbingu? Zanim doszło do wręczenia decyzji o dyscyplinarnym zwolnieniu? Czy ktoś z Państwa kiedykolwiek miał w garści dyscyplinarne zwolnienie z takich powodów? Ja uważam, że to powinno być w ogóle 231 Kodeksu Karnego – jako nadużycie, oczywiste. Także my nie prowadzimy tutaj oceny Pana ██████████ – czy on molestował czy nie molestował, tylko prowadzimy ocenę czy Urząd Marszałkowski – bo my mamy tę gestię – zareagował właściwie czy nie zareagował. Nie było niezwłoczne, zawiadomienie było po kilku miesiącach. Nikt tego mi nie powie, to nie jest możliwe, że w ogóle mecenas, prawnik mówi, że kilka miesięcy to też jest „niezwłocznie”. Nie jest „niezwłocznie”, Pani Mecenas.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Radny. Proszę Pani Radna Wioleta Haręźlak.

Radna Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Na początku chcę Pana zapewnić o swojej sympatii. Natomiast Drogi Przewodniczący, muzyka łagodzi obyczaje. Jeżeli Pan wysuwa wnioski bądź

też dokonuje oceny na podstawie audycji w Radiu Zachód, to trzeba przełączyć na RMF FM. A Pan, Panie Jerzy Wierchowicz, jeśli Pan swoje wnioski formułuje na podstawie Gazety Lubuskiej, to proszę zmienić wydawnictwo. Drodzy Państwo, dochodzimy do jakiegoś absurdu, bo Państwo sami się przyznajecie, że Państwo jakby samodzielnie nie myślicie. Państwo słuchacie radia i gazety czytacie i na tej podstawie Państwo wyrażacie swoje opinie. No słabe to bardzo. Natomiast miód na serce z ust Pana Ciemnoczołowskiego i z ust Pani Anny Synowiec. Miód na serce, Szanowni Państwo. Państwo wielokrotnie wyrażaliście dzisiaj opinie, że musimy być uważni, ostrożni w wyrażaniu opinii w momencie, kiedy nie ma wyroku. Ja, Szanowni Państwo, chcę powiedzieć, że „uderz w stół, a nożyce się odezwą”. Chciałam Państwu przypomnieć, kiedy za bony wsparcia Państwo już ogłosili wyrok. Kiedy za DPS – Państwo już ogłosili wyrok. Pan właśnie, Panie Marcinkiewicz, doskonale to robił razem z Panią Poseł Krystyną Sibińską. Państwo wtedy ogłosili wyroki. Nie chcę mówić o uczuciach i emocjach, które wtedy towarzyszyły, podczas tej sesji i podczas wielu wypowiedzi, kiedy Państwo ocenialiście tych, którzy zajmowali się bonami wsparcia i tych spraw, które dotyczyły DPS-u. Szanowni Państwo, jeszcze dzisiaj padły piękne słowa z ust Pana Jana Świrepo, bo Pan Jan Świrepo tak pięknie mówi o tym, do czego zostaliśmy powołani. A ja chcę wszystkim Państwu przypomnieć, że Marszałek Województwa Lubuskiego jest Marszałkiem wszystkich Lubuszan, niezależnie od światopoglądu i niezależnie też od przynależności partyjnej. I to jest chyba największy zarzut, Pani Marszałek, że właśnie Pani w tych wszystkich działaniach, które Pani podejmuje, zawsze bierze ten czynnik pod uwagę: czy ktoś jest z Pani bajki politycznej czy też ktoś jest krytykiem Pani działań. A nie ma tak, Pani Marszałek, że wszyscy Panią będą kochać. Trzeba też potrafić stanąć w prawdzie w momencie, kiedy jest trudniej i kiedy trzeba rzeczywiście zareagować w sposób właściwy. Dzisiaj kredą na kominie napiszę o tym, że Państwo bierzecie pod uwagę domniemanie niewinności, że Państwo będziecie uważni na formułowanie zarzutów w momencie, kiedy nie ma wyroku sądowego. I przypominam Państwu, że to nie jest łatwe zmagać się z takimi zarzutami w momencie, kiedy Państwo sami zatrudnialiście Pana [REDAKTOWANE], który też był znaną osobą, jeśli chodzi o bardzo jednoznaczne oceny i krytyczny w sposób niewłaściwy – nie chcę użyć tutaj słów, które są niecenzuralne. I Państwo mówicie o Panu [REDAKTOWANE]. No „wart Pac pałaca, a pałac Paca”. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Głós ma Pani Radna Haręźlak.

Radna Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, to jest tak, proszę Państwa, że jeżeli coś powiemy, a to nie jest po myśli tych, których to dotyczy, to natychmiast jest taka nerwowa reakcja i takie wchodzenie w słowa. Ja przypominam: Zarząd i Pani Marszałek służą mieszkańcom województwa lubuskiego. Zatem wszystko, co robią, powinno być dedykowane mieszkańcom, niezależnie od ich światopoglądu, niezależnie od przynależności politycznej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Radna. Pani Anna Chinalska ad vocem.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, chciałabym odnieść się tutaj do słów Pani Radnej Wiolety Haręźlak i uważam, że jako radni powinniśmy się szanować, a nie mówić, że ktoś z Państwa Radnych nie ma własnego pomysłu i sugeruje się powiedzmy zdaniem z Gazety Lubuskiej. Odnośnie Gazety Lubuskiej, to widzimy tam nagonkę, ostry, nieprzebierający w słowach taki atak, przy równoczesnym przetwarzaniu oskarżeń, stosowanie negatywnych określeń jak można ferować wyroki. Nie można ferować wyroki. Dziś było powiedziane, że dziennikarz powinien być osobą zaufania publicznego – powinien być, a nie jest niestety. I w związku z tym jak można pisać i dawać takie tytuł: „Praca za seks”? Żeby więcej osób kupiło gazetę? Sam tytuł już jest wskazujący winnego. Czy mobbing, itd. To już są tytuły oskarżające bardzo. I gdzie tu jest obiektywizm, uczciwość, szacunek do ludzi, odpowiedzialność? I powiem tylko ostatnie takie zdanie, że nikt nigdy nie skłócił i nie zantagonizował Polek i Polaków do tego stopnia, jak robi to PiS. Z natury jestem optymistką i uważam, że kolejne granice nie zostaną przekroczone, ale otwieram szeroko oczy i widzę, że te niestety kolejne granice PiS w oskarżeniach, w pomawianiu..., że te oskarżenia od góry idące się powielają. I nad tym bardzo ubolewam. My mamy pracować dla dobra wspólnego i dla rozwiązywania problemów, a nie dla oskarżeń bezpodstawnych i ferowania zaocznych wyroków. Są do tego odpowiednie instytucje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Radna. Proszę Pani Radna Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Szanowni Państwo, z dużą uwagą przysłuchuję się tej dyskusji. Myślę, że wszyscy Państwo też przysłuchujecie się dyskusji, szczególnie dyrektorzy zatrudnieni w Urzędzie Marszałkowskim, bo to jest cenny taki materiał do refleksji, szczególnie w stosunku do osób, które zarządzają pracownikami i mają pod sobą współpracowników, którzy od nich zależą, bo od pracodawcy zależy to czy pracownik będzie pracował, czy jego rodzina będzie miała na utrzymanie. I dobrze czuć się bezpiecznie w takiej instytucji, gdzie praca jest uzależniona od jakości tej pracy, od merytoryczności, od wykształcenia, a wynagrodzenie od efektów pracy. Ja chciałabym zwrócić uwagę Państwu, że my, jako wnioskodawcy, kompletnie nie rozstrzygamy kto jest winien, czy było molestowanie, czy nie było tego molestowania. To nie jest, proszę Państwa, kompetencja Sejmiku. To rozstrzygnie być może sąd, jeżeli jeszcze będzie to możliwe. My dyskusję, którą prowadzimy i realizujemy swoje obowiązki, które nałożyli nam wyborcy, to jest rozliczanie Marszałka, też Zarządu, też dyrektorów, którzy odpowiadają za tę „działkę”, obecnych tutaj na sali z realizacji ich obowiązków. Wyobraźmy sobie, proszę Państwa, taką sytuację, że jest pracownik, który nie może liczyć na obiektywizm dyrektora – ja mówię o teoretycznej sytuacji – i zwraca się do przełożonych tego dyrektora z sygnałem mocnym, że coś się złego dzieje. Organ nadzorczy – czy to jest Zarząd Województwa, czy Marszałek, czy w przypadku Wojewody to Kancelaria Premiera – ma obowiązek, szczególnie na tak poważne podejrzenie – zareagować i przepisy stanowią „niezwłocznie zareagować”. I nie ferować wyroków, proszę Państwa, tylko zbadać sprawę. Zbadanie sprawy może uciąć tego typu praktyki. To jest jakby pierwsza rzecz do tych dyrektorów, którzy nadzorowali tę sprawę. Druga sprawa, która tutaj się toczy i dyskusja wokół tego tematu jest bardzo ciekawa, to sąd nad mediami, sąd nad dziennikarzami, proszę Państwa. My mamy zapisane w Konstytucji wolność mediów i czy nam się podoba, czy nie, to musimy to uszanować. Ja też wielokrotnie, gdy byłam Wojewodą czy Senatorem, byłam atakowana. I nie śmiałabym żadnego dziennikarza tutaj piętnować publicznie, bo też mnie to spotkało. Szanuję wolność dziennikarską. Mam świadomość tego, że tam pracują żywi ludzie, którzy mają prawo do swoich poglądów. Trzeci aspekt, proszę Państwa, wy wszyscy macie władzę, władzę nad

tym czy ludzie będą pracowali u was czy nie, czy ich rodziny będą miały środki na utrzymanie. Myślę, że ta dyskusja, która teraz się toczy w sytuacji konfliktu przy tak trudnej sprawie jaką jest mobbingowanie, niech tym wszystkim osobom, od których zależy praca podległych pracowników, da coś do myślenia. Nie ma bezkarności w tak trudnych sprawach. Trzeba każdą sprawę, każdego pracownika – nawet takiego na najniższym stanowisku pracującego – traktować bardzo, bardzo poważnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Radna i proszę Pana Marszałka Marcina Jabłońskiego.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Wysoki Sejmiku, zacznę od kilku faktów związanych z zarzutami, które tutaj padają, zarzutami głównego nurtu. Otóż chcę Państwa poinformować, że 13 października, czyli w czwartek w ubiegłym tygodniu, wpłynął protokół kontroli przeprowadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy. To bardzo obszerny dokument, kilkadziesiąt stron, które zaczynają się od podania podstaw prawnych, od opisanie procedur, metodologii w oparciu, o które przeprowadzone zostały te badania. Dokument na końcu zawiera część, która mówi o konkluzjach – jest rodzajem podsumowania. Przeczytałem 5-6 zdań z tego podsumowania. Poinformuję może jeszcze Państwa, że głównym sposobem poddania ocenie tego, co się dzieje w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego, były anonimowe ankiety wypełnione przez pracowników. Ankiety zostały odebrane od 59% zatrudnionych: 72% kadry kierowniczej, 56% pracowników. To bardzo dużo, to niezwykle miarodajna opinia. Trudno to w jakikolwiek sposób zakwestionować. Te kilka zdań brzmiało w sposób następujący, oczywiście Państwo będziecie w oparciu o właściwą procedurę, mieli w przyszłości możliwość zapoznania się z całością. „Uzyskane wyniki wskazują, że zarówno pracownicy jak i kadra kierownicza, w większości pozytywnie oceniają ogólną atmosferę w miejscu pracy, a wykonywana praca sprawia im satysfakcję – odpowiednio 80% i 79%. Relacje panujące w WORD przez większość oceniane są raczej pozytywnie, jako koleżeńskie i otwarte na współpracę. Pracownicy i kadra kierownicza w większości pozytywnie ocenili współpracę z przełożonym, z bezpośrednim przełożonym oraz ze współpracownikami. Zdecydowana większość ankietowanych otrzymuje konstruktywną informację zwrotną, dotyczącą jakości wykonanej pracy – odpowiednio 63%, 80%. Zdecydowana większość ankietowanych

– odpowiednio 74% i 60% deklaruje, że w WORD istnieją procedury przeciwdziałania niewłaściwym i niepożądanym zjawiskom w miejscu pracy, takim jak: mobbing i dyskryminacja”. I ostatnie zdanie, które tutaj przytoczę, żeby zbyt obszernych fragmentów nie cytować. Uwaga: „Żadna, powtarzam, żadna osoba ankietowana nie doświadczyła w ostatnim roku w miejscu pracy zachowań o charakterze przymusu seksualnego”. To tyle, jeśli chodzi o krótkie fragmenty z podsumowania cennego protokołu Państwowej Inspekcji Pracy chyba, że Państwo do Państwowej Inspekcji Pracy – podobnie jak do sądów i prokuratury – po 7 latach obecnych rządów nie macie również zaufania, ale byłoby to trudne do zrozumienia. Chcę jeszcze się odnieść do jednej kwestii, jednego wątku, który jest przywoływany także w trakcie dzisiejszej rozmowy. Bardzo się temu dziwię, zwłaszcza w wydaniu niektórych osób, zwłaszcza Pani Radnej Mrozek, bo słyszałem już Pani wypowiedzi w tym wątku także w przestrzeni publicznej. Nie dziwię się specjalnie, że mówi o tym w taki sposób Pan Radny Surmacz, który zresztą co chwilę sobie sam zaprzecza, bo z jednej strony próbuje tutaj wszystkich przekonać, że nie feruje wyroków, a po chwili oczywiście dodaje, że wszystkie zarzuty są słuszne i opowiada o rzekomych nieprawidłowościach, nadużyciach i innych historiach, które wręcz kojarzą mu się z konkretnymi zapisami Kodeksu Karnego. A fakty są też takie, że w kwestii dotyczącej tego wątku Państwa [REDAKTOWANE], o którym chcę parę słów powiedzieć, zwracam Państwu uwagę, że w tym wątku nigdy nie wystąpiło pojęcie mobbingu i w tej oficjalnej sprawie, która się toczyła, także nie było wątku dotyczącego mobbingu w żaden sposób. Tak, jak powiedziała Pani Radna, Pani Mecenasa Synowiec, sprawa dotyczyła rzeczywiście trybu zwolnienia Pani [REDAKTOWANE] z pracy. Pani [REDAKTOWANE] została zwolniona przez dyrektora w trybie dyscyplinarnym. To był nowy dyrektor, nowe porządki, nowa ocena pracy jego współpracowników. Miewają dyrektorzy do takich ocen prawo. I rzeczywiście, zainteresowana zwróciła się do sądu z pozwem, w którym wyraziła swój sprzeciw wobec zastosowanego trybu. I rzeczywiście, po jakimś czasie, przed sądem, przy uwzględnieniu aspektów, o których mówiła także Pani Radna Synowiec, sąd sprawdza i to jest myślę, że jedna z największych wartości tego typu ugód, że nikomu nie dzieje się krzywda przy ich zawieraniu, taka ugoda została zawarta. Jakoś obficie o tym wcześniej nie mówiono i nie komentowano, bo sprawa jest bardzo delikatna, ale myślę, że czas już najwyższy też o tym powiedzieć. Tak naprawdę główną przesłanką zawarcia porozumienia w tej kwestii przez Dyrektora

Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego była wiedza o tym, że Pani [REDAKTOWANE] jest w bardzo złej sytuacji zdrowotnej i ten proces mógł się dalej toczyć, a ona mogła tego procesu nie wygrać. Nikt nie wie jaka byłaby rzeczywista ocena i ostateczny wynik sądu, po prostu nikt na to nie czekał. Dyrektor znalazł przesłanki do tego, by zawrzeć ugodę i tym się kierował. Wiedziałem o tym, dlatego zaprzeczam i kategorycznie dementuję fakt i stawiane zarzuty, że to była jakakolwiek nieprawidłowość, jakiegokolwiek znamiona mobbingu czy tego typu zachowań, czy sytuacji mających miejsce w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Myślę, że to, co przed chwilą Państwu przeczytałem, a co wynika z protokołu Państwowej Inspekcji Pracy, powinno dać Państwu do myślenia, bo to oznajmili, zakomunikowali, podpisani w anonimowych ankietach pracownicy tej jednostki w zdecydowanej większości. Kiedy słyszę właśnie o tym, że mieliby mieć obawy pracownicy w kierowaniu spraw, kiedy czują się pokrzywdzeni, do sądu i prokuratury, to Państwo się powinniście z tego tłumaczyć, usprawiedliwiać i wszystkich za to przepraszać, że w ogóle takie sytuacje mogą mieć miejsce. I dziwię się, że to akurat wy, Panie Radny Łatwiński, o tym mówicie. To jest w ogóle nie do pomyślenia, bo rzeczywiście przypomnę – i nie wiem dlaczego Pan Radny Surmacz zwraca uwagę Koledze Radnemu Ciemnoczołowskiemu, on dobrze policzył – po 7 latach Państwa reformowania sądów, po 7 latach Państwa rządów. Co tu się nie zgadza? (głosy z sali) Co tu się nie zgadza? Jak można powiedzieć, że obywatele mają ograniczone zaufanie do prokuratury i sądów? Mam nadzieję, że prokuratorzy i sędziowie słuchają tych Państwa wypowiedzi. Pani Radna wymachiwała różnymi dokumentami. Przepraszam, ale takie miałem wrażenie, że wymachuje Pani dokumentami twierdząc, że są źle sporządzone, nieprawidłowo przygotowane, bo nie ma na nich parafek. Szanowna Pani Radna, oświadczam Pani, że od dłuższego czasu, już od kilku lat, ja pracuję w trybie elektronicznym. Nie bazgrze po dokumentach, we właściwy sposób kieruję je na właściwe posiedzenia, do określonych gremiów i zatwierdzam je elektronicznie. Stąd nie widać tam moich podpisów na przykład zgodnie z kompetencjami, podległościami. Natomiast jeśliby Pani sprawdziła, zadała sobie trud czy były we właściwy sposób procedowane przed kierowaniem ich na posiedzenie Zarządu, który przyjmuje sprawozdania z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, przed skierowaniem ich do obrad komisji, bo jak Państwo doskonale wiecie, komisje Sejmiku zatwierdzają sprawozdania. Zdaje się, że w ubiegłym tygodniu też się Państwo zajmowaliście sprawozdaniami za ostatnie

półrocze. Jak również, na koniec, te sprawozdania przyjmowane są przez Sejmik Województwa Lubuskiego, też w Państwa obecności, rozumiem, że w pełnej świadomości – jest zawsze okazja, by sformułować różnego rodzaju pytania, jeśli się takie pojawiają. W tym wątku Pani [REDAKTOWANE] jeszcze dodam jedno zdanie: rzeczywiście sytuacja pojawiła się dlatego, że mówi o tym Pan [REDAKTOWANE]. Oczywiście niezwykle przykrą i bardzo niezręczną sytuacją jest fakt, że osoba zainteresowana w tej sprawie nie żyje i nie może się wypowiedzieć, natomiast niestety Pan [REDAKTOWANE] jest osobą postronną. On nie ma żadnej wiedzy, nie ma prawa i możliwości, i kompetencji do tego, by dokonywać oceny. Trudno mi formułować pretensje pod jego adresem, bo mówi o swojej zmarłej żonie i do niego akurat nie będę się tutaj odnosił z jakąś pretensją, staram się go po ludzku zrozumieć. Natomiast uważam, że nie robi dobrze i może w tej sprawie tylko zaszkodzić i dobrej pamięci o jego żonie również to nie pomoże, bo ostatecznie zawarta została ugoda i nikt zarzutów wobec tej Pani – tak ze strony ośrodka, jak i z naszej strony – już więcej nie podnosił. Wydawało się, że sprawa znalazła finał i on nie ma nic wspólnego z jakimiś nieprawidłowościami, mobbingiem, a już formułowanie twierdzenia, że powinno się komuś stawiać jakieś zarzuty karne, jest kompletnie – z mojego punktu widzenia – niedorzeczne. Na koniec zwrócę Państwu jeszcze raz uwagę na zasadniczą kwestię, która stanowiła trudność w podjęciu jakiegokolwiek czynności i działań, związanych z informacjami rozpowszechnianymi przez Panią [REDAKTOWANE] – wynikała z faktu, że te informacje pojawiły się w przestrzeni publicznej kilka miesięcy po tym, jak ta Pani przestała być pracownikiem WORD-u, więc nigdy, Szanowni Państwo, nie dotarły do nas informacje o negatywnych zdarzeniach, zarzutach w jednostce, bo ta Pani nie była już od kilku miesięcy pracownikiem Ośrodka Ruchu Drogowego. To ma ogromne znaczenie i mam nadzieję, że opinia publiczna tego słucha. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Głos ma Marszałek Jabłoński.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Pan niech się zajmie sobą i swoimi sprawami, Panie Radny Surmacz. Ciekaw jestem ile osób z Pańskiego otoczenia pisało doniesienia do prokuratury o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa wobec tego, co się Panu zdarzyło? Myślę, że warto byłoby ten wątek sprawdzić i pewnie opinia publiczna byłaby tym niezwykle zainteresowana.

Ale kończąc kwestię dotyczącą Pani ██████████: ta Pani nie była pracownikiem od kilku miesięcy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego. I zwracam Panu uwagę, że od chwili, kiedy powzięto informacje – bo one się pojawiły w przestrzeni publicznej do momentu, kiedy Dyrektor skierował prywatny akt oskarżenia – minęły nie 4, nie 6, nie 10, bo zaraz powiecie, że kilka lat - 2 miesiące. To wcale nie jest dużo czasu w sytuacji, kiedy ta Pani była już od dłuższego okresu osobą postronną. Ta cała sprawa, bo żadna afera, jest zwykłą hucpą, przygotowaną według określonego scenariusza. Proszę zwrócić uwagę, że wszystkie te osoby, które o tym piszą, mówią i te, które się obwiązały taśmami z ukrytym magnetofonem, są pracownikami „publicznych”, tak zwanych – biorę to w cudzysłów, wielki i gruby, żeby to wszyscy widzieli – mediów „publicznych” i od samego początku było wiadomo do czego to zmierza, bo ten Pan, który się tymi taśmami obwiązał – Pan ██████████ ██████████, bo sprawdziłem sobie to nazwisko – jest pracownikiem telewizji publicznej, regionalnej. Jeżeli ktoś z Państwa uważa, że to jest przypadek, że Panowie ██████████, opisywany przez Mecenasa Wierchowicza – bo nie chcę tego nazwiska nawet wymieniać – i ten Pan, o którym wspominałem przed chwilą, to jest przypadek, to jeżeli chcecie w to wierzyć – wiercie w to dalej. Opisałem Państwu fakty, przytoczyłem Państwu fragmenty podsumowania oficjalnego dokumentu, powstałego w oparciu o oficjalną procedurę, bardzo miarodajną i wiarygodną Państwowej Inspekcji Pracy, przywołałem kilka jeszcze innych kwestii. Możecie Państwo dalej eksploatować ten wątek, ale myślę, że to nic nie zmieni. Ja wierzę, że czasami trzeba poczekać naprawdę i opinia publiczna – jestem o tym przekonany – wyrobi sobie ostatecznie właściwe zdanie na ten temat. I czekam ze spokojem na wyrok postępowań przed sądami, bo ja też nie miałem żadnych podstaw, żeby sądzić – podobnie jak Kolega Jan Świrepo – żeby osoba, o której tutaj mówicie, a na której Państwo zorganizowaliście publiczny lincz, miała powody by w ten sposób się zachowywać. Nie przesądzam o niczym. Wydaje mi się, że zrobiliśmy co do nas należy. Toczą się odpowiednie procedury, które wyjaśniają i odsłaniają kolejne kwestie w tej sprawie. A Państwo mówicie, że zarzuty są słuszne, prawdziwe, że nieprawidłowości miały miejsce od dłuższego czasu, kiedy nie jesteście w żaden sposób w stanie i nie macie takiej możliwości wykazać, że one rzeczywiście miały miejsce, i nie umiecie ich nawet poprawnie nazwać, bo przywoływane przez Państwa zdarzenia nie polegają na prawdzie – to, o czym wspominałem, jeśli chodzi o

wypowiedzi Pani Radnej Mrozek, jak również to, o czym mówił Pan Radny Surmacz. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Marszałku. Nie wiem jak to traktować ad vocem Pana Marka Surmacza.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: 7 razy byłem przywoływany z nazwiska. Jedno pytanie mam tylko, precyzujące, Panie Przewodniczący. Panie Marszałku, ile osób etatowych jest w WORD-zie gorzowskim?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Proszę Panie Marszałku.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Na etacie. (głosy z sali) Bo mówił Pan o wielkich liczbach. Niech Pan powie: ilu pracowników jest i co stanowi to 80% poparcia niezgłaszania uwag? Ilu pracowników etatowych jest w WORD-zie? (głosy z sali) Kilkudziesięciu? Nadzorujący Dyrektor nie wie? (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Proszę nie dyskutować w ten sposób! Głos ma Pan Marszałek Jabłoński.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Na etacie. Nie znacie liczby pracowników? (głosy z sali) 41. Dziękuję. O to mi chodziło.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Chciałam ad vocem.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pani Aleksandra Mrozek już wyczerpała, chyba, że krótko.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ale chciałam ad vocem odnośnie tego, co powiedział Marszałek Jabłoński.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Ale nie będziemy kolejny raz powtarzać tej samej dyskusji.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, jesteśmy w demokratycznym regionie i w związku z tym proszę mi pozwolić się odnieść.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Chcę Pani oddać głos na krótko, jeżeli Pani jest w stanie się krótko wypowiedzieć.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Proszę pozwolić mi się odnieść.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Marszałku, nie jest prawdą to, co Pan mówi, bo mam przed sobą pismo Pana [REDAKTOWANE], w którym mówi wprost – a Pan pewno tą klauzulę poufności zna – że w ramach porozumienia sądowego żonie zmieniono tryb zwolnienia na „za porozumieniem” i zastrzeżono odstąpienie od oskarżenia o mobbing. A zatem nie wiem czy wierzyć Panu Marszałkowi, czy Panu [REDAKTOWANE]? Wierzę temu drugiemu z uwagi na to, że zaprzecza Pan sobie, Panie Marszałku. To, co Pan mówi: skoro Pan zatwierdza elektronicznie sprawozdania finansowe – mogę tylko przyjąć do wiadomości, ale nie mam na to wglądu – to tutaj, w tym piśmie przewodnim, powinna być informacja, że Marszałek odpowiedzialny za ten obszar zatwierdził elektronicznie. A skoro Pan Marszałek zatwierdził elektronicznie dwa sprawozdania, to Panie Marszałku, dlaczego Pan ukrył przed radnymi w tych sprawozdaniach informację o wypłaceniu odszkodowania? Winy nie było, a odszkodowanie wypłacono. No to tak od siebie te 100 tys.? Miał Pan gest? Co to znaczy? Proszę odpowiedzieć na pytanie. Skoro Pan zatwierdził, to czemu tej informacji nie przekazaliście radnym? Bardzo proszę o odpowiedź.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Rozumiem, że mam się odnieść do tego, tak? Pan Przewodniczący oczekuje, żebym się do tego odniósł? Proszę Państwa, ja nie wiem, może mam nieprawdziwe informacje, ale wydaje mi się, że – jak wielu dorosłych ludzi po wielu latach pracy – także i Pani Radna ma osobiste doświadczenia ze swoimi pracodawcami i wie, co to znaczy „ugoda” zawierana pomiędzy pracodawcą i pracobiorcą, i takie rzeczy się zdarzają.

Czasami trudno jest dowieść racji w sposób bezwzględny i czasami strony decydują się na zawieranie porozumień. Bardzo często jest to korzystne i dla jednostki, i dla wszystkich zainteresowanych, i po prostu takie rzeczy się czasami robi. Stąd wymyślono taką formułę jak „ugoda przedsądowa”, więc zawieranie ugody przedsądowej nie upoważnia nikogo do tego, by formułować natychmiast zarzuty o powstałe nieprawidłowości. Stąd twierdzę i w ten sposób próbuję to Pani wyjaśnić: uważam, że nie miały miejsce żadne nieprawidłowości, powstały okoliczności, które wskazywały na zasadność zawarcia w owym czasie ugody i podałem nawet Państwu „ludzkie” argumenty, które za tym wówczas przemawiały. (głosy z sali) Niestety, zweryfikować się tego nie da. O tym także wspomniałem, że jest to trudna i bardzo delikatna sprawa, bo osoba, która była w tej sprawie osobą zainteresowaną, niestety nie żyje. Nie jest osobą wiarygodną i miarodajną, by się w tej sprawie wypowiadać, jej małżonek, bo to osoba postronna, która nie ma wiedzy z wewnątrz jednostki ani z bezpośrednich czynności, które doprowadziły ostatecznie do zawarcia tej ugody. To jest osoba, która subiektywnie się wypowiada w tej kwestii. Już nawet opowiedziałem, że nie mam o to jakichś specjalnych pretensji, bo po ludzku staram się to zrozumieć. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Panie Marszałku. Oddaję głos Panu Radnemu Tadeuszowi Ardelli.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Proszę Państwa, dużo uwagi poświęcamy temu zdarzeniu, które miało miejsce w tym WORD-zie, natomiast ja chciałem powiedzieć, że przedmiotem naszego dzisiejszego wniosku jest ocena zachowań Pani Marszałek i ewentualnie pozostałych członków Zarządu, a nie czy doszło tam do tego, czy nie – o tym, jak już wiele osób tu wspominało, rozstrzygną organy ścigania. Natomiast co do tej ugody, ja chciałem powiedzieć tutaj o Pani ██████████. Więc to nie jest tak, Panie Marszałku, że to było coś takiego fajnego, co tam zrobiono w tym WORD-zie. Ktoś z nią rozwiązał umowę dyscyplinarnie, a więc złośliwie można powiedzieć, skoro później wypłacono odszkodowanie. Ja pracuję 40 lat w swoim zawodzie. Pani Mecenasa tu mówiła, że to jest fajna rzecz. Oczywiście, ugody są fajne. Tylko chciałem zwrócić uwagę na jedną rzecz w tym wszystkim, że pracownikowi, w przypadku dochodzenia roszczeń, przysługuje odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia. I tyle, nic więcej. (głosy z sali) Tak, przy „dyscyplinarce” tak jest. Natomiast tu wypłacono

dwudziestokrotność wynagrodzenia. Więc dlaczego? Jeżeli Pani Radna Mrozek zwraca się do Pana Marszałka o wydanie ugody, to tej ugody nie dostaje. Musi sięgać do męża tej pracownicy. Od niego uzyskuje tę ugodę, a Pan Marszałek pisze, że to jest objęte klauzulą tajemnicy i nie może tego ujawniać. W związku z tym to nie jest tak, że tam było tak fajnie, skoro zawarto taką ugodę, w takiej wysokości wypłacono odszkodowanie, a teraz nie ujawnia się jeszcze faktów wszystkich związanych z zawarciem tej ugody. Oczywiście, że jak pracownik dostaje dwudziestokrotne odszkodowanie, to powinien być zadowolony, jak Pani Mecenasa Ania powiedziała. Każdy by był zadowolony, jak dostanie coś, co wychodzi ponad jego miarę, czego mógł oczekiwać ewentualnie, bo jej pewnie chodziło tylko o jakieś dobre imię w tym wszystkim, a nie pewnie o pieniądze. Ale to już ona najlepiej o tym wie. Natomiast tutaj jeszcze chciałbym wrócić do wypowiedzi Pana Świrepo, który mówi, że można służyć Polsce przy każdej władzy. Wy tak zawsze służycie, bo wy zawsze przy władzy jesteście. Obojętnie kto rządzi, to wy zawsze się załapiecie i dlatego możecie służyć tej Polsce. Natomiast chciałem zwrócić jeszcze raz uwagę na to, że oceniamy dzisiaj wypowiedzi i zachowania dotyczące jak zachowywała się Pani Marszałek w tym wszystkim, a nie rozstrzygamy kto był winny w tym całym procederze, bo od tego są organy ścigania. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Ja ad vocem.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:
Proszę Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Ja za czasów Polski Ludowej, kiedy rozpoczynałem pracę, pracowałem ucząc tych traktorzystów, żeby zdobyli prawo jazdy, żeby zdobyli siódmą klasę i ja nie wnikałem jaka to była władza – ja służyłem ludziom. I nie może mi Pan mówić, że my, jako PSL, służymy każdej władzy. A chcę jeszcze Panu powiedzieć: ponad 60 lat jestem w Ruchu Ludowym i się tego nie wstydzę! A Pan może był już 4 razy w różnych partiach! Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Nigdy nie zmieniałam żadnej partii – nie tak, jak Pan, bo Pan z ZSL-u przeszedł na PSL.
(głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Chyba trochę schodzimy na złą drogę. Proszę Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni

Państwo, ja dzisiaj głosu nie chciałam zabierać, ale stwierdziłam, że znajduję się w mega komfortowej sytuacji dlatego, że ja nic nie muszę i mogę zagłosować zgodnie z własnym przekonaniem, z własną wolą, bez żadnego nakazu partyjnego i tak naprawdę nie kierując się interesem własnym, bo nie mam takiego interesu i Państwo nie możecie mi zarzucić takiego interesu. Nie wynika to, Panie Przewodniczący, również z moich oświadczeń majątkowych, żebym takowym interesem była związana. Ale Pani Marszałek, Pani jest dzisiaj przyczyną sprawczą tego głosowania. I ja chcę powiedzieć, że na ostatnim Kongresie Gospodarczym Pani powiedziała takie znamienne słowa – one mi się podobały – że problemy trzeba brać na klatę, stanowczo i odważnie. Jakbym miała uznać właśnie tę ocenę Pani Marszałek, to żałuję, że ten problem nie był wzięty od razu na tą klatę – tak stanowczo, odważnie, z wyjaśnieniem tych wszystkich spraw, ponieważ Pani tu występuje jako organ – nie jako Pani Elżbieta Polak, tylko jako Marszałek Elżbieta Anna Polak, która musi się liczyć ze skutkami takich działań. Chcę powiedzieć, że nawet jeżeli Pani przyjęła ten problem w odpowiednim czasie, pod presją oczywiście prasy, na klatę, to tą klatą przysłoniła Pani wielu współwinnych, czemu też się dziwię, ponieważ brała Pani ten ciężar, tak naprawdę, pozostałych osób na siebie. Ja chcę powiedzieć, że paradoks tego dzisiejszego głosowania polega na tym, że wszyscy – z lewa, z prawa czy ze środka – wszyscy robią wszystko, żeby było tak, jak jest, Szanowni Państwo, bo ani jedna strona tego nie zmieni, bo nie ma do tego matematyki, ani druga strona nie przyjmuje tych wszystkich argumentów z racji, że uważa, że są nieomylni, a nawet niektórzy to wręcz bosczy. Panie Marszałku, ja przyjmuję tę statystykę, o której Pan mówi, ale ja uważam, że te problemy bieżące pracowników, to są problemy jednostek. Ja nie żyję na wschodzie, Panie Marszałku, żebym przyjmowała ludzi jako masę i kierowała się statystyką – poparcia czy nie. Każdy problem, takowy problem, to jest problem jednostki i to jest problem ważny, wrażliwy. I z takim problemem powinniśmy się mierzyć. Szanowni Państwo, ja uważam, że my uprawiamy po prostu szachy polityczne dzisiaj, a tam słuchają nas mieszkańcy, którzy może mają takie problemy i którzy słuchając nas nie są przekonani do tego, żeby nam powierzyć swoje problemy, bo nie wiem czy my

jesteśmy godni do tego, żeby zmierzyć się z takimi problemami. Tak czy inaczej, wynikiem dzisiejszego głosowania będzie pat – pat, nawet z zachowaniem Pani Marszałek Królowej, bo tak naprawdę ilość figur jest tutaj policzona, pionki są tylko w grze. I cały czas podkreślam: dzisiejszy wynik tego głosowania – jaki by nie był – będzie patem. Ja uważam, że Lubuskie jest warte zachodu, ale na zachodzie pozostanie bez zmian, bo zwycięży zwykła nomenklatura partyjno-polityczna i tego się najbardziej obawiam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Pani Radna. Proszę Pan Przewodniczący Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:
Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, w tej debacie padły ważne słowa o wolności słowa. Mówiła o tym m.in. Pani Radna Hatka – i słusznie. Ale Pani Radna Hatka powiedziała, że każdemu niemalże można mówić co się chce i co mu się podoba. Otóż nie. Wolność słowa ma swoje granice. Wolność słowa jest przekraczana wtedy, kiedy narusza dobra osobiste czy dobra powszechne innych osób, innych instytucji. I dlatego też to moje ostre wystąpienie przeciwko tzw. mediom publicznym, miało dzisiaj miejsce. Bo rzeczywiście Gazeta Lubuska, jak słusznie zauważyła Pani Radna Anna Chinalska, dając tytuł „Seks za zatrudnienie” już naruszyła dobre imię i Dyrektora [REDACTED] i instytucji, w której on pracuje. Wolność słowa ma swoje ograniczenia. Nie jest ona wartością bezwzględną. O tym trzeba pamiętać i o tym my także powinniśmy pamiętać. Stąd moje wystąpienie, może obok tego tematu, ale ważne moim zdaniem, gdyż wolność słowa, zagwarantowana w Konstytucji, nie jest nam dana na zawsze i trzeba o nią dbać i trzeba ją pielęgnować. Stąd mój protest przeciwko temu, co wyprawiają tzw. „media publiczne” i osoba, która za tym stoi, która jest autorem szykanujących, moim zdaniem, pomawiających publikacji.
Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Panie Radny. Pan Marszałek Marcin Jabłoński.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Panie Przewodniczący, moja odpowiedź miała mieć charakter krótkiej wypowiedzi ad vocem, ale nie udało mi się jakoś przebić, bo chciałem się odnieść do tego, o czym mówił Pan Radny, Pan Mecenas Ardelli. Gdyby tak postępować w sposób

bezrefleksyjny, to należałoby skierować pozew przeciwko Panu Radnemu Ardellemu, Panu Mecenasowi, który wykrzykiwał tutaj argumentując i na tym budując wiarygodność swojej wypowiedzi, rzeczy nieprawdziwe, bo mówił o dwudziestokrotnej wysokości odszkodowania, jakie wypłacono tej Pani. To oczywiście nie jest prawda. Wynagrodzenie tej Pani to była kwota ponad 9 tys. zł brutto. To była też osoba w okresie emerytalnym, więc na tę kwotę składają się zupełnie inne składniki i nieprawdziwa jest informacja, że wypłacono jej dwudziestokrotność jej wynagrodzenia. Poza tym jest jeszcze kwestia okresu pozostawania bez pracy, itd., itd. Więc ja też Państwa proszę, a zwłaszcza takie osoby, które rozumieją odpowiedzialność za słowo i przywoływanie publicznie – bo przecież ta sesja jest transmitowana – tego typu faktów, by wykazały większą wrażliwość i odpowiedzialność za to, co mówią publicznie. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Marszałku. Proszę Pana Radnego Mirosława Marcinkiewicza.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Opozycja ma zawsze, prawie zawsze możliwość złożenia wniosku o odwołanie Pani Marszałek, Zarządu całego – takie jest prawo. Nie zawsze – raz na 6 miesięcy. I całe szczęście, że ten czasookres jest tak określony. To po pierwsze. Więc robicie to, co możecie, tylko brakuje wam paliwa jak zwykle. Chciałbym po pierwsze zauważyć jedną rzecz: jako radny czuję się całkowicie zmanipulowany przez Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Panią Hatkę, bo usłyszałem tutaj na początku naszej dyskusji opinię, która była nieprawdziwa, bo nie została przyjęta przez komisję. Od Przewodniczących komisji oczekujemy prawidłowego wykonywania swoich obowiązków. Przewodniczący komisji są i z koalicji, i nie z koalicji, ale do tej pory nie spotkałem się z tym, aby takie manipulacje były dokonywane. Jak usłyszałem w finale, większością głosów nie została przyjęta taka opinia – chciałbym to wyraźnie podkreślić. 4 do 3, chyba, że mam słaby słuch, to za chwilę mnie Pani poprawi. Czyli ta opinia, przeczytana tutaj publicznie na głos, jest nieprawdziwa, bo nie została przyjęta przez komisję. To po pierwsze. Tutaj padło bardzo wiele słów. Ja nawet nie chcę się do tego odnosić. Za chwilę podsumuje to pewnie Pani Marszałek, ale jeżeli Państwo za wiarygodnego przyjmujecie człowieka, który na spotkanie – z dobrej woli Pani Marszałek – zaprasza pokrzywdzoną, domniemaną pokrzywdzoną na rozmowę, ta pokrzywdzona prosi, żeby to była

rozmowa w cztery oczy – mogę to udowodnić jak ktoś chce. Proszę bardzo – zostawmy. I w czasie tego spotkania ta Pani przychodzi z człowiekiem, który nagrywa potajemnie całe spotkanie i następnie wybiórczo publikuje co tam jemu podpowiada rozum. No sorry, to nie jest osoba wiarygodna. Co ta osoba dobrego zrobiła dla tej Pani? Zaprowadziła ją do prokuratora? Do PIP-u? Gdziekolwiek? Nie słyszałem o tym. Takich rzeczy można mówić więcej. One tu dzisiaj wyraźnie padły, więc ja nie chcę tego w ogóle powtarzać, ale jedną jeszcze też rzecz. Często Państwo mówicie: "tak, my tu wyroków nie ferujemy, ale...". No przepraszam bardzo – albo, albo, zdecydуйте się na coś. I ostatnia tylko refleksja: tak, macie prawo Państwo złożyć wniosek o odwołanie. Złożyliście ten wniosek, będziemy głosować. Ale czy to nie jest też tak, że my dziś, na tym Sejmiku, w obecnej sytuacji drożyzny, inflacji, braku węgla, najniższej od lat złotówki, braku środków z KPO, powinniśmy rozmawiać jak tu, w województwie mamy w takiej sytuacji działać? Jakie działania są dziś możliwe do podjęcia? Jak trzeba będzie ciąć budżet? Które inwestycje są priorytetowe i musimy je wykonywać? Nie – w zamian za to pomówienia, niedopowiedzenia. Powiem szczerze, że tym jestem bardzo, ale to bardzo rozczarowany. A ostatnie słowo do Pani Haręźlak: w nawiasie – „my się nie lubimy” – żeby była pełna jasność. Przywoływanie DPS-u chyba jest nie na miejscu. Ja widziałem w jaki sposób ci pacjenci – ci, którzy przeżyli – w jakim stanie trafili do szpitala w Gorzowie. I mówię to tylko dlatego, bo takie zaczepki dzisiaj w Pani siedzą i musi to Pani powiedzieć. Niech odpowiednie władze prowadzą postępowanie w tej sprawie – ja się nie wypowiadam. Ja mówiłem tylko o tym w jak fatalnym stanie trafiły, jak wielką pomoc trzeba było tym osobom udzielić i dobrze, że tą pomoc otrzymały. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Panie Przewodniczący. Pani Radna, ale kolejny raz to już, bardzo proszę krótko, bo wykorzystujemy te „ad vocem” za bardzo. Bardzo proszę.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Panie Radny, został Pan źle poinformowany, więc dopowiem jak Komisja Rewizyjna pracuje i jakie ma obowiązki. Z ustawy wynika, że Komisja Rewizyjna ma obowiązek pozytywnie bądź negatywnie zaopiniować wniosek o odwołanie Marszałka i to był nasz obowiązek. Komisja Rewizyjna musi odnieść się do zarzutów, które są zawarte we wniosku. Komisja Rewizyjna odniosła się do tych zarzutów. I na końcu, proszę Państwa, jest

głosowanie, gdzie radni – członkowie Komisji Rewizyjnej – albo głosują za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku bądź negatywnie. I radni Komisji Rewizyjnej głosami 4 osób negatywnie zaopiniowali wniosek Klubu Prawa i Sprawiedliwości o odwołanie Marszałka Województwa Lubuskiego. To odnośnie formalnych działań i metodyki pracy. Oczywiście członkowie Komisji Rewizyjnej mieli możliwość ingerować w treść – nie zaingerowali. Mieli możliwość inaczej głosować, ale zagłosowali tak, jak do tego mieli prawo. I chciałbym powiedzieć, że brakuje mi w naszym Sejmiku, Panie Przewodniczący, Komisji Dyscypliny, która by dyscyplinowała członków Sejmiku, ponieważ Pan Radny mnie obraził. Może ja wystąpię z wnioskiem, żeby takowa komisja powstała, która będzie rozstrzygała spory pomiędzy radnymi i temperowała niecenzuralne wypowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Radna. Proszę – już ostatni głos przed Panią Marszałek – Pan Radny Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję bardzo. Ponieważ zostałem przez Panią Wioletę Haręźlak wywołany trochę do odpowiedzi a propos DPS-u i tego czy ktoś stosuje zasadę domniemania niewinności, to tak – stosujemy taką zasadę. Dlatego dokładnie 12 października 2020 roku, kiedy na tym Sejmiku rozmawialiśmy o tej sprawie – bo bez powodu nie ewakuowano 150 osób, w takim stanie, chyba nie bez powodu – zadaliśmy pytania, do których Pani Wioleta Haręźlak zobowiązała się odpowiedzieć, w postaci interpelacji, co się tam stało w DPS-ie? Zadaliśmy pytania, staraliśmy się dostać wiedzę, do dnia dzisiejszego nie ma na to żadnej odpowiedzi – żadnej. I tak, poczekamy na wyroki, nie wiem, na procedurę, którą prowadzi prokuratura, na jej wyniki, później na sąd. Ale zadawaliśmy pytania...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Tylko Panie Radny, nie ma to nic wspólnego.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: To było a propos, Panie Przewodniczący. Pani Wioleta Haręźlak, przywołała przykład DPS-u w kontekście mojej wypowiedzi, więc proszę mi pozwolić się wypowiedzieć w tej sprawie. Po drugie, ja także uważam, że to, co dzisiaj się wydarzyło, jeżeli chodzi o przedstawienie prac Komisji Rewizyjnej, jest złamaniem pewnej procedury

dlatego, że jeżeli ktoś głosuje przeciwko czemuś, to takiej opinii nie ma, tak samo, jak nie ma danej uchwały w sprawie. I najpierw Pani Przewodnicząca Komisji czyta tak naprawdę wniosek PiS-u, a nie jakie jest stanowisko Komisji Rewizyjnej, tylko wniosek PiS-u, a na końcu informuje o tym, że nie został przyjęty. No to jest jakaś aberracja, naprawdę – aberracja. I tutaj to jest moim zdaniem manipulacja. I trzeba by się też tym zainteresować – nie wiem tylko jaką komisją. Kolejna rzecz, Pani Beata Kulczycka jest oburzona, że tu jakaś nomenklatura rozstrzygnie – pewnie nie po jej myśli – to, co się zaraz wydarzy. Ja tylko przypomnę, bo Pani obraża w ten sposób wyborców, którzy głosowali na tę nomenklaturę, którą Pani tak nazywa: Pani się z tej listy także wywodzi i Pani dzięki tej liście jest tutaj w Sejmiku, a później Pani swoich wyborców zraziła po prostu. I jest Pani teraz gdzie indziej z różnych innych powodów. Nie będę o tym może teraz mówił. Wiem, że spotkamy się w tej sprawie w sądzie, tam będzie chyba lepsze miejsce do tego, żeby o tym opowiadać. Natomiast jeżeli Pani wyraża takie opinie – dobrze, że to się tutaj nagrywa, bo trzeba będzie to może przypomnieć mieszkańcom – że tu jakaś nomenklatura będzie coś dzisiaj decydowała, to przypomnę, że to są głosy Lubuszan i my je reprezentujemy. I proszę o szacunek dla tych ludzi. Tak bardzo wsłuchiwałem się z wielkim napięciem i uwagą – jak zawsze – w to, co mówi Zbyszek Kościk. I dzisiaj chyba 4 razy wymienił taką opinię, że „jest etatystą”. Bez względu na to, co o tym uważasz, ale jeżeli tak twierdzisz i szanujesz pewne zasady, i powołałeś się na pewną tutaj praktykę, że byli raz przedstawiciele rządu w Sejmiku, i rozmawialiśmy merytorycznie na te tematy, to ja ci zadam pytanie – mówię to, jako do etatysty – czy trochę ci nie jest wstyd? Wiesz, że Pan Wojewoda, który jest przedstawicielem rządu w terenie, najwyższą osobą reprezentującą rząd w terenie, nie był – a był przecież radnym Sejmiku – nie był ani razu na tej sali. Ani razu na tej sali! To jak my mamy prowadzić z rządem dyskusję? Gdzie jest Wojewoda, który reprezentuje rząd? Bo przy Odrze też nie był. Nie dziwię się Jurkowi Wierchowiczowi. Uważam, że ma absolutne moralne prawo, jako też osoba, która zna w praktyce postępowanie osoby, która była przecież wielokrotnie skazana, a dzisiaj uważa się za dziennikarza, tylko dlatego, że jest zatrudniona przez rządowe czasopismo. Jurek, ja się zgadzam – to nie są dziennikarze. Nie chcę wszystkich w ten sposób oceniać, ale tutaj chyba mamy prawo, bo te osoby można nazwać po prostu „pisakami”, bo robią to, co PiS im każe i piszą to, co PiS im każe.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny. Proszę Pan Radny Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Szanowni Radni, Panie Przewodniczący, Pani Marszałek i wszyscy, którzy w tym całym – nazwijmy to – procesie nad problemem, Państwo niektórzy zamiast się bronić przed tym, co się wydarzyło – mówię niektórzy – to powinni z wielką troską podejść do w ogóle problemu. Jestem zasmucony. Państwo wiecie, że reprezentuję Związek Zawodowy „Solidarność” i niektóre przepisy wchodzące do polskiego prawa pracy zostały wprowadzone dzięki nam. Zostały wprowadzone wiele lat temu w Kodeksie Pracy – o nierównym traktowaniu, niedyskryminacji. Opisano co to jest nierówne traktowanie, co jest dyskryminacją. Doszliśmy też do sformułowania „mobbing”. Pan Radny Wierchowicz, Pan jest Mecenaszem. Myślę, że Pan raczej zamiast nad bliżej nieokreśloną wypowiedzią dziennikarza – bo tak go nazwę, bo ma prawo do tej nazwy, do swojej pracy – Pan mu zabiera jego godność, zamiast wypowiadać się raczej w obronie właśnie tego prawa pracownika do godności i do równego traktowania i niedyskryminacji. Zamiast odnosząc się do problemu to Pan opowiada o jednym z dziennikarzy, zabierając właśnie jemu prawo do wypowiedzi. Zgadzam się z Panem, że wolność słowa – z jednej strony nieograniczona – ale pewnymi jednak cechami powinna ograniczać prawo do tego, aby kogoś innego z drugiej strony nie dyskryminować czy też nierówno traktować. A Pan, w tej swojej wypowiedzi, właściwie do tego się odnosił. Wróć jeszcze do początku. Jestem zasmucony, gdyż po pierwsze: dzisiaj na pewno słucha nas rzesza pracowników samorządowych wielu jednostek. Dlaczego? Dlatego, że przez kilkanaście ostatnich miesięcy – więcej, ponad 2 lata – jako Związek Zawodowy „Solidarność”, bierzemy udział w wielu procesach, nazwijmy to w wielu przypadkach zbliżonych – spory zbiorowe, skargi pracowników w tym czasie o nierównym traktowaniu. Nie odnoszę się do słowa „mobbing”, do nazwy „mobbing”, bo proszę Państwa, w naszym prawie, żeby udowodnić mobbing, to trzeba się po prostu zdać na łaskę i niełaskę tych wszystkich, którzy zamiast podjąć się mojej obrony, to atakują mnie. Mamy wygrane procesy o mobbing w regionie – mówię o „Solidarności” – trwające bardzo długo, ale wygrane. I proszę Państwa, pracownicy przychodzą do Zarządu Regionu „Solidarności” w sposób bardzo skryty, ufając tym wszystkim, którzy na siebie biorą ten obowiązek ich obrony i w sposób bardzo skryty, poufny, realizujemy ich obronę.

Dzisiaj ani żadnej poufności wobec tej osoby, która poskarżyła się, miała prawo. Dzisiaj ani razu nie powiedziano tym, którym zarzut jest stawiany – stawiany zarzut, nie mówimy przecież o wyroku – w jaki sposób zacząć rozwiązywać problemy, o których pracownicy mówią, mówią w wielu urzędach. Ten proces toczy się szczególnie właśnie, bo w firmach prywatnych, firmach przemysłowych, ten proces jest szybko rozwiązywany. Tam nie może dojść do tego typu sytuacji dlatego, że proces produkcyjny wymaga całkowicie innego skupienia, a nie potyczek personalnych pomiędzy pracownikami, pomiędzy kierownictwem, pomiędzy prezesami, którzy i tak są zatrudniani za czyjeś pieniądze – tak, jak tu wszyscy. I do tych wszystkich pracowników, którzy dzisiaj nas słuchają, pracowników samorządowych: nie obawiajcie się o tym mówić. Ta dyskusja udowadnia, że trzeba o tym mówić. A to, że nie wszyscy potrafimy się odnaleźć – również mój głos może być tutaj w różny sposób oceniany, ale podchodzę do tej sprawy całkowicie zasmucony. Jeszcze raz powtarzam: Pan, Panie Radny Marcinkiewicz, po raz kolejny Pan lekceważy, a ja do Pana się zwracam, Pan chce szczególnie przenieść ten problem na nieczytelne już z Pana strony wnioski, gdyż one są całkowicie na innym poziomie, w innym miejscu rozstrzygane, w parlamencie i dotyczące gospodarki, i przemysłu, i cen, i energii, itd. I Panie Radny, pracownicy od nas oczekują nie przeniesienia w inne miejsce, tylko w tym miejscu należy podjąć się tematu i w jakiś sposób przynajmniej, jeżeli będzie puentowane nawet głosowaniem, wynik głosowania może być jeszcze do końca nieznany, bo to nie ma znaczenia ten wynik głosowania tak bardzo, jak sam problem, który został w taki sposób przedstawiony. Panie Wicemarszałku Porycki, proszę się nie uśmiechać, bo Pan też bierze udział jako członek Zarządu w całym procesie i proszę Pana również ZSL jest w jakiś sposób w tej sprawie - można powiedzieć – odpowiadającym. (głosy z sali) Pomyliłem się. Może kiedyś mi ktoś pokaże dokument, jak to została przejęta nazwa z ZSL-u na PSL. I dziękuję na razie za tą część, bo myślę, że będą kolejne głosy i będę chciał jeszcze raz zabrać głos w tej samej sprawie, bo może moje zasmucenie całkowicie zmieni się w optymizm na temat tego problemu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Proszę Pan Radny Mirosław Marcinkiewicz – ad vocem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Panie Radny Motowidełko, ja nigdy Pana nie lekceważyłem – nie

rozumiem tych słów. A podsumowanie mojego wystąpienia zwróceniem uwagi na to, że nie tylko, proszę Pana Radnego, w parlamencie zapadają decyzje, ale mieszkańcy lubuskiego tu, na miejscu mieszkają i tu, na miejscu, z tymi problemami się spotykają. I my, radni, te rzeczy, które są w parlamencie uchwalane, przenosimy tu, na naszą rzeczywistość. I zwróciłem tylko na to uwagę. Może kolejny Sejmik, może inne rzeczy będą temu poświęcone. Uważam, że to jest warte tego, bo tego są warci mieszkańcy. Tylko tyle.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pan Radny Zbigniew Koćcik.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Koćcik: Moi Państwo, uderz w stół... Poruszyliśmy ważną kwestię – mobbingu. Na ile Państwo w Zarządzie reagujecie na tego typu sytuacje. W efekcie usłyszeliśmy o niewiarygodnym dziennikarzu, niewiarygodnej Gazecie Lubuskiej, o nas, że zarabiamy jakieś nieuzasadnione pieniądze, pracując nie wiadomo gdzie. Ja liczę jednak mimo wszystko na refleksję, Pani Marszałek, że podziękuje Klubowi Prawa i Sprawiedliwości, że zwracamy uwagę na te kwestie. Myślę, że nikt z nas na sali, nie może zarzucić Pani Marszałek, że wyjątkową troską obdarza kwestię praw kobiet. Więc to myślę Pani Marszałek jest narzędzie dla Pani. To jest bardzo istotne. I myślę, że jak zawsze, Moi Państwo, najgorsi są nuworysze, bo do tej refleksji zmusiła mnie wypowiedź Kolegi Mirka. Mirek – z pełnym szacunkiem – ale Ty nie będziesz oceniał Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości. Nie będziesz mówił czym powinniśmy się zająć. Nie powinieneś nam tutaj agend przygotowywać itd. Chyba, że wróciłeś do Klubu PiS – nie wiem, Przewodnicząca nic nie powiedziała na ten temat. Jeszcze raz: uderz w stół, a nożyce się odezwą, a najgorsi w tym wszystkim są nuworysze. Dziękuję. (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Drugi głos Pan Radny Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Chciałem kontynuować to, o czym wspomniałem. Ja liczę na to, że pracownicy, którzy właśnie nas słuchają w wielu jednostkach samorządu, zaczną mówić o tym głośno. I nie obawiajcie się, bo to jest właśnie dowód w sprawie, że ta debata dzisiaj w całkowity sposób może wam pomóc. I to jest w wielu jednostkach, gdzie nierówno traktowani

i dyskryminowani są pracownicy, na różne sposoby nierównego traktowania w zatrudnieniu poprzez: wynagrodzenie, warunki pracy, stanowisko pracy, dostęp do szkolenia. Proszę Państwa, jeszcze mogę wymieniać kilka różnych czynników. I nie staż pracy w wielu przypadkach decyduje o tym, kto ma mieć wyższy czy mniejszy dostęp do szkoleń, wynagrodzeń, itd., itd. I dzisiaj ta dyskusja udowadnia, że posuwamy się za daleko – ci, którzy powinniśmy zabezpieczyć pracowników jednostek przed takim procesem, bo pracownicy są zdani na siebie. I dzisiaj niekoniecznie muszą być zdani tylko na polityków, do których pójdą, pomyśleć, że mogą im pomóc. Są niezależne organizacje, stowarzyszenia i jest Związek Zawodowy, do którego też można przyjść i powiedzieć, zapytać się jak wyszła ankieta w jednym miejscu, w drugim. To nie chodzi akurat o Urząd Marszałkowski, o którym informacja ostatnio się pojawiła. To jest szereg innych zakładów pracy, w których podobnie jako Związek Zawodowy „Solidarność” stajemy w obronie pracowników. Dzisiaj też w ten sposób, zabierając głos, staję w imieniu tych pracowników, w ich obronie. Nie mogą być więcej tak traktowani. Nie może już więcej dojść do takiej debaty tutaj, bo całkowicie źle rozumieją swoje prawa. I ci, którzy za to odpowiadają, mają niezwłocznie – niezwłocznie – przeprosić ich za to, przeprosić i powiedzieć, że w tej chwili, bez względu na wynik głosowania, bo niektórzy, można powiedzieć, ten wynik znają od kilkunastu godzin, jak powiedział Pan Przewodniczący, bo Pan chodził z psem i dopiero do Pana doszło na spacerku, że „o kurde, może być inaczej”. Więc ciekawa refleksja. A przecież jeszcze tydzień temu Pan mówił, że „zobaczymy, zobaczymy”. Pytanie właśnie: i co Pan zobaczył? Za co Pan tak inaczej może głosować? To jest właśnie pytanie do Pana, a nie do tych Pań, do tej Pani, która była tam właśnie w jakiś sposób – nie wiem – oceniona, ze względów nie wiem najpierw jakich, bo przecież tej całej procedury to nawet nie chce się słuchać, gdzie przyszła. Ma prawo pójść po pomoc do kogokolwiek uważa, a przede wszystkim w miejscu pracy do: kierownika zakładu pracy, kierowników poszczególnych działów. I ma prawo liczyć na to, że zostanie równo traktowana w tej sytuacji – każda osoba. A ponieważ w ostatnim czasie, w szczególności w wielu miejscach, to kobiety są właśnie twarzą różnego rodzaju nierównego traktowania i dyskryminacji, to szczególnie od kobiet należałoby dzisiaj również oczekiwać wsparcia, a od Panów to troszeczkę dyskrecji, jak wiedzą coś więcej, bo zaczynają się gubić w zeznaniach. I mnie nie interesuje czy to będzie ZSL, PSL, Platforma Obywatelska czy w tej chwili Prawo i Sprawiedliwość, która akurat podjęła temat. I

Pan Ciemnoczołowski to już się posuwa w swoich wulgaryzmach, to proszę Pana, Pan jakby był na wiecu i tam te osiem gwiazdek Pan cytuje. Pan by przynajmniej jak szanuje Pan nazwę swojej organizacji i mówi Pan w pełnej nazwie, to mógłby Pan również w pełnej nazwie mówić o Prawu i Sprawiedliwości, tak samo jak Pan mówi o koledze, koleżance.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Radny, czas minął.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: I na tym już kończąc: jeszcze raz koleżanki i koledzy, którzy nas wszyscy słuchacie i pracownicy samorządów, jednostek samorządowych – dzisiejsza debata pozwala na to, abyśmy godniej i swobodnie na ten temat rozmawiali w każdym miejscu pracy.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję. Szkoda, że tylko nie na temat. Nie na ten temat dzisiaj debatujemy. Proszę, zamykam dyskusję i oddaję głos Pani Marszałek Elżbiecie Annie Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Panie

Przewodniczący, Dostojni Radni, Szanowni Państwo, dyskusja trwała tak długo – miało być grillowanie więc się odbyło – zdążyłam napisać odpowiedzi tak, żeby było rzeczowo i krótko, ponieważ wniosek, który wnioskodawcy złożyli jest konkretny – dotyczy sprawy WORD-u. Dyskusja toczyła się na różne tematy. Postaram się też udzielić odpowiedzi, nie tak jak Pani Wioleta Hareźlak, która do dzisiaj nam nie odpowiedziała w sprawie DPS-u. Proszę Państwa, zasada równego traktowania i niedyskryminacji jest jedną z podstawowych wartości konstytucyjnych i chyba z nas tutaj nikt nie ma wątpliwości. Działania na rzecz kobiet w celu zwiększenia ich roli zarówno w życiu społecznym, jak i publicznym, zawsze były, są i będą moim priorytetem. W sobotę zorganizowałyśmy „Różowy Marsz” – wnioskodawców na nim nie widziałam – w obronie kobiet, dla których dostęp do leczenia z powodu raka piersi jest ograniczony. Potępiam wszelkie działania dyskryminacyjne i przemocowe, w szczególności ze względu na płeć, ale tak samo stanowczo potępiam szerzenie hejtu i podżeganie do nienawiści. Doskonale wiemy jak takie działania, które promuje i dzisiaj już, w trakcie sesji, kilka artykułów napisała – Gazeta Lubuska, jak się zakończyły śmiercią Prezydenta Gdańska. Sprawę oskarżenia o mobbing i składanie niemoralnych propozycji w WORD-zie gorzowskim traktuję bardzo poważnie.

Wielokrotnie tutaj, na tej sali, zostało już powiedziane i ja również podpisuję się stanowczo pod tym i tak też odpowiedziałam na Komisji Rewizyjnej, na której byłam obecna, odpowiadałam na pytania i słuchałam wypowiedzi wszystkich radnych, ale nie ma tych wypowiedzi w sprawozdaniu Pani Przewodniczącej. Czwórka radnych była stanowczo innego zdania – zatwierdzam to i gwarantuję – niż Pani Przewodnicząca dzisiaj przedstawiła. Każdy taki przypadek, jak sprawa w WORD-zie, wymaga bardzo szczególnego wyjaśnienia, a ocena czy nastąpiło nękanie pracownika, powinna opierać się na obiektywnych przesłankach, jest to kwestia etyki, poszanowania praw człowieka. Tymczasem dzisiaj bardzo długo trwała dyskusja. Nikt nie pozwolił mi udzielić odpowiedzi na Państwa pytania i tak Państwo brnęliście w tej nieprawdzie. Gwarantuję, że sprawa nigdy nie była, nie jest i nie będzie zamiatana pod dywan. Wszystkie czynności wyjaśniające, które prawo nakazuje Marszałkowi i Zarządowi, zostały podjęte. To nie jest sprawa polityczna. Nękanie, prześladowanie, molestowanie w pracy – to jest przestępstwo, proszę Państwa i o tym rozstrzyga sąd. Zgodnie z obowiązującym prawem, to pracownik zwraca się do Związku Zawodowego, działającego przy zakładzie pracy, Państwowej Inspekcji Pracy, do stowarzyszeń pozarządowych, które w swoim Statucie mają sprawy antymobbingowe; do rzecznika praw obywatelskich, ale także najprościej jest zwrócić się do policji lub do prokuratora. Istnieje także prawna ochrona pracownika, który ma możliwość walki z pracodawcą, który stosuje mobbing, w sądzie pracy. To właśnie te instytucje mają obowiązek działać na zgłoszenie pracownika. Tymczasem domniemana ofiara zgłosiła się z interwencją do Posłanki. Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego nie wpłynęła żadna oficjalna skarga byłej pracowniczki WORD-u – nigdy. Faktem jest, że Pani Poseł Krystyna Sibińska przekazała sprawę członkowi Zarządu i dyrektorowi, i niezwłocznie tą sprawą się zajęli – prowadzili postępowanie wyjaśniające. Zostały wdrożone czynności sprawdzające czy w WORD-zie działają procedury antymobbingowe. Z przedstawionych mi informacji wynika, że Dyrektor WORD-u we właściwym czasie złożył obszerne wyjaśnienia i w związku z medialnymi doniesieniami skierował sprawę do sądu, bo czuje się pomówiony. Jest, proszę Państwa, taka bajka o oczernianiu i pomawianiu: to jest dokładnie tak, jak zadzwonić dzwoneczkiem. Słyszycie Państwo jak dzwoni dzwoneczek? To sobie go oddzwonić później – jak się okaże, że sprawy nie było. Niezależnie od złeconej kontroli, poprosiłam Panią [REDAKTOWANE], gdy wróciłam z urlopu – bo o tym Państwo nie mówicie, a

byłam w czerwcu na urlopie 3 tygodnie – natychmiast po powrocie z urlopu poprosiłam o spotkanie. Nie chciałam bazować wyłącznie na doniesieniach prasowych. Pani [REDAKTOR] przyznała w dniu 26 czerwca, że tej sprawy nie zgłosiła – ani do policji, ani do prokuratora, ani do żadnych innych instytucji lub organów. Bardzo bym chciała i myślę, że w postępowaniu prokurator odsłucha całe nagranie z tej rozmowy, bo pomimo mojej otwartości, zaoferowanej pomocy, Pani [REDAKTOR] odmówiła. Nie życzyła sobie żadnej pomocy od Marszałka. Nie życzyła sobie żadnej pomocy od Pani Poseł Kucharskiej-Dziedzic, nie życzyła sobie żadnej pomocy od Przewodniczącej Rady Kobiet Pani Zofii Szozdy – bo nie tylko ja zaoferowałam swoją pomoc, również inne osoby, którym też odmówiła. Dlatego niezwłocznie 28 czerwca na Zarządzie zarekomendowałam zgłoszenie do prokuratora zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa oraz do Państwowej Inspekcji Pracy. To było 28 czerwca. Mamy dzisiaj protokół Państwowej Inspekcji Pracy – Marszałek Jabłoński przedstawił jego wyniki. Pomimo upływu tylu miesięcy, nie mamy wciąż żadnej informacji na nasze zawiadomienie do prokuratora. I mam nadzieję, że otrzymamy w końcu taką informację. Ponieważ głównie media narodowe, Gazeta Lubuska, Radio Zachód, telewizja publiczna, cały czas ferowała wyroki i nieustannie w złym świetle przedstawiała samą jednostkę WORD, Zarząd Województwa, w dniu 2 sierpnia Zarząd postanowił odwołać z funkcji Pana [REDAKTOR]. Nie za winę bądź nie winę, ponieważ w Polsce wciąż jeszcze na podstawie art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej, każdego uważa się za niewinnego, dopóki wina nie jest stwierdzona. Uznaliśmy, że w tej sytuacji nieustającej nagonki i hejtu, należy dać szansę dyrektorowi obronić się, a jednostce prowadzić działalność statutową. Podkreślam jednak, że o winie rozstrzyga sąd na podstawie dowodów, które domniemana ofiara powinna przedstawić. Nie rozstrzygają ani media, ani radni. Ta sytuacja – tak, jak słusznie zauważył Radny Motowidełko i zgadzam się z nim – pokazuje, że należy jednak zwiększyć działania informacyjne, bo również funkcjonariusze publiczni nie mają świadomości czym jest mobbing i co należy zrobić. Bo wśród wnioskodawców siedzą też funkcjonariusze publiczni, którzy – z tego, co słyszałam – mieli dużo wcześniej niż ja wiedzę o podejrzeniu mobbingu i nie zawiadomili prokuratora, nie zawiadomili Inspekcji Pracy. My podjęliśmy takie działania, bo należy wyciągać wnioski z takich sytuacji. Zawiadomiliśmy wszystkie organy, które zajmują się tą sprawą, ale również

przeprowadziliśmy i prowadzimy szkolenia dla pracowników i dla dyrektorów naszych jednostek. (głosy z sali)

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Oświadczam, że zobowiązałam wszystkich dyrektorów naszych jednostek... (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Głos ma Pani Marszałek i proszę nie przeszkadzać. (głosy z sali)

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: ...i wszystkie podległe Województwu Lubuskiemu jednostki organizacyjne do wdrożenia szkoleń dla pracowników... (głosy z sali)

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Proszę nie przeszkadzać, głos ma Pani Marszałek. (głosy z sali) Głos ma Pani Marszałek. Proszę nie przeszkadzać! (głosy z sali) Wszyscy mieliśmy możliwość wypowiedzenia, nie ograniczałem. Głos ma Pani Marszałek. (głosy z sali) Ogłaszam 10 minut przerwy.

przerwa

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Szanowni Państwo, wznawiam obrady, kończymy przerwę, proszę zajmować miejsca. A Panią Marszałek prosimy o kontynuowanie.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Proszę Państwa, wymaga jeszcze wyjaśnienia sprawa rtęci, która pomimo tego, że nie znalazła się we wniosku w sprawie odwołania, była podnoszona tutaj i to wielokrotnie. Sądziłam, że już dawno została jednoznacznie ta sprawa wyjaśniona, po tym jak w Szczecinie zostało źle, nieprawdziwe tłumaczenie przedstawione jako fakt. Ja nigdy nie usunęłam – możecie Państwo w moich mediach społecznościowych przeczytać jak było naprawdę z zatrutą Odrą, również na Tweet-erze. Pan chyba Radny Surmacz dzisiaj, albo Radny Łatwiński – przepraszam, jeżeli się pomyliłam, ktoś z wnioskodawców zwrócił uwagę, że jestem „rtęciową Marszałek”, ponieważ podawałam informację publicznie, że to rtęć zatręła ryby. To jest pomówienie, „tego się nie oddzwoni”, wy o tym wiecie, ale to jest oczernianie, nigdy takiej informacji nie przedstawiłam. Opublikowałam na Tweet-erze informację o tym, że w Odrze jest

obecna rtęć. Nie byłam pierwsza, jako pierwszy taką informację przedstawił wasz Minister Ozdoba, później pisały o tym media, nie tylko polskie, ale również europejskie, media niemieckie. (głosy z sali) Były to informacje publikowane, powszechne. Ja potwierdziłam...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:
Panie Radny miał Pan czas na swoją wypowiedź. (głosy z sali)

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Nigdy nie powiedziałam, tak jak tu padło dzisiaj, że rtęć była przyczyną śmierci ryb. Powiedziałam, że jednak to prawda, rtęć jest obecna w Odrze. I nie byłam pierwszą osobą, która o tym poinformowała – to był bardzo ważny komunikat, bo niestety rząd nie informował co jest przyczyną śnięcia ryb. Powiem, że 300 ton ryb śniętych odłowiono, nikt nie ostrzegł miliona mieszkańców na ziemi lubuskiej o tym, że Odrą płynie zatruta woda. To dopiero Zarząd Województwa wydrukował i opublikował plakaty ostrzegające mieszkańców przed tą trucizną. Dzisiaj już wiemy, co możemy przeczytać w raporcie na temat „katastrofy ekologicznej” największej w tym 100-leciu. Jest raport polskiego rządu, jest raport niemieckiego rządu, jest stanowisko Polskiej Akademii Nauk, pracują również nad tym w jaki sposób uratować ekosystem Odry specjaliści w ramach porozumienia ponadregionalnego czwórki Marszałków, to jest bardzo ważne. Nie zaprzeczycie Państwo, że w Kanale Gliwickim była rtęć, wielokrotnie WIOŚ katowicki to publikował – była cała tablica mendelewa. I nie tylko Odra jest zatruta, wiele rzek w Polsce... (głosy z sali) Proszę mi dać szansę wypowiedzieć się. Użyłam wyraźnie czasownika „była”, cała zatruta woda w Odrze spłynęła już dawno do Bałtyku. Jestem przekonana – tak zresztą jak eksperci z Polskiej Akademii Nauk – że ta „klęska ekologiczna” wciąż trwa, zmieniły się tylko warunki pogodowe. Trzeba monitorować i kontrolować zrzuty różnych związków chemicznych, które powodują namnażanie się „złotych alg” i mogą doprowadzić do ponownego śnięcia ryb, także trzeba monitorować tę sytuację i trzeba być uważnym. Proszę Państwa, kończąc już, bo bardzo dużo zostało już powiedziane, bardzo dziękuję wszystkim, którzy zabierali głos w tej sprawie. Chciałabym zwrócić uwagę, na to jak bardzo wypowiedzi wnioskodawców „odpłynęły” od konkretnego wniosku, wniosek dotyczył sprawy WORD-u. Ja mam takie nieodparte dzisiaj wrażenie, że Państwo z premedytacją zrobiliście sobie taką sytuację polityczną – bardzo agresywne polityczne wystąpienia, przede wszystkim w celu utraty konkurencji

politycznej. Nie wiele ma to wspólnego ze sprawą w WORD-zie, a już na pewno nic z domniemaną ofiarą, bo nie usłyszałam dzisiaj, żeby ktokolwiek z Państwa wnioskodawców chciał tej Pani pomoc. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Marszałek. Głosowanie w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego w związku ze złożonym wnioskiem Klubu Radnych PiS jest tajne wobec...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, w kwestii formalnej jeszcze. Nie uzyskałem odpowiedzi: czy dyrektorzy dalej pracują w tej firmie, w WORD-zie?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dyskusję zakończyliśmy.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, to jest bardzo istotna informacja.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Nie mam zamiaru ciągnąć tej dyskusji w nieskończoność, był czas nieograniczony... (głosy z sali) Głosowanie w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego w związku ze złożonym wnioskiem Klubu Radnych PiS jest tajne, wobec tego musimy wybrać Komisję Skrutacyjną. Zarządzam wybór Komisji Skrutacyjnej, proszę o zgłaszanie kandydatów na członków Komisji Skrutacyjnej. Proponuję zgłaszanie po jednym przedstawicielu z każdego klubu. Pani Przewodnicząca Gośniowska-Kola, bardzo proszę.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: W imieniu Radnych Prawa i Sprawiedliwości, Pan Zbigniew Kościk do Komisji Skrutacyjnej.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pan Zbigniew Kościk wyraża zgodę?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Tak.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pan Radny Ciemnoczołowski.

Przewodniczący Klubu Radnych Platforma Obywatelska Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: W imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej, chciałem zgłosić Panią Anie Synowiec do Komisji Skrutacyjnej.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pani Ania Synowiec wyraża zgodę?

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pani Radna Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: W imieniu Klubu Polskie Stronnictwo Ludowe zgłaszam kolegę Radnego Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pan Radny Kołodziej wyraża zgodę?

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pozostałe kluby zgłaszają? Pan Radny Kowal.

Przewodniczący Klubu Radnych Bezpartyjni Samorządowcy Sławomir Jan Kowal: Klub Bezpartyjni Samorządowcy zgłasza Sławomira Muzykę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Pan Sławomir Muzyka wyraża zgodę?

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Muzyka: Tak.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję. Pani Przewodnicząca Haręźlak bardzo proszę.

Przewodnicząca Klubu Radnych Samorządowe Lubuskie Wioleta Haręźlak: W imieniu Klubu Samorządowe Lubuskie udział w komisji będzie brała Aleksandra Mrozek.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pani Aleksandra Mrozek wyraża zgodę?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Tak.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Skład Komisji Skrutacyjnej poddaję pod głosowanie. W skład zespołu został zaproponowany: Pan Muzyka, Pan Kościk, Pan Kołodziej, Pani Anna Synowiec i Pani Aleksandra Mrozek. Skład Komisji Skrutacyjnej poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za wyborem Komisji Skrutacyjnej w podanym składzie? 29 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania Sejmik dokonał wyboru Komisji Skrutacyjnej. Proszę Komisję Skrutacyjną o zajęcie miejsc przy stoliku Komisji Skrutacyjnej, wybór Przewodniczącego Komisji i ukonstytuowanie się.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Skrutacyjnej Anna Synowiec: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, Szanowni Państwo Radni, Komisja Skrutacyjna ukonstytuowała się, Przewodniczącym Komisji została Radna Anna Synowiec, członkami Komisji jest: Aleksandra Mrozek, Zbigniew Kościk, Sławomir Muzyka oraz Zbigniew Kołodziej. Czy Panie Przewodniczący mogę odczytać Regulamin, który zostanie poddany pod głosowanie?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Bardzo proszę.

Przewodnicząca Komisji Skrutacyjnej Anna Synowiec odczytuje Regulamin głosowania w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego.

Regulamin stanowi załącznik nr 14 do protokołu

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Pani Przewodnicząca, proszę członków Komisji Skrutacyjnej o powrót na swoje miejsca w celu zagłosowania nad regulaminem. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi do przedstawionego Regulaminu głosowania w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego? Poddaję pod głosowanie Regulamin głosowania w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego. Jestem „za”, głosowało 30, jednogłośnie.

30 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania regulamin został przyjęty. Proszę członków Komisji Skrutacyjnej o zajęcie miejsc przy stoliku komisji i wydanie kart do głosowania, a następnie o przeprowadzenie głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Członek Komisji Skrutacyjnej Aleksandra Mrozek odczytuje listę radnych w kolejności alfabetycznej, radni potwierdzają odbiór karty podpisem na liście i oddają głosy wrzucając kartę do urny zgodnie z kolejnością wyczytywania.

Lista radnych potwierdzająca odbiór kart do głosowania stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Skrutacyjnej Anna Synowiec: Panie Przewodniczący, prosimy o 5 minut przerwy – komisja przystąpi do liczenia głosów. Zakończyliśmy już etap oddawania głosów przez Państwa Radnych.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Ogłaszam 5 minut przerwy.

przerwa

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Wznawiam obrady. Proszę Panią Przewodniczącą o odczytanie protokołu Komisji Skrutacyjnej w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego Pani Elżbiety Anny Polak.

Przewodnicząca Komisji Skrutacyjnej Anna Synowiec odczytuje protokół Komisji Skrutacyjnej w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego Pani Elżbiety Anny Polak.

W wyniku głosowania tajnego, Pani Elżbieta Anna Polak nie została odwołana z funkcji Marszałka Województwa Lubuskiego.

10 radnych za, 18 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Protokół stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Proszę członków Komisji Skrutacyjnej o powrót na swoje miejsca w celu przegłosowania projektu uchwały.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek odczytuje projekt uchwały w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Proszę o głosowanie uchwały. Pan Marek Cieślak „za” rozumiem.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: „Za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Uprawnionych trzydziestu, zagłosowało dwudziestu dziewięciu.

26 radnych za, 3 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania Marszałek Województwa Lubuskiego nie została odwołana. Ogłaszam 45 minut przerwy i o 16.00 zapraszam szefów klubów do mnie.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/669/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie odwołania Marszałka Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

przerwa

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wznawiam obrady sesji.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, w okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku, do dnia 14 października, wpłynęło: 6 interpelacji/zapytań Małgorzaty Gośniowskiej-Koli w sprawie: kosztów wynikających z uczestniczenia przez członków Zarządu Województwa Lubuskiego oraz Radnych Województwa w misjach gospodarczych w latach 2015-2022; umowy obsługi prawnej pomiędzy Województwem Lubuskim – Urzędem Marszałkowskim a Kancelarią Prawną Chmaj i Partnerzy zawartą w dniu 21 kwietnia 2022 r.; braku pełnej odpowiedzi na interpelację z dnia 30 sierpnia pt.:

„wydatki przeznaczone na organizację i promocję Kongresu Kobiet organizowanego przez Województwo Lubuskie w latach 2018-2022; podwyżek wynagrodzeń dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego oraz dodatków specjalnych dla Zarządu Województwa Lubuskiego w latach 2015-2022; oświadczenia Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbiety Polak: Park Narodowy Dolina Odry – popieram! Petycję można podpisać na...; zamontowania barierek U12B – łańcuchowa, dwurzędowa typu „Ł” lub innej podobnego typu w miejscowości Sława na drodze wojewódzkiej nr 278. Kolejne interpelacje cztery Radnej Aleksandry Mrozek w sprawie: odpowiedzi na interpelację z dnia 10 sierpnia 2022 r. dotyczącej „Mobbingu i kosztów poniesionych przez WORD w Gorzowie Wlkp. w zamian za odstąpienie od oskarżenia o mobbing”; wyprawek szkolnych dla dzieci z Ukrainy uczących się w lubuskich placówkach oświatowych; wysokości podwyżek w 2022 r. dla pracowników Filharmonii Zielonogórskiej; braku reakcji Marszałka Województwa na prośbę o spotkanie z Przedstawicielami Związków Zawodowych działających przy Filharmonii Zielonogórskiej. Osiem Radnej Beaty Kulczyckiej w sprawie: gospodarności i celowości wydatkowania środków przeznaczonych w budżecie na promocję województwa (dwie ponowne w tej sprawie); działań promocyjnych w ramach projektu Lubuskie Talenty – Program Stypendialny; rezygnacji z realizacji projektów dofinansowanych w ramach RPO L2020; gospodarowania środkami publicznymi w ramach konkursu Osi Priorytetowej 9 Infrastruktura społeczna, Działania 9.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych, Poddziałania 9.2.1 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – projekty realizowane poza formułą ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020; gospodarowania środkami publicznymi w ramach promocji województwa; gospodarowania środkami publicznymi w ramach budżetu województwa w roku 2022; gospodarowania środkami publicznymi w tym dbania o przychody w budżecie województwa. Kolejna jedna interpelacja Radnego Marka Surmacza, chodzi o umowy z zewnętrznymi prawnikami (kancelariami prawnymi), zawieranymi do reprezentowania Marszałka Województwa, Zarządu Województwa, w postępowaniach prawnych i kosztów tych reprezentacji. Kolejne trzy Radnej Anny Chinalskiej w sprawie: budowy ronda na drodze krajowej nr 32 na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 286 w okolicy miejscowości Czarnowice; projektu „Odra Velo” – Budowa systemu informacji turystycznej dla rozwoju infrastruktury rowerowej na pograniczu polsko-niemieckim; naprawy chodnika. To są

wszystkie interpelacje tak, jak Państwo słyszycie – nie tylko ilości – ale również tematyka tych interpelacji zostaje od tej sesji przeczytana.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Informacja została zamieszczona w systemie radni.info. Czy mają Państwo pytania do przedstawionej informacji? Proszę o zgłoszenia. Proszę bardzo Pani Aleksandra Mrozek.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, mam pytanie do Zarządu Województwa o potwierdzenie tej informacji, która być może nie jest prawdziwą. Czy faktem jest, że dwie nasze szkoły medyczne: Studium Podyplomowe Medyk w Gorzowie i Zielonej Górze z „jurysdykcji” wydziału edukacji, jest przeniesiony pod Departament Zdrowia. Czy tak się dzieje? Jeżeli tak, to dlaczego? Jakie ma korzyści dla szkół zmiana departamentu. Czy to się zdarzyło?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są jeszcze zgłoszenia?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: To ja kolejne pytanie, wobec tego. Pani Marszałek, jak to się stało, że pomimo pism kierowanych do Pani Marszałek od marca, nie doszło do spotkania ze Związkami Zawodowymi, przedstawicielami artystów, muzyków naszej Filharmonii?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pani zadała to pytanie w interpelacji, teraz w tej chwili Pani to powtarza.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Nie, Pan przeczyta interpelację.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przeczytałem przed chwilą.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pan przeczyta interpelację i zawarte tam pytania. Nie jest Pan upoważniony do recenzowania treści interpelacji, tylko co najwyżej do odczytania tytułu. A ja pytam Zarząd Województwa i proszę o udzielenie tej odpowiedzi. I trzecie pytanie, które kieruję do Pana Marszałka Poryckiego. Jak to się stało, że pracownicy administracyjni filharmonii otrzymali większe podwyżki, niż muzycy/artyci? Dlaczego nie wypłacono nagród rocznych dla muzyków filharmonii za 2021 rok? To się zdarzyło po raz pierwszy od lat. Czytam fragment treści, którą otrzymałam: „pracownicy Filharmonii Zielonogórskiej w 2021 roku, pierwszy raz od kilku lat, nie otrzymali nagród rocznych”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To jest nie na temat Pani Radna. Zadaje Pani pytania...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: To jest pytanie do Zarządu Województwa, który sprawuje...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: A to nie jest czas na odczytywanie pisma, które zostało złożone. Proszę Panią o dyscyplinę.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Niech mi Pan nie utrudnia, Pan reprezentuje ponoć demokratyczne siły.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Panią o dyscyplinę.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pan jest antydemokratą. Pan jest pierwszym hamulcowym, blokującym dyskusję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To ja prowadzę w tym momencie i Pani się musi...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Zarząd Województwa proszę o odpowiedź na pytania.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są jeszcze inne zgłoszenia w ogóle w sprawie informacji

przedstawionej przez Zarząd? Chodzi mi o pewien porządek obrad. Proszę bardzo Pan Radny Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Panie

Przewodniczący, to co ja w tej chwili widzę, a Pan wyprawia, w stosunku do naszej Koleżanki Radnej, przekroczyło wszelkie granice.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę na temat Pana uprzejmie. Jesteśmy w punkcie pytań do informacji złożonej przez Zarząd.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Jak zawsze, Pan przerywa wszystkim, szczególnie mi, bo Pan wie, że dokładnie trafiam w sedno i w Pana głowę, w której Panu się naprawdę wszystko już płącze. Pani zabiera głos – ma do tego prawo – Pan niech cierpliwie wysłucha i da nam normalnie funkcjonować. Pan jak prowadzi obrady zawsze się powtarza to samo – wydaje mi się, że Klub Radnych Platformy Obywatelskiej...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przywołuje Pana do porządku, mówi Pan nie na temat.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: ...powinien się Panem zająć. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję. Pani Marszałek, czy w Urzędzie Marszałkowskim obowiązuje praca zdalna? Kogo dotyczy i kto może wystąpić o pracę zdalną? Czy w jednostkach podległych Zarządowi Województwa też wprowadzono system pracy zdalnej? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę uprzejmie o ustosunkowanie się Zarządu do pytań zadanych w sprawie informacji złożonej przez Zarząd.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję.

Jeżeli chodzi o zmiany organizacyjne – tak, potwierdzam. Takie zmiany są

wprowadzone w celu powiązania ze zdrowiem kształcenia w szkołach medycznych. Drugi temat dotyczący nagród w filharmonii, spotkania ze Związkami Zawodowymi – myślę, że lepiej będzie na piśmie. Dwa zdania poproszę Wicemarszałka Poryckiego, bo jednak to są dane liczbowe, więc nie chciałabym wprowadzać Państwa w błąd. I trzecie, potwierdzam, praca zdalna jest w Urzędzie prowadzona, zgodnie z procedurami wewnętrznymi na wniosek pracownika w zależności od tego jaki to jest charakter pracy – czy jest możliwe wykonywanie jej zdalnie. (głosy z sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Informacja została udzielona. Jeżeli Pani Radna potrzebuje pogłębić wiedzę na ten temat, proponuję interpelację. Szanowni Państwo, w systemie radni.info zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do przedmiotowych informacji? Zgłosiła się Pani Radna Beata Kulczycka, proszę bardzo.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 22 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Dziękuję. Ja mam tylko pytanie: czy zostanie nam jako radnym udostępniony Kontrakt programowy? Nie wiem czy ja go nie mogę znaleźć na stronie internetowej? Czy on jest gdzieś w BIP-ie udostępniony? Chcielibyśmy mieć wgląd do tej umowy, zapoznać się z treścią. Proszę o jej umieszczenie gdzieś pro-publico.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Nie widzę innych zgłoszeń.

Punkt 5.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania planów finansowych za I półrocze 2022 roku:

- instytucji kultury,
- jednostek ochrony zdrowia,

- **wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp.**

Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego instytucji kultury za I półrocze 2022 roku stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Instytucje kultury. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Komisji Panią Marię Jaworską.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącą Komisji Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę.

Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego jednostek ochrony zdrowia za I półrocze 2022 roku stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Jednostki ochrony zdrowia. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała informację pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Przepraszam Panie Przewodniczący, w sprawie formalnej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Chwileczkę skończę tylko.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Zgłaszałem głos w dyskusji i ukazał mi się napis: „Radny nie może zabrać głosu, bo dyskusja nie została aktywowana”

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pozwoli Pan, jesteśmy w tej chwili w trakcie...

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Ale ja w poprzednim punkcie nie zostałem dopuszczony.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja Panu udzielę zaraz głosu. O przedstawianie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo głos ma Pan Marek Surmacz – o co chodzi?

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pani Marszałek, bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi w tym punkcie, ponieważ nie mamy informacji o zatrudnieniu tych dyrektorów – pracują, czy nie pracują? Na jakich zasadach? Czy utrzymani są dalej w pracy i jakie wynagrodzenia pobierają?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dobrze. Proszę Państwa, realizuję porządek obrad. Będzie

zarządzona dyskusja, będzie Pan miał okazję zabrać głos. Czy mają Państwo pytania do przedstawionej informacji? Chodzi o jednostki ochrony zdrowia. Pierwsza zgłosiła się Pani Aleksandra Mrozek, oddaję jej głos.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ja mam pytanie tym razem do Dyrektora Departamentu Zdrowia, być może Pan Dyrektor mi udzieli odpowiedzi. Jakie to korzyści z tytułu przejęcia przez Pański departament szkół medycznych mają szkoły. Z czego to wynika? Czym to jest podyktowane, przecież to się nie posuwa jak klocki, tylko są argumenty, które powinny temu towarzyszyć. My jako radni powinniśmy je poznać. Panie Dyrektorze, ja proszę Pana o odpowiedź, bo Pani Marszałek przemilczała, być może nie jest zorientowana we wszystkim.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja mam kilka pytań jeżeli Państwo pozwolicie, bo bardzo mnie niepokoi sytuacja jaka jest w ochronie zdrowia. A szczególnie niepokoi mnie sytuacja finansowa Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Międzyrzeczu, która się pogarsza. Następuje wzrost zobowiązań wymagalnych i też nie realizowane są inwestycje, dlatego też nota bene inwestycje są wykonywane na poziomie 19,8%. Pierwsze pytanie: jakie Zarząd podejmie działania – takie, które przyniosą wreszcie efekty, że sytuacja tego szpitala nie będzie się pogarszała. Ponadto obawiam się, że jeżeli tej spirali zadłużenia tego szpitala nie zatrzymamy, to być może, że trzeba będzie podejmować radykalne działania. Także pytanie: jakie konkretne działania są podejmowane przez Zarząd Województwa Lubuskiego, żeby zatrzymać wzrost zobowiązań wymagalnych i przyspieszyć realizację inwestycji, które są na poziomie minimalnym? Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Panie Dyrektorze, proszę uprzejmie.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Jeżeli Pan Przewodniczący pozwoli – odpowiem, bo trudno będzie dyrektorowi, pytanie było do Zarządu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Na pytanie Pani Hatki – pytanie było skierowane do Zarządu. Jakiego Zarząd zamierza podjąć, bądź podjął czynności? Jeżeli chodzi o szpital w Obrzycach, Zarząd skierował tam bardzo duże środki finansowe. Poproszę dyrektora, żeby uzupełnił ze sprawozdania, jakie są kwoty w tym roku. Na bazie szpitala w Obrzycach uruchomiliśmy Centrum Zdrowia Psychicznego, co znacząco poprawiło sytuację. Również to Sejmik Województwa na jednej z ostatnich sesji podjął decyzję o stypendiach w zakresie psychologii klinicznej i psychoterapii dla absolwentów psychologii, co też wpłynie pozytywnie na zatrudnienie psychologów klinicznych i psychoterapeutów w jednostkach zdrowia psychicznego. Borykamy się z bardzo dużym deficytem i problemami kadrowymi w tych jednostkach, a Centra Zdrowia Psychicznego tworzą bardzo dobre możliwości do osiągnięcia lepszych wyników finansowych, ponieważ procedury w zakresie Centrum Zdrowia Psychicznego są lepiej oszacowane niż w szpitalach. W SPZOZ-ach niestety wciąż są dalekie od faktycznie ponoszonych kosztów, o czym często mówimy i to jest jedyna przesłanka, która wskazuje na złe wyniki finansowe w jednostkach ochrony zdrowia. Ubolewam nad tym, ponieważ Narodowy Fundusz Zdrowia tylko za ubiegły rok nie przekazał jednostkom ochrony zdrowia na leczenie pacjentów 10,5 miliarda złotych. Gdyby te środki trafiły do systemu z pewnością nie byłoby takich problemów i takich niepokojących wyników. Powstało też Centrum Zdrowia Psychicznego w Ciburzu, Zaborze – to wpływa pozytywnie na sytuację finansową. Nie mniej jednak, jeżeli chodzi o psychiatrów dziecięcych to problemy kadrowe są, stąd też pracujemy w tej chwili nad wnioskiem radnych w sprawie wprowadzenia dodatków dla lekarzy, absolwentów medycyny, którzy podejmą się specjalizacji w zakresie psychiatrii dziecięcej. Jeżeli Pan odnalazł już te kwoty w tym czasie to proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Pani Dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Tomasz Wróblewski: Dziękuję bardzo. Pani Przewodniczący, Szanowni Państwo, jeszcze dodam dwa słowa odnośnie Centrów Zdrowia Psychicznego. Owszem poprawiły one wyniki finansowe naszych

jednostek ochrony zdrowia, które takie centra prowadzą, nie mniej jednak cały czas jest to pilotaż i forma finansowania tych centrów cały czas się zmienia. 2021 rok był rokiem, kiedy następowały dosyć niekorzystne zmiany w finansowaniu tych centrów, dlatego negatywnie wpłynęło to na finanse szpitala w Międzyrzeczu. Nie mniej jednak po weryfikacji Ministerstwo Zdrowia powróciło do wcześniejszego sposobu finansowania i w tym roku dofinansowanie jest lepsze. To sprawozdanie jest za pierwsze 6 miesięcy bieżącego roku. A kilka tygodni temu otwarto kolejną inwestycję w szpitalu w Międzyrzeczu – była to przebudowa budynku 11, 11a i 12b, gdzie się mieści Poradnia dla Dzieci i Młodzieży oraz Izba Przyjęć, w związku z tym ten plan inwestycyjny został znacznie lepiej zrealizowany. A tak, jak wspominałem na Komisji Zdrowia, w pierwszym półroczu, jeśli chodzi o inwestycje w ochronie zdrowia, zawsze jest mniejsze wykonanie z uwagi na to, że trwają przetargi, a przed przetargiem jeszcze szpitale muszą uzyskać opinię o celowości inwestycji, stąd to wydłużenie. I nawet jak składają nam jednostki harmonogramy płatności inwestycji to te harmonogramy zawsze przewidują płatności w IV kwartale roku, dlatego to wykonanie na II kwartał jest stosunkowo niskie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Widzę, że Pani Helena się zgłosiła jeszcze raz. Proszę, oddaję głos.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ponieważ dostaliśmy bardzo szczegółowe informacje od Państwa, to pozwolę sobie zaniepokoić się publicznie do protokołu pogarszającą się sytuacją szpitala w Międzyrzeczu. Powtarzam się, ale rośnie kwota zobowiązań wymagalnych, to po pierwsze. Ponadto koszty są o milion większe – mówimy o I półroczu – niż przychody, czyli jeżeli rosną zobowiązania wymagalne, które same w sobie są kosztowne, plus większy o milion złotych koszt od przychodów, to oznacza, że nam się te nożyce rozjeżdżają i obawiam się, że te działania, które podejmujecie Państwo – słusznie, że podejmujecie – mogą być opóźnione w stosunku do bardzo trudnej sytuacji tego szpitala, która jest od wielu lat. Ja nie dopytuję się, tylko zwracam Państwu uwagę, żeby jednak tam podejmować dosyć radykalne działania. Sądzę, że będzie dobrze jeżeli będzie program naprawczy tam zrealizowany, ale to jest taka podpowiedź. Zrobicie Państwo co będziecie chcieli, ale ja będę dopytywała się po każdym półroczu o sytuację tego szpitala. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Rozumiem, że to był swojego rodzaju postulat. Dziękuję. Nie widzę innych zgłoszeń. (głos z sali) Chodziło Pani, jak dobrze pamiętam, o efekty zmian, które zostały wprowadzone. Jeżeli Pan Dyrektor jest w stanie na to odpowiedzieć to... Ale to chodziło o Medyk, tak? (głosy z sali) Pani Radna, ja proszę uprzejmie Zarząd żeby odnotować to jako pytanie.

Radna Województwa lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ale tu chodzi o odpowiedź...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy Pani będzie uprzejma wysłuchać mnie do końca? (głos z sali) Przepraszam bardzo, ale akurat siedzimy w takich miejscach, że to ja prowadzę sesję i proszę mnie uprzejmie posłuchać. W takim razie ja Pani głosu nie udzielam w tej chwili. Jeżeli Zarząd mówi, że w tej chwili nie odpowie na to pytanie, to ja proponuję, żeby Zarząd to odnotował i w trybie pisemnym odpowiedział. I Pani będzie uprzejma wtedy się z tym zapoznać i albo Pani przyjmie tą odpowiedź albo Pani ją zakwestionuje. W tym momencie przechodzimy do punktu dalszego.

Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. za I półrocze 2022 roku stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju proszę Przewodniczącą Komisji Pana Grzegorza Michała Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka – Przewodniczącą Komisji.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionych informacji? Proszę o zgłoszenia. Proszę bardzo Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa lubuskiego Aleksandra Mrozek: To ja ponowie pytanie, które było zadawane już tutaj na tej sesji. W jakim trybie zostali zwolnieni dyrektor i wicedyrektor WORD-u? W trybie jakiego artykułu, w jaki sposób rozwiązana została umowa?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: W prawdzie nie jest to informacja o działalności, nie wiem czy Zarząd jest w stanie w tej chwili odpowiedzieć. Proszę bardzo, jak został zwolniony Pan Dyrektor [REDAKTOWANE]?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Dyrektor jednostki został odwołany uchwałą Zarządu w terminie, który zakomunikowaliśmy, skutecznie. Jeśli chodzi o wicedyrektor – to było 2 sierpnia, została odwołana przez osobę pełniącą obowiązki dyrektora jednostki.

Radna Województwa lubuskiego Aleksandra Mrozek: Artykuł jaki rozwiązania...
(głosy z sali)

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: O to wcześniej Pani nie pytała. Nie ma w zwyczaju, że teraz Pani będzie dokładać kolejne elementy pytania. Jeżeli Pani chce takie precyzyjne informacje, proszę napisać i zostanie udzielona Pani odpowiedź na piśmie. Wyjaśniłem przed chwilą i nie mam nic więcej do dodania. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Marszałku pomogę, czy trwa stosunek pracy...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ja Panu nie udzieliłem głosu. Proszę się zgłosić.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Ja zadałem to pytanie wcześniej już.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę uprzejmie o zgłoszenie. Proszę uprzejmie Pan Marek Surmacz ma głos.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pani Marszałek, Panie Przewodniczący. Pani Marszałek, kolejny raz pytam: czy trwa stosunek pracy obu odwołanych ze stanowisk dyrektorów? I jak on jest trwały w tym trwaniu? Czy są w dyspozycji pracy, czy są chorzy? Na jaki okres przewidywany i tak dalej? I oczywiście jakie wynagrodzenia pobierają.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Panię Marszałku, jakie Pan ma informacje. Proszę o przekazanie ich.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Ja wcale nie uważam, że pytanie jest zabawne. Wcale nie widzę powodu do radości. Dostanie Pan odpowiedź na piśmie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są inne pytania? Zgłasza się Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Szanowny Panie Przewodniczący, dzisiaj była tutaj gorąca dyskusja na temat mobbingu i o tym jakie standardy powinny panować w Urzędzie Marszałkowskim, jaki jest nadzór i tak dalej. W tej chwili zachowanie Państwa w tak świeżej sprawie, niedawnej, kiedy tutaj siedzi podwładny Pan Dyrektor Kotylak, Pan Wicemarszałek Jabłoński, przecież traktujecie Państwo pytania radnych w taki sposób, że nie wiem jak to nazwać, to się nie mieści w głowie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przykro mi, ale to jest nie na temat Pani Radna.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ale to jest moja opinia Panie Przewodniczący, ja już kończę. W każdym razie dysponujecie Państwo całym aparatem urzędniczym i dzisiaj w takiej sytuacji, kiedy mówiliście, że

ktoś jest zaskoczony poziomem tej dyskusji, to ja stwierdzam, że Państwo nie dorośliście do pełnienia takiej funkcji jaką pełnicie. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Szanowna Pani Radna i inni Radni, zachęcam wszystkich do przeczytania §25 obowiązującego nas Statutu. On mówi o tym, nieco dyscyplinując nas radnych, żebyśmy rozmawiali na temat przede wszystkim. Proszę uprzejmie, tam jest 5 podpunktów, warto się z tym zapoznać. Przechodzimy dalej. Pytanie chce zadać Pan Grzegorz Potęga. Proszę uprzejmie.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Ja chciałem, Panie Przewodniczący, zabrać głos właśnie w tej sprawie, którą Pan poruszył, bo na Komisji Gospodarki poznaliśmy jakby problemy bieżące, które wynikają z funkcjonowania WORD-ów w mienionym półroczu. Tak, jak Pan powiedział, punkt, nad którym pracowaliśmy, to sprawozdanie z wykonania planu finansowego WORD-ów w Zielonej Górze i Gorzowie za I półrocze. I chciałem Szanownemu Sejmikowi oznajmić, że obydwójce dyrektorzy, którzy obecnie sprawują funkcje, alarmują wprost, że ich budżety są bardzo mocno nadwyrężone. Stawki za egzaminy, które wynoszą 140 złotych, są nieadekwatne do czasów, w których żyjemy, zaniżone. Jest to spowodowane brakiem decyzji ministerialnym uwalniającą tę kwotę i podwyższających bieżące wydatki egzaminacyjne. Mówią oni o tym, że wzrost stawki za egzaminy na poziom razy 100% nawet, być może jest za mały na pokrycie wszystkich tych sytuacji związanych z bieżącym finansowaniem WORD-ów. Weźcie to Państwo pod uwagę, biorąc pod uwagę refleksje, które będą wiązały się z konstrukcją budżetu na rok 2023. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja może z tej komisji tylko dodam – może nie pamiętam dokładnie – ale chyba od 8 albo i więcej lat nie były zmieniane te stawki, stąd taka sytuacja finansowa. Już mam podpowiedź – 9 nawet, dziękuję. 9 lat nie były zmieniane te stawki, stąd sytuacja finansowa ośrodków jest taka jaka jest. Następny do głosu zgłosił się Pan Marszałek Marcin Jabłoński, proszę bardzo.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Ja chciałem dodać do tej odpowiedzi, którą wcześniej w skrócie udzieliłem. Ja słyszałem co mówił Pan Radny Surmacz – niczego nie zabelkotałem – jasno Panu oświadczyłem, że

dostanie Pan odpowiedź na piśmie, bo słyszałem jak Pan dopytywał: czy te osoby, czy ta osoba jest na zwolnieniu lekarskim, jak długo ono potrwa, jakie są przewidywania? To jest jakaś insynuacja. To jest poniżej mojej godności, żeby się wdawać z Panem w tego typu dyskusje. A Pani, Pani Radna Gośniowska, jest jedną z ostatnich osób na tej sali, która ma do tego jakiegokolwiek prawo, by mówić mi do czego ja dorosłem a do czego nie dorosłem. Proszę mnie nie prowokować.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń, wobec tego uznaję, że Sejmik przyjął informacje do wiadomości.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, przepraszam bardzo...

Punkt 6.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego oraz informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego za I półrocze 2022 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przechodzimy do opinii komisji. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego oraz informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego za I półrocze 2022 roku stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Opinia Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki – Przewodniczącą Pani Maria Jaworska.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja zaopiniowała informacje pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa – Przewodniczący Pan Sławomir Muzyka.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Komisja zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska – Przewodniczący Pan Zbigniew Kołodziej.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan

Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa – Przewodniczący Pan Grzegorz Potęga.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Komisja obradowała w dniu 14 października i opinia jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Komisja Budżetu i Finansów – Przewodniczący Pan Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są pytania dotyczące przedstawionej informacji

Zarządu o przebiegu wykonania budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Jak ktoś nie może się zalogować, proszę o podniesienie ręki. Pani Gośniowska-Kola, proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, ja pozwolę sobie odnieść się do słów Pana Marszałka. Poniżej poziomu jest taka dyskusja, którą Pan prowadzi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Proszę do rzeczy.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: A sposób wypowiedzi świadczy tylko o Pana kulturze. Dziękuję, ponieważ wcześniej nie mogłam tego zrobić.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zachęcam do mówienia do rzeczy, proszę Państwa. Proszę bardzo, czy są zgłoszenia pytań do informacji Zarządu Województwa o przebiegu wykonania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej? Nie widzę. Dziękuję. Uznaję, że Sejmik przyjął informacje do wiadomości.

Punkt 7.

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych szkół i placówek prowadzonych przez Województwo Lubuskie w roku szkolnym 2021/2022.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Panią Marię Jaworską.

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych szkół i placówek prowadzonych przez Województwo Lubuskie w roku szkolnym 2021/2022 stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji?

Proszę o zgłoszenia. Proszę bardzo Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ja mam pytanie dotyczące realizacji inwestycji oświatowych w tych jednostkach, które prowadzi Zarząd Województwa. Jedno dotyczy realizacji zadania jakim jest budowa sali gimnastycznej przy Ośrodku Młodzieżowym w Babimoście – na jakim jest etapie? Czy będzie on zrealizowany zgodnie z zakładanym planem i terminem? A drugie, ponieważ wspieraliśmy jako województwo budowę sali sportowej na terenie powiatu słubickiego, czy ta sala została już oddana? Bo jakoś nie mogłam w mediach społecznościowych dostrzec tego wydarzenia. Jeżeli tak, to bardzo się cieszę, jeżeli nie, to proszę o odpowiedź na jakim etapie jest ta inwestycja? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pytanie pomocnicze: na komisji Państwo nie omawialiście tych spraw?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowny Panie, dam Panu też odpowiedź pomocniczą: mam prawo zadać pytanie na komisji i na sesji. I jedno i drugie zadałam, bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo Pan Marszałek Porycki.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Odpowiadając Pani Radnej na pierwsze pytanie informuję, że inwestycja/budowa sali gimnastycznej przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Babimoście przebiega zgodnie z harmonogramem i zostanie oddana do użytku. Odpowiedź na pytanie drugie – wszystkie dotacje przeznaczone na budowę sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym w Słubicach, zostały przekazane i prawidłowo rozliczone, zgodnie z harmonogramem.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ale ja pytam...

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Ale Zarząd przekazał środki finansowe na cel, który zostały przekazane środki i te środki zostały

wydatkowane, rozliczone zgodnie z prawem. Pytanie do organu prowadzącego, nie do mnie. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są inne pytania. Wobec braku zgłoszeń uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 8.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia w roku 2022 z budżetu Województwa Lubuskiego dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 687/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy więc do głosowania: projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia w roku 2022 z budżetu Województwa Lubuskiego dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa

lubuskiego – druk nr 687/22, poddaję pod głosowanie. Dziękuję.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/670/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia w roku 2022 z budżetu Województwa Lubuskiego dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Punkt 9.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających w 2022 roku na realizację zadań samorządu województwa lubuskiego w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych – druk nr 688/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów – Pan Przewodniczący Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających w 2022 roku na realizację zadań samorządu województwa lubuskiego w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych – druk nr 688/22, proszę o głosowanie. Dziękuję.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/671/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających w 2022 roku na realizację zadań samorządu województwa lubuskiego w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ciborzu – druk nr 689/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna

Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ciborzu – 689/22, proszę o głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: „Za”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję.

23 radnych za, 0 przeciw, 6 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/672/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie wyboru przedstawicieli do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ciborzu stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Punkt 10.1.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 695/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania w tej sprawie? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 695/22, proszę o głosowanie.

25 radnych za, 0 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/673/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Punkt 11.

**Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej
Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 690/22.**

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawianie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Zgłosiła się Radna Pani Aleksandra Mrozek. Proszę bardzo o zadanie pytania.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Mamy drugą wersję tej uchwały. Proszę powiedzieć na czym polega różnica między pierwszą wersją a drugą wersją? Drugie pytanie: w tych zmianach dotyczących uchwały budżetowej są zabezpieczone środki na podwyżki dla pracowników jednostek kultury? I czy te podwyżki będą wypłacone w ramach nagrody, o której było wspomniane wcześniej? I

jeżeli nagroda, to pytanie: jak to się ma do faktu, że dziś wypłacamy nagrody, a nie było nagród rocznych w 2021 roku dla na przykład muzyków filharmonii?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam, ja mam jedno pytanie. Czy Pani pierwsze pytanie brzmi: czym się różni pierwsza wersja od drugiej?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Tak. Wprowadziliście Państwo drugą wersję, ja być może nie wychyciłam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale to się czyta Pani Radna, tam jest zaznaczone.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowny Panie, niech Pan nie poucza...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Tam jest zaznaczone, Pani Radna, innym kolorkiem. Proszę bardzo, może najpierw Pan Dyrektor Tomasz Wojciechowski. Proszę w miarę, bo większość zna tą rzecz, ale może Pan uprzejmie odpowie czym się różni wersja druga od pierwszej. Tak, żeby Pani Radna miała pełną informację.

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Tomasz Wojciechowski: Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo Radni, jeżeli chodzi o zmiany między pierwszą a drugą wersją, postaram się streścić. Pierwsza zmiana to zmniejszenie planu o 2 mln zł z Pomocy Finansowej z Gminy Nowa Sól z przeznaczeniem na budowę obwodnicy Nowej Soli – zadanie przesunięte jest w czasie na 2023 i 2024 rok. Kolejna zmiana: zmniejszenie dochodów o 30 tys. zł, jest to również pomoc finansowa z Gminy Łłowa, która była zaplanowana na opracowanie dokumentacji projektowej budowy chodnika wraz z sygnalizacją świetlną w ciągu drogi wojewódzkiej nr 300. To zadanie również zostało przeniesione na przyszły rok. Zmiana kolejna to zmiana środków znaczonych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – to zmniejszenie 5 mln zł, są to środki zaplanowane na budowę obwodnicy Nowej Soli - etap III, środki także przeniesione na 2023 rok. Zmiana kolejna to zwiększenie o 2 428 198 zł środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na budowę mostu na rzece Brzeźnica. Tym razem jest to przeniesienie środków z 2023 roku na 2022 i to wynika z harmonogramu prac ustalonego z wykonawcą. Zmiana

kolejna to zmniejszenie środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg o kwotę 4 221 632 zł, są to środki przeniesione na 2023 rok na zadanie: budowa nowego mostu na rzece Czerna w miejscowości Żaganiec. Kolejna pozycja w drugiej wersji to zwiększenie dochodów z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych o kwotę 1341 zł. Zmiana kolejna po dochodach i po wydatkach: zwiększenie o 104 335 zł środków na subwencję oświatową. Wynika to z informacji Ministra Finansów i przeznaczone to będzie na zmiany w zakresie średniego wynagrodzenia nauczycieli stażowych i kontraktowych. Kolejna zmiana to zwiększenie planów dochodów i wydatków w projekcie MedBrain L – lubuski projekt wsparcia diagnostyki i medycyny systemami sztucznej inteligencji, jest to siódemka ze środków Unii Europejskiej. Zmiana kolejna to zwiększenie również po dochodach i wydatkach środków z budżetu Unii Europejskiej i z budżetu państwa na projekt „Lubuszenie skutecznie przeciw nowotworom”. Zmiana kolejna: zmniejszenie o 663 zł środków zaplanowanych dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. Kolejna zmiana po dochodach i wydatkach 69 712 zł. Po dochodach jest to refundacja wydatków, które WOSiR uzyskał na zadaniu „Transgraniczna Akademia Edukacji, Prewencji Zdrowotnej i Rehabilitacji”, natomiast po wydatkach będą te środki przeznaczone dla WOSIR-u na wykonanie dokumentacji technicznej modernizacji kuchni oraz stołówki. Zmiana kolejna to zmiana między paragrafami 16 042 zł w projekcie: „Park Technologii Kosmicznych”, polega ona na zmniejszeniu wydatków bieżących i zwiększenia wydatków majątkowych. Kolejna zmiana to zmniejszenie środków własnych budżetu województwa na zadaniu: budowa obwodnicy Nowej Soli etap III – 3 mln zł. Zmiana kolejna to przeniesienie środków w zadaniach realizowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w wysokości 1 716 039 zł na zadaniach: rozbiórka istniejącego, budowa nowego wiaduktu na drodze wojewódzkiej 288 w miejscowości Nowogród Bobrzański, na zadaniu dokumentacje, oraz na zadaniu: rozbiórka istniejącego i budowa nowego...

Radna Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ja przepraszam bardzo Panie Przewodniczący, bo Pan czyta wszystkie zmiany a nam chodzi o różnice między pierwszą wersją a drugą, a Pan nam czyta wszystko tak jakbyśmy czytać nie umieli.

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Tomasz Wojciechowski:

Szanowna Pani Przewodnicząca, nie wiem w jakim innym sensie miałbym przedstawić tę wersję, te zmiany. (głosy na sali)

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Takie jest zadane pytanie, więc Pan Dyrektor to przedstawia.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Nie, to zabrzmiało, że wersja druga dotyczy zmiany całej uchwały. A pytanie jest proste: mamy pierwszą wersję, z którą zapoznaliśmy się, Panie Przewodniczący, i jest druga wersja...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Z którą się nie zapoznaliśmy...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pytanie dotyczy różnicy i proszę wskazać tę różnicę, Panie Przewodniczący, jak się Pan zapoznał, bo Pan Dyrektor odczytuje wszystko co uległo zmianie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pan Dyrektor dobrze odczytuje. Panie Dyrektorze, ja jeszcze proszę, bo było pytanie o jednostki kultury, a tam jest też odpowiedni paragraf, proszę też od razu przeczytać, to Pani Radna będzie usatysfakcjonowana.

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Tomasz Wojciechowski: Szanowni

Państwo, ja przedstawiam tylko te pozycje, które wynikają z drugiej wersji uchwały. Nie przedstawiam całego projektu uchwały.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Czyli cała uchwała jest tak...

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Tomasz Wojciechowski: Nie jest

cała, są pozycje, które Państwo mieliście zaznaczone bez zaciemnienia i to są pozycje, które były w pierwszej wersji. Ja tych pozycji nie przedstawiam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zadała Pani pytanie, proszę uprzejmie posłuchać odpowiedzi.

Zastępca Dyrektora Departamentu Finansów Tomasz Wojciechowski: Kolejna

pozycja to zmiana 150 tys. zł, dotyczy zabezpieczenia środków dla ZDW na

wykonanie instalacji fotowoltaicznej na terenie rejonu dróg wojewódzkich w Kłodawie. Zmiana kolejna to zmniejszenie wkładu własnego do projektu „Lubuskie Centrum Kompetencji Cyfrowych i Wspólnych – Data Center” i ich przeniesienie na 2023 rok. Kolejna zmiana dotyczy zabezpieczenia dodatkowych środków na pokrycie odsetek od kredytów w związku ze wzrostem stawki WIBOR, jest to zwiększenie o kwotę 1 500 000 zł. Kolejna zmiana to zmniejszenie wydatków o 3 326 100 zł na zadaniu: „Przebudowa wewnętrznego układu komunikacyjnego w szpitalu w Zielonej Górze”. Jest to zadanie dofinansowane z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład – środki są przenoszone na 2023 rok. Kolejna zmiana to zmiana 10 tys. zł i dotyczy zabezpieczenia środków na realizację zadań określonych w Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Zmiana kolejna to zwiększenie wydatków o 3 400 000 zł, są to środki dla instytucji kultury przeznaczone między innymi na wzrost kosztów bieżącej działalności, a więc na zużycie materiałów i energii, na zakup usług a także na wypłatę jednorazowych świadczeń pieniężnych dla pracowników instytucji w tym roku. Kolejna zmiana 69 zł dla beneficjentów realizujących zadania w ramach RPO Lubuskie 2020. I ostatnia zmiana w drugiej wersji – zwiększenie wydatków o 900 tys. zł z przeznaczeniem dla WOSIR-u na pokrycie zwiększonych kosztów energii elektrycznej i gazu. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Dyrektorze. Czy są jeszcze inne zgłoszenia? Pan Bogusław Motowidełko, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Czy Pan Dyrektor mógłby powiedzieć bardziej dokładnie co to są za jednorazowe świadczenia na rzecz pracowników? W jakiej wysokości jest na to budżet? W jaki sposób będą środki na wynagrodzenia, albo i nie, przyznawane tym pracownikom? Poproszę o informację bliższą.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Mówimy, Panie Radny, o uchwale budżetowej, więc jeżeli Pan Dyrektor jest zorientowany to proszę bardzo, jeżeli nie to Pan Marszałek Porycki, bo to już będzie bardziej szczegółowo z rozbiciem na...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Prosiłem najpierw Pana Dyrektora.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Za instytucje kultury odpowiadam ja, więc ja mogę...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Ale czy ja mogę prosić Pana Dyrektora...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie zrozumiałem, Pan nie skończył zadawania pytania?

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Panie

Przewodniczący, zadałem pytanie Panu Dyrektorowi i dlatego od Pana Dyrektora oczekuję odpowiedzi, jeżeli nie da rady to poproszę Pana Poryckiego, jeżeli da radę Pan Porycki.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam, zadał Pan pytanie, Pan Marszałek Porycki jest skłonny odpowiedzieć – w czym problem?

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Problem jest w tym, że zadałem najpierw do Pana Dyrektora, dlatego oczekuję odpowiedzi od Pana Dyrektora.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Panie Marszałku Porycki, proszę uprzejmie o odpowiedź.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Odpowiadając na pytanie Pana Radnego, rzeczywiście dziewięciu instytucją kultury przyznaliśmy dodatkowe środki na pokrycie kosztów bieżących oraz na wypłaty jednorazowego wynagrodzenia, które będzie wypłacone wedle uznania dyrektorów, ponieważ dyrektorzy są pracodawcą, a instytucja kultury ma osobowość prawną zgodnie z ustawą o prowadzeniu instytucji kultury. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Czy mogę dodatkowe pytanie do Pana Poryckiego?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo, proszę kontynuować.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Rozumiem, Panie Marszałku, że Pan szczególnie przypilnuje podział środków na wynagrodzenia, gdyż są to środki finansów publicznych. I w związku z powyższym, nie tak jak Pan powiedział, że wedle jak uzna, tylko wedle ustawy o związkach zawodowych. A ponieważ tam są co najmniej dwa związki zawodowe, to Pan dyrektor w uzgodnieniu to zrobi, dobrze rozumiem?

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: 9 instytucji kultury, zgodnie z przyjętymi normami prawnymi, dyrektorzy przeznaczą te środki finansowe dla jednorazowego wynagrodzenia dla swoich pracowników. Zgodnie z normami prawnymi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są jeszcze zgłoszenia w sprawie zmiany uchwały budżetowej? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie przechodzimy do głosowania.

Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok – druk nr 690/22, wersja 2, poddaję pod głosowanie.

Dziękuję.

22 radnych za, 3 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/674/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2022 rok stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 691/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 – druk nr 691/22, wersja 2, proszę o głosowanie. Dziękuję.

21 radnych za, 4 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/675/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2022-2039 stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Zabór pomocy finansowej – druk nr 692/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Przewodniczący Pan Grzegorz Potęga.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów, Pan Marek Cieślak – Przewodniczący Komisji.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę.

Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie udzielenia Gminie Zabór pomocy finansowej – druk nr 692/22, proszę o głosowanie. Dziękuję.

27 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/676/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie udzielenia Gminie Zabór pomocy finansowej stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego – druk nr 693/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Przewodniczący Grzegorz Potęga.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Komisja Budżetu i Finansów – Przewodniczący Komisji Pan Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę bardzo. Nie widzę.

Przystępujemy więc do głosowania projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego – druk nr 693/22, proszę o głosowanie. Dziękuję.

28 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/677/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Lubuskiego w sprawie bezpośredniego zawarcia umowy z POLREGIO S.A. – druk nr 684/22.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę bardzo. Nie widzę. W związku z czym przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Lubuskiego w sprawie bezpośredniego zawarcia umowy z POLREGIO S.A. – druk nr 684/22, proszę o głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/678/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Lubuskiego w sprawie bezpośredniego zawarcia umowy z POLREGIO S.A. stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Punkt 15.1.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 694/22.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 694/22, proszę o głosowanie. Proszę o zakończenie głosowania. Dziękuję.

26 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Uchwała Nr XLVII/679/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Punkt 15.2.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące wzrostu cen paliw i energii oraz sytuacji energetycznej województwa lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Grzegorz Potęga.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Stanowisko zostało zaprezentowane Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa w dniu 14 października i opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy do projektu stanowiska ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Zgłosiła się Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, ja mam pytanie w związku z tą uchwałą: jakie Zarząd podjął w tej chwili działania, zmierzające do tego aby zaoszczędzić kwoty wydawane na paliwo, w związku z samochodami służbowymi?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pytanie zadane. Nie wiem kto z Zarządu będzie uprzejmy odpowiedzieć na to pytanie: jakie działania zostały podjęte – działania oszczędnościowe – związane z tą sytuacją? Proszę bardzo, Pani Dyrektor, zapraszam.

Dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego Katarzyna

Turczyniak: Szanowni Radni, jakie działania zostały podjęte jeżeli chodzi o oszczędność paliwa, tak?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Paliwa, energii, w ogóle środków energetycznych – o to pytała Pani Radna.

Dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego Katarzyna

Turczyniak: Jeżeli chodzi o paliwo to na razie jesteśmy na tej umowie, która obowiązuje od początku roku i na razie myślę, że do lutego tutaj się nic nie zmieni, nie będziemy musieli zwiększać środków. (głosy z sali) Jesteśmy na tej umowie, którą rozpisywaliśmy na początku roku i myślę, że do lutego, bo ona obowiązuje do lutego, nie będziemy musieli zwiększać tej umowy, że tego paliwa starczy, bo zużycie paliwa nie jest takie duże. Więc mimo tych wysokich cen, jesteśmy w stanie utrzymać tą umowę do końca jej trwania. Jeżeli chodzi o inne oszczędności w Urzędzie to co mogę powiedzieć, to zacznę od tego, że w części Urzędu na przykład zaczęliśmy wygaszać połowę oświetlenia. Jak Państwo widzą, teledim też zostaje wygaszony, jeżeli chodzi o godziny: od 23.00 do 6.00 rano również on nie działa. W pewnym momencie, również klimatyzacja była przełączana na tak zwane grzanie. Podjęto decyzję, żeby klimatyzacji nie przełączać na grzanie, mimo wszystko utrzymujemy temperaturę w pomieszczeniach: 20-21°C, także bez szkody dla pracowników. Mamy na względzie, że jest to praca siedząca więc obniżanie na przykład do temperatury niższej – 19°C, będzie odczuwalne. Także tutaj również, jeżeli chodzi o energię cieplną jest to 13% więc jesteśmy jeszcze w stanie udźwignąć bez zwiększenia budżetu. Jeżeli chodzi o energię świetlną, po termomodernizacji również mamy możliwość przełączania w biurach światła w taki sposób, żeby bez szkody dla pracowników i ze strony BHP- luksów - dzielić to światło w zależności od ilości pracowników w danym biurze. Także możemy je też przełączać. Ze względu na to, że od 1 sierpnia dostaliśmy wzrost stawek za prąd, będziemy musieli zwiększyć zapotrzebowanie ale to w ramach budżetu Departamentu Administracyjno-Gospodarczego o 140 tys. zł – do końca roku, od sierpnia do grudnia. Jeżeli chodzi o przyszły rok, na razie możemy liczyć wzrost energii o 95%, także tutaj też będziemy prosić Zarząd o dodatkowe środki. W wyniku termomodernizacji, która zakończyła się w 2019 roku, mamy również budynek ocieplony, także straty ciepła nie są tak duże. Mamy również zamontowaną pompę ciepła, która na nieminusowych temperaturach jest wykorzystywana. Mamy również fotowoltaikę, gdzie oszczędność jest około 80 tys. zł. Jeżeli chodzi również o lokalizację w Zaborze, to zmniejszyliśmy tam moc

poboru energii, ze względu na moc przełączeniową w stosunku do tego jaka wartość była zużywana i będziemy wnioskować w budżecie na 2023 o montaż fotowoltaiki, gdzie będą również oszczędność około 50-60 tys. zł rocznie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Jeżeli mogę tylko dopytać, poproszę tylko na piśmie o takie szczegółowe wyjaśnienia. Jakiego rzędu, jakiej wielkości koszty generuje ten telebim. I w związku z tym, czy jakieś są rozporządzenia, czy informacje, dokumenty pisemne potwierdzające te oszczędności, które Państwo chcecie wprowadzić. Skoro umowa obowiązuje do lutego i ceny są takie wynegocjowane, czy Państwo podjęliście jakieś negocjacje? Bo chyba z tego wynika, że skoro umowa zabezpiecza, to czy Państwo ograniczacie ilość kilometrów przejechanych i tak dalej. To po prostu takie szczegółowe informacje. Dziękuję.

Dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego Katarzyna

Turczyniak: Dobrze, przygotujemy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. To szczegółowo prosimy o odpowiedź na piśmie. Do głosu zgłosił się Pan Zbigniew Kościk, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Czyli podsumowując, Pani Dyrektor, nie jest tak źle, jak w różnych inicjacjach medialnych członkowie Zarządu wieszczą powszechne zaciemnienie i chłód. Ale ja jeszcze chciałbym, Pani Dyrektor, podpowiedzieć pewnego rodzaju rozwiązanie: znaczące ograniczenie tzw. kilometrówek, z których korzystają urzędnicy Urzędu Marszałkowskiego, które generują koszty. Można by też w ten sposób ograniczyć wydatki na paliwo. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję, szczególnie za cenne uwagi. Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia? Nie widzę. Przechodzimy więc do głosowania projektu stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczący wzrostu cen paliw i energii oraz sytuacji energetycznej województwa lubuskiego, proszę o głosowanie.

19 radnych za, 4 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że stanowisko zostało podjęte.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. dotyczące wzrostu cen paliw i energii oraz sytuacji energetycznej województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Punkt 15.3.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczące sytuacji lubuskich przedsiębiorców w kontekście podwyżek cen energii i gazu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Przewodniczący Grzegorz Potęga.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy są pytania, uwagi w tej sprawie? Proszę o zgłoszenia. Proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Czy przewidujecie Państwo jako Zarząd spotkanie z przedsiębiorcami? Kiedy był Kongres Gospodarczy, czy tego rodzaju przewidziane jest spotkanie? I bardzo proszę w imieniu radnych o to, żebyśmy byli poinformowani o takim spotkaniu, wychodzącym naprzeciw oczekiwaniom. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. To jest projekt uchwały właśnie przygotowany przez przedsiębiorców. Rozmawialiśmy na ten temat bardzo długo od godziny 10.00 do 15.00 na Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego, której przewodnicze przez to półrocze. Niestety stanowisko nie zostało podjęte, ponieważ strona rządowa zablokowała podjęcie tego stanowiska. Uważamy, że potrzebny jest taki impuls do dyskusji na ten temat, bo potrzebna jest

również ustawowa ochrona przedsiębiorców. Tylko w I półroczu tego roku 250 tysięcy małych firm zawiesiło swoją działalność i zwolniło ludzi. Jesteśmy przed wielką katastrofą energetyczną, nie mamy co do tego żadnych wątpliwości patrząc na zapowiedzi, na liczbę projektów ustaw, które się ciągle zmieniają. Bardzo długa była dyskusja na ten temat na Kongresie Gospodarczym, który odbył się w ubiegłym tygodniu, z licznym udziałem przedsiębiorców. Zaprosiliśmy również wszystkich radnych. Mieliśmy tam ekspertów, specjalistów górnictwa, energetyki, którzy przedstawili jednoznaczne stanowisko w tej sprawie, zbieżne z tym stanowiskiem, które dzisiaj Państwu proponujemy do podjęcia.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Radna, ja mogę tylko potwierdzić, bo miałem okazję przynajmniej w części Kongresu Gospodarczego uczestniczyć. Szkoda, pewnie Państwo nie mieliście czasu czy możliwości. Tak mówię bez żadnej ironii, ale wystąpienia ekspertów, Pana Profesora Rzońcy chociażby, tam nie było polityki, tam były tabelki, tam były dane. Ja myślę, że wszyscy ci, którzy uczestniczyli w tym kongresie mają podobne odczucia, bo była to świetnie przygotowana impreza. Proszę bardzo, proszę kontynuować.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Ja też żałuję, że nie mogłam w tym uczestniczyć. Oczywiście z troski, którą usłyszałam, żałuję. Chciałabym prosić o przedstawienie tych danych, jeżeli jest to możliwe, do wiadomości radnych – tabelki, informacje. Myślę, że jest to ogólna sytuacja znana powszechnie – o tym jak jest. Nie ma sensu tutaj eskalować emocjami, jak bardzo się angażujemy w to emocjonalnie. Chcę też wiedzieć, czy Państwo podnosiliście – chociażby dla informacji podczas tego kongresu – w jaki sposób w tej chwili strona rządowa reaguje i przygotowuje stosowne rozporządzenia i ustawy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pytanie do Zarządu czy prezentacje, które były dotyczące gospodarki, czy też górnictwa i energetyki, ja nie wiem czy one są dostępne, jeżeli są to warto się z tym zapoznać. Zachęcam do tego, że jeżeli one są dostępne, żeby udostępnić to radnym. Dziękuję. Zgłosił się jeszcze Pan Bogusław Motowidło, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Pani Marszałek wspomniała, że stanowisko było przedmiotem obrad WRDS-u. Jako członek Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego, członek prezydium, informuję, że to stanowisko było ze względu na pojęcie, przedstawiane przez przedsiębiorców, całkowicie wywarzone i apolityczne. Natomiast tutaj to przedstawione jest bardzo upolitycznione, tym bardziej, że odnoszenie się, jak dla mnie, do bliżej niepojętego i całkowicie błędnego pojęcia – Zielony Ład podczas dyskusji, było z tego stanowiska wykreślone. Ponadto, całkowicie, można powiedzieć, relacje: przedsiębiorcy i ich pracownicy były w tym stanowisku o wiele bardziej podkreślone, niż atak, szczególnie pierwsze zdanie, sprzeciw, oburzenie. Proszę Państwa, ja też sprzeciwiam się i oburzam na politykę klimatyczną prowadzoną przez Unię Europejską. I dlatego między innymi też byłem za tym, jako przedstawiciel jednej ze stron Dialogu Społecznego, aby w szczególności o tych przedsiębiorców z lubuskiego zadbać. Natomiast tutaj kompletnie się do tego nie odnosimy, kilka danych z tego stanowiska zaznaczonych o tym jakie ceny zostały wprowadzane, jak podniosły się ceny w ostatnim powiedzmy półroczu. Fakt ten odzwierciedlają te dane, które przedstawiali przedsiębiorcy. Natomiast Pani Marszałek...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Czas się kończy.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: To proszę drugi. Natomiast Pani Marszałek dzisiaj podała jeszcze dodatkowe dane o setkach, tysiącach, dobrze mówię, miejsc pracy, tak? To proszę, żeby przedstawiciel jednego ze stron Dialogu Społecznego uzyskał konkretne dane i źródło. Kilkaset tysięcy, o których Pani powiedziała i setki przedsiębiorstw – dotyczy to lubuskiego. Wobec powyższego... (głosy z sali) Zaraz, zaraz, to my rozmawiamy o lubuskim czy o całej Europie? To proszę mi powiedzieć. Czy też o kraju naszym, w którym, to co Pani powiedziała, jeszcze nikt nie odważył się powiedzieć i nie powiedział jeszcze, że poprzez wprowadzenie cen energii i gazu, zwolniono w Polsce kilkaset tysięcy pracowników, o czym Pani przed chwilą powiedziała. Źródło, dane konkretne, proszę jako radny, bo chcę konkretnie tym się posługiwać, gdyż w negocjacjach z kimkolwiek, czy w Radzie Dialogu Społecznego, czy Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego, powinniśmy podawać: przedsiębiorstwa, w których przeprowadzono zwolnienia grupowe, bo wtedy mówimy o tym. Natomiast w naszym regionie ani

jednych zwolnień grupowych, przynajmniej jako strona WRDS-u nie mamy informacji. Jako strona mówię Solidarność. Pani powinna takie dane mieć skoro mówi o setkach tysięcy w całej Polsce, czy w całym regionie? Proszę mi na to też odpowiedzieć. Chciałbym dostać na piśmie taką informację, Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Oczywiście, na piśmie i podam Panu źródło. Mamy też prezentacje w dyspozycji, które były prezentowane na Kongresie Gospodarczym, również przez eksperta górnictwa i energetyki Pana Gabryśia. Przez wiele osób, które dyskutowały, to nie są jakieś tajne informacje, 250 tysięcy małych firm w Polsce zamknęło się, mamy 17,2% inflacji. Cena gazu w regionie lubuskim wynosiła jeszcze 2 lata temu 100 zł za MWh a obecnie 775 zł za MWh. Nie wiem jak dzisiaj, bo dzisiaj nie sprawdzałam.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidło: Pani Marszałek o inne dane pytałem...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Panie Radny, miał Pan dwa głosy, dwa głosy Pan wykorzystał...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidło: Mam pytanie, celem...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są inne zgłoszenia? Pan Kazimierz Łatwiński, proszę o zabranie głosu przez Pana Kazimierza Łatwińskiego. Odbieram Panu głos. (głosy z sali)

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Chciałem zapytać, bo byłem na bardzo ciekawej konferencji, zorganizowanej przez Miasto Zielona Góra. Ona dotyczyła między innymi transportu publicznego i w tej konferencji uczestniczyli przedstawiciele kilku resortów rządowych i instytucji centralnych takich jak: CUPT. Kto ze strony rządowej był na imprezie nazywanej przez Państwa Kongresem Gospodarczym? Bo rozumiem, że te postulaty przedsiębiorców – one między innymi są kierowane do strony rządowej, tak wynika z tego apelu. Kto był oprócz propagandy Platformy Obywatelskiej, który tam się mylił na 100 mln, przeszacował deficyt budżetowy, kto uczestniczył ze strony rządowej w tej imprezie nazywanej Kongresem Gospodarczym? A drugie pytanie, wygląda na to, że Pani Marszałek czerpie wiedzę o świecie chyba z tych samych źródeł, na które się Pani powoływała w przypadku ręki. Bo teraz Pani przed chwilą mówiła, że nam grozi

katastrofa energetyczna. Nie ma nic gorszego dla gospodarki i dla przedsiębiorców niż kreślenie czarnych wizji, tego co pisze się w Państwa gazetce, że będzie zimno, chłodno, trzeba będzie wyłączać prąd. To ja się pytam, dlaczego tu się jeszcze tyle oświetlenia pali? Więc dwie kwestie. Po pierwsze pytanie jest tezą, że Państwo w sposób nieuzasadniony straszycie Polaków, wywołujecie panikę gospodarczą, czym szkodzicie przedsiębiorcą. Dlatego, że przedsiębiorcy potrzebują spokoju i dobrych perspektyw, więc kto był z ministerstw, kogo Państwo zapewnili...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czas się skończył.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: ...z ministerstw, żeby przekazać, żeby oni mogli odebrać tę informację od przedsiębiorców poza formą takiego napisanego przez Państwa apelu?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Odpowiada Pani Marszałek Elżbieta Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Kongres Gospodarczy był współorganizowany i pod patronatem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego uczestniczyli i to w I garniturze.

Niektórzy ministrowie faktycznie odmówili udziału, dlatego uznaliśmy za zasadne zaprezentowanie tego stanowiska na dzisiejszej sesji Sejmiku, podjęcie go i

wysłanie, bo mam wrażenie, że żyjemy w dwóch rzeczywistościach. Podobnie jak z

ręczką i zatrutą wodą w Odrze, rząd PiS-u czekał, aż spłynie do Bałtyku. Teraz nie wiem na co Państwo czekacie, a ludzie pytają się: gdzie jest ten węgiel za 960 zł?

Takie przecież stanowisko Państwo prezentowaliście, ono jest wciąż dostępne w mediach – 960 zł za tonę węgla, gdzie jest ten węgiel?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Na składach w całej Polsce.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Państwa, wróćmy do stanowiska. Czy do stanowiska macie

Państwo jeszcze pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego dotyczącego sytuacji lubuskich przedsiębiorców w kontekście podwyżek cen gazu i energii, proszę o głosowanie. Dziękuję.

19 radnych za, 6 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że stanowisko zostało podjęte.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 października 2022 r. dotyczące sytuacji lubuskich przedsiębiorców w kontekście podwyżek cen energii i gazu stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Punkt 17.

Przyjęcie protokołu z XLVI sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przypominam, że była już informacja, że protokół jest dostępny do wglądu w systemie radni.info. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołu, nie zostały zgłoszone przez Państwa uwagi. Przyjęcie protokołu z XLVI sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Proszę o głosowanie przyjęcia protokołu.

25 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Punkt 18.

Sprawy różne.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dzisiaj gorąco było w niektórych sprawach omawianych na sesji, więc przeczytam Państwu informację, którą dostałem przed chwilą – oświadczenie Przewodniczącej Zarządu SDRP Oddział Lubuski w Zielonej Górze: dnia 14 października przyjął rezygnację [REDAKTOWANE] z członkostwa w Stowarzyszeniu Dziennikarzy RP, Oddział Lubuski w Zielonej Górze oraz tym samym ze sprawowania funkcji Wiceprzewodniczącego ww. Stowarzyszenia. Podaję informacyjnie. Szanowni Państwo Radni, w systemie radni.info zostały zamieszczone informacje dotyczące analizy oświadczeń majątkowych składanych przez radnych

województwa Przewodniczącemu Sejmiku oraz oświadczeń majątkowych składanych Marszałkowi Województwa Lubuskiego, zgodnie z zapisem art. 27c ust. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Informacje dotyczące nieprawidłowości stwierdzonych w oświadczeniach majątkowych radnych przez poszczególne urzędy skarbowe będą na bieżąco przekazywane do Biura Sejmiku radnym, których te nieprawidłowości ewentualnie dotyczyły. Czy w sprawach różnych ktoś z Państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Proszę o zgłoszenia. Proszę uprzejmie, Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, ja mam odpowiedź dla Pana Wicemarszałka Poryckiego odnośnie stopnia zaawansowania robót przy sali gimnastycznej w Słubicach. Dostałam informację: dzień dobry Pani Radna, sala gimnastyczna przy LO w Słubicach do dziś jest placem budowy. Także szkoda, że Pan nie poinformował.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są inne sprawy różne, które Radni chcieliby zgłosić? Pan Jan Świrepo, proszę uprzejmie.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Marszałku, Panie Przewodniczący, ja mam prośbę do Zarządu. W związku z trudną sytuacją jednostek samorządów terytorialnych, a także małych i średnich przedsiębiorstw, prosiłbym aby wszystkie te jednostki, które złożyły wnioski – one są rozpatrzone – żeby przyspieszyć wypłatę pieniędzy, bo naprawdę to hamuje. Trzeba płacić prąd i inne rzeczy zrobić i w związku z tym dobrze by było w miarę możliwości przyspieszyć wypłaty. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Zgłosiła się jeszcze Pani Małgorzata Gośniowska-Kola, proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Ja chcę zapytać: kiedy jest przewidziane kolejne posiedzenie Komisji Klimatu? W związku z tym, że mamy już wyniki dotyczące katastrofy na Odrze. Jakie przewiduje się działania w najbliższym czasie? I na podstawie jakich danych będziemy pracować?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy jest zaplanowane już w tej chwili...

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Komisja Klimatu jest powołana jako komisja doraźna przy naszym Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Zadaje pytanie do Przewodniczącej Komisji...

Przewodnicząca Komisji ds. Klimatu Małgorzata Beata Paluch-Słowińska: Przed kolejną sesją Sejmiku odbędzie się posiedzenie Komisji Klimatu.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Kiedy?

Przewodnicząca Komisji Klimatu Małgorzata Beata Paluch-Słowińska: Jeszcze dokładnego terminu nie ma ustalonego. Przed kolejną sesją.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, kolejna zwyczajna sesja Sejmiku odbędzie się 28 listopada 2022 r. o godzinie 11:00.

Punkt 19.

Zamknięcie obrad XLVII sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Wobec wyczerpania porządku obrad, zamykam obrady XLVII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023. Dziękuję Radnym, wszystkim uczestniczącym za udział w obradach.

Protokół sporządzili:

Małgorzata Pieczyńska

Syntia Derewońko

Ewa Węgiełek-Bieniarz

Obrady prowadzili:

Przewodniczący Sejmiku

Wacław Maciuszonek

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Mirosław Marcinkiewicz

Wyłączenie jawności w treści (strony: 17, 18, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 55, 56, 75, 105) w zakresie danych osobowych na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

Wyłączenia jawności dokonała Ewa Węgierkiewicz-Bieniarz